

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

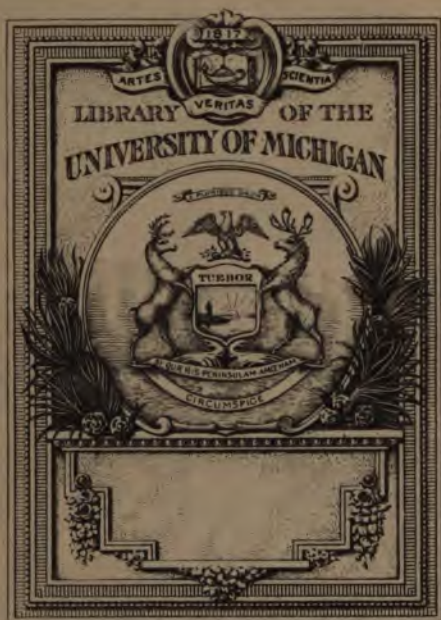

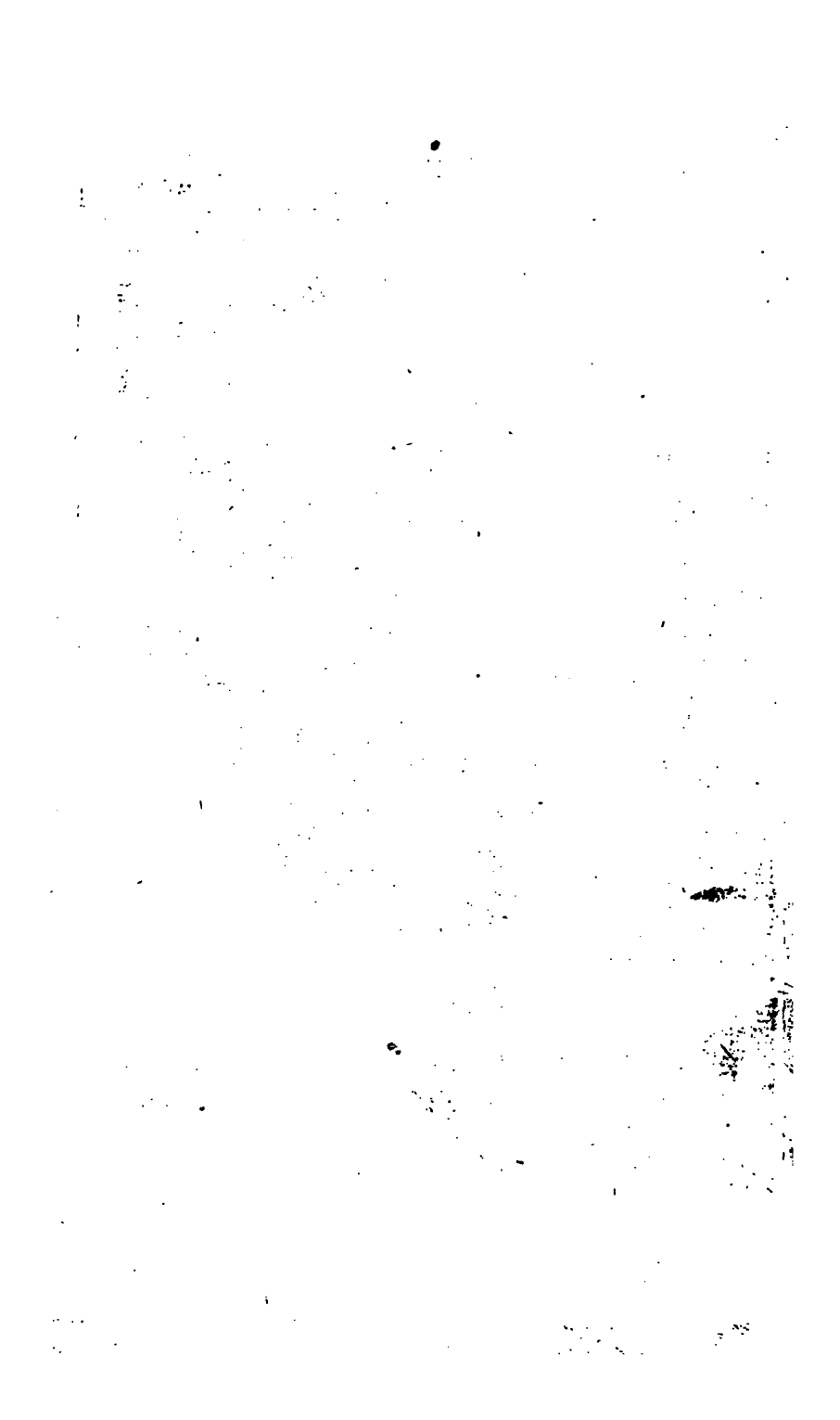
A 3 9015 00391 955 5
University of Michigan - BUHR

Christophorus Rawlinson
Armiger.
De Cark Hall in Com. Lancast.

B
42
.B
17

G. Kneller pinx.

J. Cole sculpit.

An: Salutis. 1723. Aetatis. 72.

*J. D. Christophorus Rawlinson Armige.
1810 de White Lock July, 5to. 1725.*

M E T E M Ψ Y X Ω Σ I Σ :

S I V E,

T E N T A M E N

D E

T R A N S M I G R A T I O N E,

I N

P Y T H A G O R Æ *Defensionem:*

S E U,

Naturalis P H I L O S O P H I Æ Discursus.

“ Principio cœlum & terras, camposque liquentes,

“ Lucentemque Globum Lunæ, Titaniaque astra,

“ Spiritus intus alit; totamque infusa per artus

“ Mens agitat molem, & magno se corpore miscet.

V I R G.

Natura naturans naturat omnia!

A WHITELOCKIO BULSTRODO, *Authore illo vere*
docto, Liber eximius nuper *Anglice*; nunc vero primum
ab OSWALDO DYKE, olim e Coll. Reg. *Oxon.* In usum
Literatorum ubivis gentium, *latine* de novo editus.

——— “ *agitante calescimus illo.*

“Ἡν δ' ὀπολείας σῶμα, ἐς αἰθερ' ἐλδ' ἔθεν ἐλθὼς,
“Ἔσσεαι ἀθανάτω θεῷ ἀμερόντι, ἐκ' ἐτι θνητός.

P Y T H A G.

L O N D I N I: Typis HENRICI PARKER,
imprimuntur ac prostant venales apud plerosque
fere omnes hujusce loci *Bibliopolas*; & ab *Au-*
thore Latino ad *Scholam Sti. Andreae, Holbourn.*

M. DCC. XXV.

RD

426

B94

1725

V I R O

Honoratissimo ac Celeberrimo

T H O M Æ

COMITI DE

M A C C L E S F I E L D,

Vice-comiti PARKER de Ew-
elme, Baroni de Maccles-
field; summoq; Magnæ Bri-
tanniæ CANCELLARIO, &c.

OCCE Opus WHITE-
 LOCKIJ BULSTRODI, *Ar-*
migeri, viri nimirum il-
 lius vere docti, (sed, eheu! nu-
 per, ac mihi nimis cito aut

præma-

præmature, *defuncti*) eximium,
obscura *Philosophiæ* cujusdam
secreterioris Arcana sagaciter fa-
tis elucidans: pro monitu *Ip-
sius* & mandato superstitis, dum
adhuc inter vivos esset, ut *Clari-
ssimo* TIBI soli, nempe opti-
mo *Doctrinæ* politioris omni-
modæ *Judici*, *Literarum* æque
humaniorum *Patrono* liberali,
ac *Sophiæ* veterum *opertæ* &
Philosophiæ recentiorum *aper-
tæ* *Fautori* summo, *inscribe-
retur*; perquam humillime jam
ex officio & libentissime *in-
scriptum est*, (Detur mihi ve-
nia saltem adeo confidenter
inscribenti, oro!)

A Cultore VESTRI observantissimo,
devotissimo, devotissimo, &c.

OSWALDO DYKE.

RICHARDO BULSTRODE, *Armigero*, mihi plurimum colendo, grātia *Patris* tui WHITELOCKIJ præclari, nuper, hei mihi! Ac præmature *denati*; Hæcce qualis qualis Argumenti fui, de *Transmigratione* animarum *Pythagorea*, ingeniosi, ex *Anglico* in Idioma *Latinum* TRANSLATIO dicatur dedicaturque.

DOMINE Colendissime!

ACE *vestra*, nolim sane infandum aliquem TIBI dolorem abhinc renovare; nolim hinc nuperam PATRIS Tui
a 2 vere

IV DEDICATORIA.

vere docti mortem in tuam revocare memoriam: quantumvis mihi ipsi liceat Amici tam egregij jacturam deflere, condolere. At at Horatius ipse multo melius utrumque Nostrum in hac re consolabitur, quippe quod omnes eodem cogimur tandem facto; & quod, quamvis adeo sit nobis DURUM, nempe Quintilium Varum alterum apud Anglos e vivis discessisse; tamen, ut bene memineris,

“ Levius fit patientia,
“ Quicquid corrigere est nefas.

Horat.

EPISTOLA autem haec dedicatoria, utcunque, TIBI ipsi jure optimo debetur; quippe quae PATRIS tui charissimi, dum adhuc
inter

EPISTOLA v

inter vivos feliciter ageret, consilio, aequè ac permissu, diligenter conscripta, candide approbata, & benignissime accepta fuit: Quapropter minime vereor, ne Tu Filius ipsi dilectissimus, ac verus Virtutum suarum non minus Hæres, eandem sibi postumam (quasi dicam) omnino respueres Dedicationem; videlicet, ut quae in sequentibus TIBI fusius constabit.

VIR EXIMIE!

“ NULLAM hic TIBI
“ *Metamorphosin*, aut faciem
“ Rei rudem & indigestam,
“ exhibeo; sed *Tuum* ipsius O-
“ *pusculum*, revera eximium, in
“ *parvo plurimum*, ac in usum
“ Literatorum ubivis gentium
“ *Latine* versum: scilicet nova
“ :: quadam

vi *EPISTOLA*

“ quadam *Linguae* FORMA (pa-
 “ ce tua) indutum, ac quasi al-
 “ teram ejus Operis *Anglica-*
 “ *ni* in aliud *Corpus* translati
 “ *Metempsychosin*.

“ NOLIM interea, ut mihi
 “ vitio verteres, quod tanto-
 “ pere *Laudi Tuae* singulari æ-
 “ que ac *Bono publico* condu-
 “ cet. Respublica enim lite-
 “ raria haud inficias ibit. TE
 “ quam optime de PYTHAGO-
 “ RA saltem, si non etiam me-
 “ lius de *Patria*, & multo me-
 “ lius de toto Terrarum *Orbe*
 “ *Philosophico*, meruisse.

“ QUI CUNQUE vero adeptus fuerit veram hujusce de
 “ *Natura rerum Arcani* noti-
 “ tiam, facile credet TE esse
 “ optimum *Philosophiae* veræ,
 “ veteris

DEDICATORIA. vii

“ veteris & mysticae *Instaura-*
“ *torem*, ac itidem TIBI plau-
“ det, quasi in quodam *Anti-*
“ *monij* ac *Mercurij* curru tri-
“ umphali super æthera vecto
“ (uti dicam,) *Palmanque* So-
“ PHORUM referet TIBI *ipse*
“ longe prae alijs acceptam.

“ MITTO hic *Hermetem*
“ *Trismegistum* ac *Paracelsum*;
“ taceo *Lullium*, *Helmontium*,
“ *Eirenaeum* illum vere *magnum*;
“ caeterosque omnes, tam vete-
“ res quam recentiores, eos
“ nempe peritissimos *Philoso-*
“ *phiae* secretioris *Authores* prae-
“ termitto: non tamen ita, ut
“ *Illos* penitus infalutatos aut
“ illaudatos, prae TUA *Trans-*
“ *migratione* *Pythagorea*, praeter-
“ ire videar. Illi etenim, in
“ *Arcanis*

viii *EPISTOLA*

“ *Arcanis naturae indagandis ver-*
“ *fatissimi, suam sibi merito*
“ *vendicant Gloriam: verum*
“ *enimvero PYTHAGORAS ille*
“ *Philosophus vere aureus, &*
“ *Tuus, inter alios Rerum*
“ *naturalium Scrutatores, in-*
“ *star omnium probatissimus,*
“ *mihi maxime perlegenti ar-*
“ *ridet.*

“ *UTCUNQUE tamen absit,*
“ *ut omnino taceam aut Tui*
“ *ipsius aut Illorum laudes ac*
“ *merita; quae nempe, propter*
“ *Transmigrationem quandam*
“ *Scientiae ac Veritatis perpe-*
“ *tuam, & TIBI aequae ac PY-*
“ *THAGORÆ peculiarem, nequa-*
“ *quam emorientur; nullate-*
“ *nus ullo unquam vel oblivio-*
“ *nis*

DEDICATORIA. ix

“nis vel ignorantiae *Sepulchro*
“laborabunt.

“VERUM autem bene no-
“verunt *Naturae* studiosi, quod
“*Philosophiae mysticae* Arcana,
“ne *Margaritae* porcis projici-
“antur, tam apud *Infidelium*
“gnaros quam ignaros, sunt
“tacenda. Quorsum vero ver-
“tat apud *Incredulos*, de *Re*
“verissima ridicule dubitantes,
“*Argumentum*? Quippe qui e-
“jusdem *Farinae* ac *Scientiae*
“superbientis Homines, quos
“*Experientia* nulla docere po-
“test, nec de *Natura* simplici
“credunt rectius quod pene
“oculis vident; neque norunt
“prudentius quod in se habent;
“nec denique sentiunt peni-
“tius quod manibus quotidie

x *EPISTOLA*

“ contreciant: sed revera, ut
“ *Noctuae ad solem* caligant, ni-
“ mia *Naturæ* luce cæcutiunt,
“ faciuntve ut, næ multas *Al-*
“ *tercationum* nænias, aut trac-
“ tando *Sholasticas Philosophiæ*
“ *vulgaris* tricas, nihil fere
“ penitus intelligant. Profit
“ autem, imo multum profit
“ sibi sua, de *Spiritu* illo a
“ *Principio Universali, Mate-*
“ *ria* etiam *Prima, & Propa-*
“ *gatione* omnium Entium *na-*
“ *turali*, sive TRANSMIGRATIO-
“ NE *animarum continua* (de qua
“ nimirum *Lis* hic loci potif-
“ simum statuitur) *Incredulitas*
“ *Rei*, aut saltem CHYMIÆ
“ SOPHICÆ *Ignoratio*: præfer-
“ tim si nulla *Fides* sacro-fanc-
“ tis SCRIPTURIS, PYTHAGORÆ,
“ *Veri-*

DEDICATORIA. xi

“ *Veritati, Experientiae ; vel si*

“ *Sensui communi nulla Fides*

“ *tandem sit adhibenda.*

“ Quid pluribus opus est

“ ad persuadendum *Ambagi-*

“ *bus ? Philosophi* autem adepti-

“ *tiores* oderunt potius cum

“ *Poeta* prophanium *vulgus, &*

“ *procul* arcent *Pecus* omne

“ *incredulum.* Legant tantum

“ *relegantque Literati* huncce

“ *Tuum* secretioris *Philosophiæ*

“ *naturalis (Eximie WHITE-*

“ *LOCKI) de Transmigratione*

“ *Codicem ; &, ni toto cœlo*

“ *fallar, non amplius Rei veri-*

“ *tatem* ignorabunt, non diutius

“ *in Pice* hærebunt *PYTHA-*

“ *GORÆ Metempsychosi, a TE*

“ *tam bene ac Scienter illuf-*

“ *tratae, facilem præbere Assen-*

“ *sum.* Tanta enim ingenij
“ *Perspicacia*, tanto *Philosophiæ*
“ arcanioris *Judicio*, tantis eti-
“ am denique *Argumentorum*
“ viribus æque ac *Principiorum*
“ veritate fultus, *Opinionem*
“ hanc abstrusam comprobasti;
“ ut parum abest quin TE (nisi
“ TUA ipsius modestia obsta-
“ ret) pronunciarem jure op-
“ timo *Adeptissimum*: nempe,
“ Quo saltem nemo unquam ad-
“ huc melius PYTHAGORAM in-
“ tellexerit, & nemo rectius
“ haud unquam *Illius* mentem
“ explicaturus erit.

“ HINC obiter ergo nequa-
“ quam est inter nos miran-
“ dum, quod tanta Tui No-
“ minis pariter ac Operis Fa-
“ ma apud Gallos olim adeo
“ percre-

DEDICATORIA. xiii

“ percrebuit, ut hic *Liber Tuus*
“ *METEMSYCHOSIOS PYTHAGO-*
“ *REÆ* bene doctus, & *Cogni-*
“ *tioni veræ* perquam utilis,
“ *Sermone Gallico* donatus dig-
“ natufque Semel aut iterum
“ *Parisijs* merito ederetur; qui
“ scilicet inter *Opera Sapienti-*
“ *um* ad hunc usque diem con-
“ servatur illic reconditus.

“ NEUTIQUEM vero hic lo-
“ ci omittendum est, quo mi-
“ nus etiam *TE Honoris Tui*
“ adhuc ulterioris admone-
“ am; ne *Amicorum* optimo ipse
“ saltem ingratissimus viderer;
“ nempe quod *CHRISTOPHO-*
“ *RUS RAWLINSON, Armiger;*
“ vir ille eximius, *Tui aman-*
“ *tissimus* perinde ac *LIBRI;*
“ *stirpe* nobili, tam sacra quam
“ *seculari;*

xiv *EPISTOLA*

“ seculari oriundus; *Literar-*
“ *um* omnium, aequae veterum ac
“ recentiorum, *Fautor* egregius;
“ & *Philosophiae naturalis* verae
“ pariter ac *Moralis* omnimodae
“ *Cultor* studiosissimus; *me* ad
“ hoc MUNUS obeundum pru-
“ dentius hortabatur, ut SIBI gra-
“ tissimum nec *mibi* minus ex-
“ optabile foret: Quo nempe
“ TUUM ingenium sagax, &
“ haecce TUA nova *Philosophiae*
“ veteris *Investigatio*, pariter
“ ac *veritatis* etiam ipsius *In-*
“ *stauratio* laudabilis, non diuti-
“ us prae inopia *Sermonis latini*,
“ majorem Mundi partem late-
“ ret incognita: Interim vale,
“ vive, *serusque in Coelum re-*
“ *deas*, &c.

ECC E

DEDICATORIA. XV

ECCE igitur hoc Opus egregie doctum, de novo, Sermone Latino, *Editum!* Accipias jam denique oro, Domine dignissime, quod adeo TUUM est; & aequi boni consulas Officium, quod TIBI ipsi jure Paterno ita proprie persolvi debet; praesertim a ME nimirum, qui nuper eram PATRIS praeclari, nunc TUI sum, ac semper ero,

Servus observantissimus,

humillimus, fidiissimus, &c.

OSWALDUS DYKE.

Epistola

xviii EPISTOLA

per Errorem, nutaverim, esto Tu mihi & Testimonio & Excusationi.

QUALECUNQUE vero demum fuerit Opus, ad TE (Domine charissime) præsertim ac proprie spectat; nempe qui bonus ille mihi semper extiteris Amicus, ut me de Erroribus meis primo admoneres, ac deinde ad Studium hocce commoveres, quod verum mihi de vitæ nugis tricisque Intuitum exhibuit ac Scientiam, quanto pluris Res invisibiles, quam illæ quibuscum sensus nostri quotidie conversantur, sunt æstimandæ. Nam, ut Poeta inquit;

- “ Cœlestis veluti *Genius* facit ille benignus,
 “ Cum semita nobis excurrimus orbe statuta;
 “ Ille status nostri commotus amore labantis
 “ Clementi; miseris, *convertite*, dulce
 fusurrat,
 “ Jam dum tempus adest.———
 “ Sic *Leander* amans, toto mihi pectore
 junctus,
 “ Cum male non trito Virtutis calle vagarer,
 “ Ocyor igne *Poli* jaculante a nube corusca,
 “ Ille manum porrexit.———

AUTHORIS. xix

JAM vero obliviscor me in publica versari arena, & hanc non esse propriam mihi Provinciam.

Hoc palam ostendit Corpus nimis esse crassum, ut voluptate ulla politiori fruatur; & quod affectiones hominis Contemplationis ac veritatis inquirendæ Delicijs dediti, nimis sunt sublimes, ut ad fruitiones aliquas sensuales deorsum alliciantur. Aquila non capit muscas. Cartesius quam optime hanc Rem exprimit: "*Voluptas quam percipimus ex intuitu rerum, quas oculi cernunt, minime equiparanda est cum illa, quam adfert notitia illarum quas Philosophando invenimus.*" Adeo Philosophia & Religio, vel haec posterior per se Sola, vere habent majorem in hac vita perinde ac futura Præ-Eminentiam. Deus ipse Promissis melioribus, quam Res aliæ omnes præterea, servitium nostrum sibi vendicat.

SED ut æquum utrique faciam; ingenue fateri oportet, quod Sensua-

xviii EPISTOLA

per Errorem, nutaverim, esto Tu mihi & Testimonio & Excusationi.

QUAECUNQUE vero demum fuerit Opus, ad TE (Domine charissime) praesertim ac proprie spectat; nempe qui bonus ille mihi semper extiteris Amicus, ut me de Erroribus meis primo admoneres, ac deinde ad Studium hocce commoveres, quod verum mihi de vita nugis tricisque Intuitum exhibuit ac Scientiam, quanto pluris Res invisibiles, quam illa quibuscum sensus nostri quotidie conversantur, sunt aestimanda. Nam, ut Poeta inquit;

- “ Cœlestis veluti Genius facit ille benignus,
- “ Cum semita nobis excurrimus orbe statuta;
- “ Ille status nostri commotus amore labantis
- “ Clementi; miseris, *convertite*, dulce
fufurrat,
- “ Jam dum tempus adest.———
- “ Sic *Leander* amans, toto mihi pectore
junctus,
- “ Cum male non trito Virtutis calle vagarer,
- “ Ocyor igne *Poli* jaculante a nube corusca,
- “ Ille manum porrexit.———

AUTHORIS. xix

JAM vero obliviscor me in publica versari arena, & hanc non esse propriam mihi Provinciam.

Hoc palam ostendit Corpus nimis esse crassum, ut voluptate ulla politiori fruatur; & quod affectiones hominis Contemplationis ac veritatis inquirendæ Delicijs dediti, nimis sunt sublimes, ut ad fruitiones aliquas sensuales deorsum alliciantur. Aquila non capit muscas. Cartesius quam optime hanc Rem exprimit: "*Voluptas quam percipimus ex intuitu rerum, quas oculi cernunt, minime equiparanda est cum illa, quam adfert notitia illarum quas Philosophando invenimus.*" Adeo Philosophia & Religio, vel hæc posterior per se Sola, vere habent majorem in hac vita perinde ac futura Præ-Eminentiam. Deus ipse Promissis melioribus, quam Res aliæ omnes præterea, servitium nostrum sibi vendicat.

SED ut æquum utrique faciam; ingenue fateri oportet, quod Sensua-

xviii EPISTOLA

per Errorem, nutaverim, esto Tu mihi & Testimonio & Excusationi.

QUALECUNQUE vero demum fuerit Opus, ad TE (Domine charissime) præsertim ac proprie spectat; nempe qui bonus ille mihi semper extiteris Amicus, ut me de Erroribus meis primo admoneres, ac deinde ad Studium hocce commoveres, quod verum mihi de vitæ nugis tricisque Intuitum exhibuit ac Scientiam, quanto pluris Res invisibiles, quam illæ quibuscum sensus nostri quotidie conversantur, sunt æstimandæ. Nam, ut Poeta inquit;

- “ Cœlestis veluti *Genius* facit ille benignus,
- “ Cum semita nobis excurrimus orbe statuta;
- “ Ille status nostri commotus amore labantis
- “ Clementi; miseris, *convertite*, dulce
fufurrat,
- “ Jam dum tempus adest.———
- “ Sic *Leander* amans, toto mihi pectore
junctus,
- “ Cum male non trito Virtutis calle vagarer,
- “ Ocyor igne *Poli* jaculante a nube corusca,
- “ Ille manum porrexit.———

JAM vero obliuiscor me in publica versari arena, & hanc non esse propriam mihi Provinciam.

Hoc palam ostendit Corpus nimis esse crassum, ut voluptate ulla politiori fruatur; & quod affectiones hominis Contemplationis ac veritatis inquirendæ Delicijs dediti, nimis sunt sublimes, ut ad fruitiones aliquas sensuales deorsum alliciantur. Aquila non capit muscas. Cartesius quam optime hanc Rem exprimit: "Voluptas quam
" percipimus ex intuitu rerum, quas
" oculi cernunt, minime equiparanda
" est cum illa, quam adfert notitia
" illarum quas Philosophando invenimus." Adeo Philosophia & Religio, vel hæc posterior per se Solæ, vere habent majorem in hac vita perinde ac futura Præ-Eminentiam. Deus ipse Promissis melioribus, quam Res aliæ omnes præterea, servitium nostrum sibi vendicat.

SED ut æquum utrique faciam; ingenue fateri oportet, quod Sensua-

Sensualis iste habet voluptates ac delicias promptiores, & ad manum quasi paratas, quam homo Cogitationi ac Solitudini addictus. Illi tantum opus est, ut prospiciat, & exinde aliquid videt, quod capax est angustas sensuum facultates statim adimplendi; quum Huic e contra multo longius abeundum est, & magna cum industria, ut objectum aliquod satis nobile, quod se recreet exerceatque, inveniat. Voluptates hujusce, sunt Adamantibus similes, raro admodum, inveniendæ; illiusce vero, sicut Lapilli communes, ubivis fere locorum colligendæ. Doctus tamen ac Prudens, Philosophus, scilicet virtute præditus, cum ad gradum animi superiorem evehctus fuerit, hoc habet præ Isto alio Commodum; nempe quod secum voluptates suas, in vicis aut in campis circumferat; vel etiam in societate hominum injucunda, potest adhuc Cogitationes utiles ac jucundas sibi efformare, quibus mentem delectet adauge-

adaugeatque : Illum volo, qui non tantum audet esse solus ; sed etiam in se immensam, ex Contemplatione partium variarum Universi, voluptatem experitur ; cui nimirum, cum Jacobo, mundus, quasi Bethel, seu Domus DEI, habetur ; nam ipse potest facile tenebras Tulliani in Palatij divini lumen immutare, pariter ac Naturam ascendentem & descendentem, sicut Angelos super scalam, intueri. Ut autem ne ulla egregia, quibus homines Licentiores fruuntur, commoda prætermittam.

UNUS hinc, mihi fatendum est, sæpius multo, quam alius, voto suo potitur ; tum etenim ex adulatione fordida pariter ac animi abjectione erga magnos & superbos vilissima, tum ex arrogantia erga mites & Modestos insolenti, alijsque Artibus erga omnes turpissimis & parum ingenuis ; iste, quod optat, frequentius obtinet. At si Mendicus ipse huiusmodi actionibus Coronam sibi compararet,

XXII EPISTOLA

compareret, non tamen ideo invidia mea vel emulatione dignus haberetur; quando enim vel minimum afflictionis tali acciderit, constitutio ejus ex instabilitate Principiorum adeo soluta pendet (si constans ad turpem Spiritus abjectionem inclinatio vocetur Instabilitas) ut ipse parvo infortunij onere gravatus cito dissolvitur, & fortasse septimanarum paucarum incarcerationio finem vitæ addit supremum. Quomodo autem e contra Probus ac virtute præditus, quam tranquillus sedet ille, & minime turbatus mente, vel dum fulgur oculos ac fulmen ades suas invadit? Quippe qui quamvis ob peccatum minimum voluntarium in lacrymas statim dissolveret, nollet tamen, si mundum conflagratione generali correptum videret, pertimescere; qui etiam ex hac vita, eadem hilaris letitia, qua homo Amicum sibi dilectum it visurus, discedit. Cedo virum, qui cum amore divinum Obedientia univer-

[ali

AUTHORIS. xxiii

*universali sibi confirmaverit, suum
 ipsius Coelum secum, ubicunque ter-
 rarum eat, circumfert; qui potest
 in omni agro Sapientiae satis divi-
 nae, quae cunctas animae suae po-
 testates gaudio & voluptate perma-
 nentibus repleat, videre. Quam vi-
 les ac vanae sunt Noctis superio-
 ris Intemperantiae Cogitationes, vel
 illae novam aliam in futurum ex-
 pectantes, si ad haec beneficia com-
 parentur? Quam sordida est mul-
 torum contemplatio saccorum, &
 quam inanes sunt Honoris tituli?
 Quod ad me spectat, non satis mihi
 suppetit sensus, quo realem ullam in-
 ter Plumam pileo puerili affixam,
 & Vittam humeros alicujus adornan-
 tem, differentiam facile distinguam.
 Ab! quam fatuum est genus hu-
 manum, ut pro crepundijs ac vitae
 nugis solida Sapientiae atque Phi-
 losophiae gaudia negligeret! Adeo
 ut possim hic (si mundum proxime
 venturum excipiam) maxima cum ve-
 ritate*

XXIV EPISTOLA

veritate affirmare, quod homo aliquis maxime omnium inter vivos voluptuarius, vel Aristippi Phantasia, vel Domini Domini cujusque Roffensis ingenio, locupletatus; Nempe qui sensibus suis, omni Arte, quam ingenium, valetudo & divitiae possunt accumulare, indulget; qui quoque adulationem omnem Aulicam, quam Diabolus natura fictitiam capax est sibi exhibere, possessam habet: Iste, inquam, infinito deficit intervallo ab honestis illius viri voluptatibus, qui bono pollet Intellectu, & Affectiones bene regulatas sibi vendicat; quamvis modica tantum gaudeat fortuna, quae illum reddat voluptatibus Philoſophiae fruendi, ac religionem ejus in gratis Charitatis & Affectionis Officijs praestandis exerendi, compotem aut capacem.

CYNICI forſan & Stoici me Inгредиendum quorundam ad felicitatis constitutionem superabundantium accusabunt;

accusabunt; sed mecum repeto hanc illorum de hac re notionem imaginariam esse, & omnino fanaticam: illam vero Peripateticorum ac Epicureorum, sobriam & sapientem evadere. Externa enim in propriis prudentis manibus, optima vel etiam beatitudinis instrumenta existunt; & necesse est, ut voluptas ac dolor, vel opinione Philosophi qui in orbe versatur, aliquam habeant Differentiam. Stolidum est, virtutem Electionis viri alicujus sapientis Objectum primo reddere, ac deinde illam supra vires ejus, aut saltem vota, constituere:
** Virtutem volo, valetudine ac necessarijs privatam, & dolore aque ac miseria sine ullo vite futura prospectu aggravatam. Verum autem Cynicus ille quidem ingenium sibi*

** Ad gradum hunc adeo sublimem Cynici ac Stoici Virtutem exexerunt; cujus nempe Mercedem so-*

xxvi EPISTOLA

concessum habuit: qui cum culparetur, quoniam aliquod supra vitam humanam daret exemplum, dixit se Magistris cantandi peritis esse similem, qui notam nimis sublimem cecinerunt; adeo ut illorum discipuli (qui naturaliter infra Magistrum sibi proprium deficerent) veram aliquam exinde attingerent sublimitatem.

FATENDUM est ingenue, quando mecum vitas, non solum Cynicorum, sed aliorum, etiam Philosophorum Paganorum, strictas perpendo; Et ad quam nobilem mentes suas, debito intellectu penitus exercitio, Sublimitatem extulerunt; quam viliter ac contemptim sensuales recipiebant voluptates, vel eo usque, ut priores illi divitias ac honores, ut vilissima, conculcarent; Antisthene illorum patre

lius, quam ipsa secum attulit, illi sufficientem, quæ omnes Doloris ac Inopiæ misérias devinceret, tenuerunt.

nimi-

AUTHORIS. xxvii

nimirum asserente, se malle insanum esse quam sensualitati deditum; & Heraclitus etiam suum ipsius corpus contempsit, idem uti scoriam aestimans; curam adhibens solummodo illi curando, prout DEUS sibi imperaret, ac eodem velut instrumento uteretur; & hoc totum sibi statutum, non ut subitus animi raptus, aut mentis passio levis, aut ingenii declamatio singularis, sed ut Principium mentibus suis radicaliter infixum, pariter ac fructus & affectus ejus in vitis suis abunde satis exerens: Hoc, inquam, bene mihi perpenso, tum mihi ipsi, tum aliis erubescam Christianis; & pudet, quanto Res hujusce vite impetu, ac quam frigide illas voti melioris prosequimur, cogitare.

SUFFICIAT fane, ut Christianum vel etiam in Coelo ipso, pudefaciat Hermetem, Pythagoram, Socratem, Platonem, et totam Ethnicorum virtute prædicatorum turbam, honorabilia mor-
C 2
tificationis

xxviii EPISTOLA

tificationis insignia, aequae ac nobiles
convicii Cicatrices, & vulnera,
virtutis ergo, ut sacrificium DEO
gratissimum, ferentes videre Dum
interea Christianus, longo inter-
vallo, notas tantum aliquas reli-
gionem suam profitendi in se reperit,
ubi scilicet nullum in illa praestanda
occurrebat periculum; & qui cum plu-
rimum accepisset, tantum dedit pau-
lulum, ac sincero amavit animo; &
tamen adhuc quam paucissimi ad
hanc sublimitatem perveniunt? Quis-
nam hodie datur Christianus, vel ab
infimo natura Moecho ad Professorem
usque, qui nempe, Christi gratia, u-
nicam devincit libidinem, passionem
ullam subjugat, aut tentationi cuiusvis
resistit incantanti? Si lascivus ali-
quis fiat forte castus, hoc non quia
mens ejus immutatur, sed quoniam
Spiritus ejus defervent imbecilles, &
sanguis flaccescit, frequentius evenit:
Quo autem modo SOCRATES ipse, nisi
Philoso-

AUTHORIS xxix

*Philosophia, a viro natura ferocit
& cholericæ, tranquillæ adeo ac se-
datus tandem evasit? Et num Philo-
sophia potest plus, quam Christiani-
tas, prævalere?*

*QUID autem hæc apud te ar-
gno, Amice mihi chane, qui hæc om-
nia, & tui ipsius merita etiam (vel a-
lias judicium tibi deficeret.) Satis bene
cognoveris; ac tamen sorte tua, in
sphaera humiliori versatus, contentus
abis, Omnipotenti fortuna sub an-
gusta gratissimus: dum interim alios
videris, qui nullum actionibus suis
statuunt limitem, intellectu tantæ
mediocri indutos, divitias sibi ipsis
& honorem acquirentes. Novi qui-
dem, quam facile est divitibus de
statu humili pulchra eloqui; Quan-
ta menti medicina sit paupertas, &
quo illa modo Febrem animæ inflam-
matam ad optimam reducit tempe-
riem. Sed quod ad virum illum spec-
tat, qui sua ipsius indole Generosus ac
Liberalis*

XXX EPISTOLA

Liberalis habetur, Quam Plato nobis narrat optimam esse Nobilitatem; & qui vehementer cupit, mentem suam utili rerum omnium Cognitione, & Doctrina quæ potest comparari omnimoda, exornare: ut ille in ambitione sua laudabili prosequenda, vel contra currentem sui ipsius votorum inclinationem, impediretur, ac libenter eo acquiesceret infortunio; Hoc mentis humillima Philosophiam, quæ nimirum doctis multoties est ignota, necessario requirit. Hoc ipsum est multo difficilius, quam regna & regiones exuperare;

Fortior est qui se. ———

TE igitur, ut Heroa illum vere magnum, qui TENTAMEN hocce defenderes, meum elegi: Quod (quamvis non adhuc fuerit ita universaliter creditum, quia Dogma nondum a doctis bene consideratum, nec a Vulgo penitus intellectum) amice mihi

AUTHORIS. xxxi

*mihi prestabis; neque Hoc splendore
Stella lucidae ac Periscelidis illus-
triori, nec sonitu gladiatorum concusso
ac bombardarum fulminante, nec
tandem copijs decem millibus instruc-
tus, viriliter efficies: sed voce Ratio-
nis dulci, ac Philosophiæ jucunda,
qua sapientibus & virtute præditis
multo pretiosior audit, triumphum
feres.*

*V A L E jam, Domine Charissi-
me; & faxit Deus, ut mente tran-
quilla & serena, flaccida scilicet &
erga Mundum languescente, sed erga
Coelum Activa, vigore florida, &
spe plena, semper fruaris. Faxit, ut
lux sapientiæ ac notitiæ ipsa omni
gaudio & Ecstasi animum tuum ad-
impleat: Et prout nulla adhuc for-
tune variatio alienavit, nec unquam
affectiones a te meas alienabit; ita
nulla rerum humanarum Frustratio
tuum pro benefactoris nostri munifi-
centissimi honore diminuat Zelum
(cui*

xxxii EPISTOLA

(cui nempe nunquam potes nimium
inferuire); quippe qui nobis semper
optima eligit, Et nunquam nobis a-
liquid, nisi in majus nostri commo-
dum, denegat. Sisto (quod non opus
est: verbis Expressere)

Servus tui Amantissimus,

Whitelockius Bulstrode.

AUTHOR.

AUTHORIS

ad Lectorem PRÆFATIO.

ONAMEN hoc, in meum
ipsius Emolumentum ac U-
sum, Literis privatis primò
mandavi, & jam Typis publicis ad
vindicans PYTHACORÆ Hono-
rem tandem committo; quem, eti-
amsi nollem, cum *Ethnico*, prop-
ter *Opera* ejus præclara, in DEO-
RUM numerum referre: Vellem ta-
men libenter *Illum*, a Calumnia
Mundi, adeo inique sibi objecta,
ut Doctrinae ullius erroneae *Autho-
rem*, defendere. Hoc est tributum,
quod omnes, qui *Literas* sibi ven-
dicant (quatque mihi ipsi minime
arrogo) debent *Illi* persolvere; *Illi*
d nempe.

xxxiv P R Æ F A T I O

nempe, qui *Doctrinam* eo usque dignitatis evexit: PYTHAGORÆ vero præsertim, qui videtur *Scientia* Thesaurarium fuisse; ac *Fons* ille, qui totius *Greciæ* imperium *Doctrina* illa omni, quam *Graeci* adeo postea jactarunt, abunde irrigavit. Porro nec *Moralia* ejus erant minus expolita, quam *Notitia* fuit super-emnens, ac *Sapientia* ejusdem utrisque adæquata extitit: Adeo ut si aliquam *Vita* suæ rationem *Lectori* exhiberem, quam diligenter, ut *Passiones* omnes subjugaret sensuales, occupatus erat; quam temperatus, quod ad victum, vestitum ac somnum spectabat, vixit; quam indefatigabilis, ut mentem *Scientia* omni, quæ studio acquirenda orat, adaugeret exornaretque; quam zelo fervidus, ut honorem *Dei* pariter ac hominis commodum promoveret; quam sollicitus cautusque, ut *Diei* præteriti *Errores* animo revolveret emendandos; ac, breviter, ut virtutem elevaret omnem,

nem, & vitium deprimeret : Hæc res bene cognita, plerosque fere omnes nostrum, ut qui tam longe ab *Ethnico* virtute superamur, pudefaceret. Quocirca spero hanc *Viri* tanti ac tam honesti vindicationem non æstimandam fore *Lectori* aut insulsam aut impropriam.

NIHILOMINUS, præter hoc etiam, propono hanc *Opinionem*, non tantum ut Orthodoxam ac inter *Veteres* Philosophicam, sed etiam ut veram & ex *Natura* ipsa evidentem, manifesto comprobare. Quod si tamen hæc *Notio* tantum esset speculativa, & nullius omnino *Usus*, quod ad *me*, posset usque in umbris æternis obdormivisse; sed cum *Illa* quidem *nos*, in plena sui latitudine, de varijs *DEI* Operationibus, de Generatione ac Dissolutione omnium *Entium*, sub Cœlo, creatorum, videlicet, in toto *Animali*, *Vegetabili* vel *Minerali* Regno, simul ac de Accessibus & Recessibus vel etiam *Vitæ* ipsius, cer-

XXXVI PRÆFATIO

certiores revera faciat: *Subiectum* mihi videtur non adeo humile aut nugatorium, ut contemni debeat; quantumvis indifferenter hic loci forsan contrectetur.

EPICURUS, qui satis bene *Felicitatem*, definiit, eandem in animi tranquillitate & corporis indolentia collocat. Ille, ad hanc consequendam, *Physicæ*, æque necessaria ac *Ethica* statuit; nisi enim *Causæ* rerum recte cognoscantur, Timores usque & Dubitationes mentem discruciant, distrahuntve; ac porro Quietem adeo *Felicitati* necessariam omnino perturbant.

PRO certo mihi compertum est, hoc omnium esse *Officium*, qui nempe Capacitatem ac Opportunitatem nacti fuerint; ut tam *Opera*, quam DEI *Verbum* penitus perscrutarentur. *Ethnici* nullum alium habuerunt *Librum*, in quo *Majestatem*, *Sapientiam* ac *Potestatem* DEI perlegerent; Cæli ipsi solummodo DEI
Gloriam

AUTHORIS. xxxvii

Gloriam æque *Illis* ac *Regi* divina inspiratione donato, declarabant. Neque etiam notitia de DEI gubernatione Mundi *Moralis*, consideratione *Naturalis* omnino superfedet; quippe quæ *posterior* admiratione nostra & laude æque digna existit, ac *prior* amorem nostrum & affectionem optime meretur.

VERUM est, quod DEUS non in ulla re adeo intense, ut FILIUM nobis dando, amorem ejus generi humano unquam exhibuit; neque *Homo* ipse potest honorem accipere majorem, quam quod factus fuerit *Mentis divina Templum*. Cujus rei consideratio sola, æquum est, ut *Nos* consternatione fortiori afficiat; cum *Gratia* sit adeo immensa, & debet optimo gratitudinis jure cogitationes nostras longe supra omnes *sensus* fæces elevare, sublimare.

QUAMVIS autem homini, in Campo hujusmodi tam amplo versanti, Materia certe nunquam deficiat

xxxviii P R Æ F A T I O

deficiat, qua scilicet suas exerceat Cogitationes, & mentem ejus exinde ad sublimitatem vere nobilem ele-
vet; quicunque tamen generis hu-
mani naturam bene perpenderit, ci-
to comperiet mentem *Hominis* in-
genio valde investiganti ac indole
capacissima præditam esse; quod e-
tiam subjectorum varietas magis
menti suæ, quam cibus corpori, ha-
betur necessaria; & quod denique
hoc modo Facultates ejus ampliores
extendit, Cogitationes eo altiores
promovet, ac tandem clariorem inde
lucem & notitiam rerum distinguen-
di peritus evadit. Imo, vel *Acta*
Religionis etiam ipsius sæpenumero
melius præstantur, vigore saltem ma-
jori ac Zelo, post nonnullum a sa-
cris recessum, quam cum toties abs-
que ulla animi Recreatione repetan-
tur. Et cum DEUS talem rerum
creaverit varietatem, in quibus nimi-
rum tanta diffusa est Excellentia, *Ille*
potius hinc hortatur, quam nobis in-
nuit

AUTHORIS. xxxix

innuit tantum, ad nostrum res tam varias investigandi Officium.

REPREHENSIO illa *Psalmista*; quod, *isti opera DEI negligunt*; quod, *Opera Domini sunt magna, omnibus exquisita qui in eis voluptatem habent*; quod, *sunt digna laudari, ac in honore haberi, & debent in Memoria teneri, verbisque proferri*; quod, *Potestas & Gloria DEI hominibus nota & manifesta fierent*: Hæc, inquam, *Nota* quoddam in se DEI Opera perscrutandi mandatum plane implicat. *Isaias* etiam propheta de *Judæis* sermonem faciens, dicit; *isti opera DOMINI non respiciunt, neque manuum suarum Operationes perpendunt. Propterea populus meus in Captivitatem abierunt, quia nullam habent notitiam. DEUS ipse nostram de se Cognitionem, vel etiam sub Legge, holocaustis præferebat; & ratio manifesta est: Nisi enim aliquid de Natura Illius Æterni cognoscamus, possumus neque amorem illum Bonitati*

IX P R Æ F A T I O

nitati ejus, nec Reverentiam illam Potestati ejus, quàm utrique prorsus debemus, rite persolvere; possumus nullo pacto *Illi* grate, ut decet, servire, sed potius inde in crassam *Atheniensium* superstitionem, utpote qui *Deo ignoto* altaria olim dedicarunt, cito irruemus.

QUOD ad me attinet, ipse nullam aliam novi Differentiam, nempe quæ *Homines* a *Brutis* distinguit, nisi *Scientiam* ac *Virtutem*; quarum prior nos *Angelis* similes reddit; ac posterior, *DEO*. *Estote vos sancti, ut ego sum Sanctus*. At at *Virtus* Scientiæ expers, in *Enthusiasmum* & *Superstitionem* cito facile dilabitur; ac *Scientia*, e contra, virtutis vacua, *Satana* tinctura statim nos afficit. *Utrumque* ergo potius sunt nobis exquirenda, quæ possint industria studij exigua comparari. Proculdubio enim non ad *edendum, bibendum ac dormiendum* solummodo nascimur;

in ut appetentijs nostris sensuali-
bus,

libus, *Bestiarum* ad instar, tantum indulgeamus, (imo illæ omnes aliqua præstant Officia *Hominibus* utilia); non ut, *Pullis Equinis* similes, e naribus in aerem stertentes sufflemus; non ut, *Bovibus* similiter, pedibus terram modo conculcemos; non ut in angusto negotij nostri Tramite solum, prout *Tabellarij pedestres*, ambulemus ignari: sed ut Operationes divinas longe melius contemplemur, & ad DEUM oculos tollamus gratitudine commoti; quippe qui Mundum adeo gloriosum, & operibus tam admirabilibus refertum in *Hominis* usum ac beneficium, effecerit. Si vero hæc res non ita se habeat, & *Homini* sufficiat, ut Excellentiam quandam in sua ipsius Professione consequatur, quamvis liberalem habuerit Educationem; quænam ergo Differentia inter *Littletonum* alium & alium *Van Dyke*, utrumque illorum
e proprio

xlj PRÆFATIO

proprio sibi *Genio* aut *ingenio* olim insignes, statui potest?

OPORTET hinc, ut cum *Epicuri* Opinione conveniam; quod *Iustitia* est vinculum illud commune, sine quo Societas nulla valet subsistere: Virtus nimirum illa est, quæ *Jus* suum cuique tribuit, & curam adhibet, ut nemo ullam patiatur *Injuriam*. Quapropter ejus Professio unum ex negotijs nobilissimis habetur; si tamen adhuc notitia ejusdem (non enim de *Moralibus* ejus hic loquor) ad Urbem aliquam aut Regionem particularem limitetur; si sit mere *Municipalis*, quid aliud est exinde nisi Doctrinæ inanæ tantum ostentatio, cum a Patria alicujus remota fuerit: ideoque nemo rationem habet se magni super hac re faciendi jactandive. Verum autem *Philosophus* est totius *Mundi* CIVIS, in omnibus Naturæ *Pandectis* conjunctissime versatus; dum *Alter* est solummodo *Anglia*,

AUTHORIS. xliij

lia, Venetiarum aut Hollandia Civis, & ad Moenia eorundem locorum restringitur.

COGITATIONUM nostrarum occupatio, quo modo *Terra* vaporem quendam continuo emittit; quomodo *Mare*, ac omnia ejus Flumina concurrunt, ut Partes suas omnes sublimatas in aerem transmitterent, ac torridas Corporum caelestium influentias mitigarent, est perpendenda. Quod cum *Aqua* sit ex se ipsa victus Pulmonibus nimium crassus, & Calor coelestis nimium violentus ac intensus, ut qui nos nutriet sustentetque: Ideoque DEUS aquas super alas venti dispandit & easdem rarefacit; ac ut aqua Frigore immodico eximatur, *ille* eandem Calore quodam vitali imprægnat, quo fiat verissimum vitæ Pabulum.

PERPENDENDUM est etiam, quod Corpora caelestia in commodum nostrum, perpetua sui motione, coo-

xliv *P R Æ F A T I O*

perantur; nempe Calorem emittendo vitalem: quippe qui vestem sibi aeream induens, Pofundi cubicula ingreditur; ac illic omnem illam efformat varietatem, quam, eadem scilicet prodeunte, vocamus *Opera Naturæ*.

P O R R O considerandum est, quod ut *Terra* non sit nimis sicca, nec *Flumina* nimis vacua, ex constanti Humiditatis suæ in *Aeris* regionem evaporatione; fit ut, *Sole* absente, vapor ille in fertilem condensatur *Rorem*, qui nempe descendens, exinde *Plantas* nutrit Sitientes fovetque: Ac ne hoc ad *Rem* satis foret, Nubes ipsæ fiunt *Aquarum* repositoria. Quemadmodum vero interiores *Terræ* Partes satis humidæ ac frigidæ, innumeris, per quos *Aquæ* percolant, canalibus conservantur; ita etiam superiores ejusdem partes extimæ copiosiori recreantur Irrigatione, utpote quæ, cum aliquid Influentiarum cœlestium

um

um in se habeat, majorem *Aqua* fontana possidet Virtutem. Quicumque radios *Solis* contra Corpus opacum reflexos, virtutes ejus seminales in *Terram* jaculantis, aspexerit; ac satis perpendit, quod ex mandato DEI illius æterni, perpetua *Providentia* rota nobis assistit auxiliaris (nempe quæ vitam ipsam affert, quippe quæ etiam nihil aliud est uti *Dominus* ille doctus d' *Espagnet* dicit, nisi Actus quidam harmoniacus ex *Materia* & *Formæ* unione procedens, perfectam uniuscujusque Individui esse Existentiam constituens) quam scilicet *Providentiam*, veteres per *Vulcanum* in Officina sua laborantem, ac Opera curiosa nobis fabricantem, sæpe representarunt,

IN QUAM ex prædictis, quicumque hæc secum rite perpenderit (quorum Intellectus fere infimus est capax); si vel ullam habeat Grati-
tudinis scintillam, vel ullum Obligationis

xlvi P R Æ F A T I O

gationis sensum; imo, si non sit *Bruto* inferior aut peior, ac Trunco stupidior: necesse est, ut Beneficiæ tam immensæ ac Bonitatis amore inflammetur; quo quandoque fuerit accensus, eundem naturaliter exprimet, non tantum Obedientia integra Munificentia adeo infinitæ præstanda; non tantum Abstinencia stricta ab omni vel mali apparentia; sed etiam eligendo, ut faciat quod in se eminenter est optimum, ac DEO sublimiter gratissimum. Non opus est ut hic referam, quantæ utilitatis foret hæc mentis Temperies, tum *Homini* eadem prædico, particulariter, tum Mundo toti, generaliter loquendo, perquam utilis: Quippe cum *Amor*, (utpote quem *Plato* vocat DEORUM Antiquissimum) est Passio maxime incantans, ac Fruitio nobis jucundissima: *Amor* ille, cujus centrum est Puritas infinita, qui continuo tales lucis, gaudii ac voluptatis
ema-

AUTHORIS. xlvii

emanationes in mentem hominis immittit, ut videmur exinde solum debiles quasdam *Amoris* illius gratias *Deo* munificentissimo reddere, quas nimirum capacitates nostræ essent accipiendi omnino indignæ & aliter incapaces, quoniam *ILLE nos prius dilexit, adamavit.*

INCONGRUUM esset hic loci *Orbis* Pulchritudinem, partium ejus Gloriam & Excellentiam, Harmoniam ejusdem ac Ordinem, Utilitatem generi humano & Beneficium describere, cum *Tullius in natura Deorum*, ita eleganter, supra imitationem omnem, præstiterit: Hunc Librum ROGERUS L' ESTRANGE, Eques auratus, *Vir ille inimitabilis*, satis ingeniose ex idiomate *Latino* transtulit, ac notis vere doctis illustravit.

SAPIENTIA & Ordo, quo *Partes* Mundi movebantur, *Stoicos* induxerunt, ut putarent vel *Partes* ipsas mente intelligenti etiam indu-
tas;

xlviij PRÆFATIO

tas; ac idcirco, ignoranter satis, e-
aldem appellarunt DEOS, non om-
nino inter CREATOREM & Opera
ejus distinguentes, quam sententiam
Epicurus satis bene confutavit. Sed
jam limites meos sum transgressus,
& a *Clero* exoranda est mihi ve-
nia, quod *Ipsorum* invaserim Pro-
vinciam.

SUMMA omnium est hæc; nimi-
rum universale Generis humani Of-
ficiū est, ut tam *Naturalem*, quam
Moralem Providentiæ divinæ gu-
bernationem æqua trutina perpen-
dant. Hæc est Methodus ipsa Fi-
nem Creationis nostræ consequen-
di, videlicet, ut gloriam DEI extol-
lamus, ac ut nostras ipsorum men-
tes promoveamus perficiamusque.
Si quod modo innui, hujusce *Co-
naminis* necessitatem satis abunde
ostendat, tum ejusdem Neglectus est
Culpa nimis obvia, quæ ulla egeat
Inferentia, & Præstatio ejusdem o-
peris erit mentis Emolumentum tale,
quod

AUTHORIS xlix

quod vel vindicabit (vel saltem excusabit) TENTAMEN quod subsequitur.

TANTUM, superest ut addam; quod quæcunque sint *Discursus* insequentis Culpæ; ipse *Unam* obiter, quam docti generaliter incurunt, evitavi: eaque est, quod non fui *Proæmio* nimium prolixus. Necessesse est, ut Homo ad quindecim ulnarum usque profunditatem prius effodiat, quam ad *Mineram* perveniat. Hoc more, *Veritatis* tantillæ in tantis *Ruderibus* involutio, facit *illum*, qui Apprehensione pollet sagaci, ac parum Otij habet, *priorem* gratia *posterioris* negligere. Culpa vero hæcce a stolidâ, quamvis usitata, ut mos est, *phantasia* procedit; nempe nisi quod *Liber* aliquis quingenta *Folia* ad Finem exprimat, nullam in Scrinijs præ se fert Figuram, & in periculo, ne in spretum *Libelli* nomen vilescat, versatur. Hinc *Transcribentes* inter hos

I P R Æ F A T I O

crassi gravesque genus humanum oneribus non ferendis fere opprimunt; ac *Homines*, sicut *Asini*, pondus illud iners incaute accipiunt, quod illorum cerebra potius fumo ac spuma, quam luce clara & veritate, replet.

QUANDO autem mecum perpendo, quod sapientissimi hominum suas, de *Hominibus* ac *Rebus*, Cogitationes, potius in *Apothegmatibus* curtis quam *Sermonibus* prolixis, tradiderunt; quod *Graci* quidem ingeniosi vel *Argumenta* ipsa in angustam *Syllogismi* brevis circumferentiam reduxerunt; quod *Moses* ille Creationis Historiam in Capitulo breviori descripsit; & quod denique *Beatus ille* qui erat Plus quam *Homo* se ipsum revelatione divina communicavit, & quod fuit Hominis commodo necessarium, tam in *Parabolis* brevioribus, quæ altam menti impressionem infigunt, quam in sententijs strenuis, quæ possunt

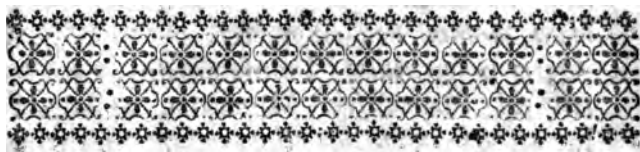
AUTHORIS li

possunt uni aut alteri Chartæ paginæ inscribi, patefecit : Ipse totis pedibus hinc in Domini illius ingeniosi (NORRIS) prorsus abeo ; quod si *Angeli* Libros conscriberent, pauciora jactaremus volumina ; & quod propterea discursus hujusce Brevitas, nulla veritatis, quæ in hoc *Libro* continetur, habeatur Exceptio.

INDEX

I N D E X,

EORUM *que in hoc Libro conti-*
nentur, Numericus.

1. PINIO *de Transmigratione per*
totum terrarum Orbem erronea;
Consequentia ejus in ASIA, ubi
creditur. Page 1, 2
2. PROPOSITIO *statuta; quod Anima post*
discessum ejus a Corpore, in aliquod aliud
Animal transmigrat; Hoc de Anima sensi-
tiva, non rationali, effatum est. 3, 4
3. PROBATUM *est ex parte per Inductio-*
nem, vel quod DEUS materiam novam ac
Formam creat, quo veterem pereuntem sup-
pleat;

- pleat ; vel quod Res transmigrant & in se
invicem mutantur. — At at DEUS mater-
riam novam non creat, &c. 4, 5
4. QUOD spirituum Transformatio aque po-
test ad Plantas & Mineralia, ac Anima-
lia referri ; nam illa etiam habent Spiritum,
aut Principium vitale. 6, 7
5. DE Metallorum Generatione, & quo mo-
do Spiritus Materiam ingreditur. De Me-
tallis imperfectis, & illorum Causa. 7, 8
6. DE Metallis perfectis ; & quam varia
sunt in eodem Loco Metalla. 8, 9
7. DE Lapidibus ; Pretiosis, & Communi-
bus : de Plantis, specie duabus ; que ex se
nascuntur, & quæ sata sunt. 11, 12
8. DE Plantis quæ ex se nascuntur, & de illa-
rum varietatis Causa. 13, &c
9. DE Figura illarum, unde provenit. 16
10. DE satione Seminum, & Plantarum Po-
sitione. 18
11. DE Generatione Animalium. 19, 20
12. QUOMODO Forma in Animalibus, mi-
neralibus & vegetabilibus Materiam relin-
quit ; & quid inde postea de illa fiat ; quod
in Aerem transit, ubi novam recipit virtu-
tem. 20, 21
13. QUOD

13. QUOD illinc denuo defluit, ac novum animat Corpus; quæ verissima est de Transmigratione notio. 22, 23, &c.
14. OBJECTIO.— Quod Animalia Spiritum sensitivum in Generatione convectunt; quomodo igitur descendit Forma? 27
15. RESPONDETUR.— Quod etiamsi aliquam Spiritus specifici Portionem convectant, Universalis tamen Spiritus co-operatur; quonam modo; ab Aere ostenditur. 27, 28, &c.
16. DE Aere; ac de vaporum sulphureorum perniciæ, quod Pestem inducunt: Methodus eandem prævidendi, & Famem. De Augurio. 29, 30, &c.
17. JUNO apud Homerum explanata. 36, &c.
18. QUARE septem Planetæ vocantur Dei: Quod Philosophi non omnes, quos vocarunt Deos, etiam adorabant. 38, 39, &c.
19. QUARE tot numero vocantur Dei. Prima Naturæ Principia, a Philosophis nationum omnium doctarum nomine Deorum donata erant, ut vulgus eadem celarent. 40, 41
20. NATURÆ in Ascensu suo ac Descensu, secundum

secundum Homerum, Descriptio. Philosophorum de Principijs primis consensus. 45, 46

21. PUBLICA veterum Fabularum Editio erat Idololatriæ quædam Occasio; Origo ejus, quamvis a stellarum Contemplatione; non tamen adhuc ob Rationem quam R. Mai-monides tradit. 48, &c.

22. DE veterum Mysterijs. 50

23. QUOD omnes Philosophorum veteres, qui de Natura Mystice tractarunt, Rem eandem sub Ænigmatibus diversis intellexerunt. 51

24. Hoc manifesto probatum est explicando Symbolum quoddam Ægyptiacum secundum Astrologiæ Chaldeæ & Mythologiæ Græcæ sententiam. 52 &c.

25. RESPONDENTUR quædam contra Transmigrationem Objectiones. 67

26. NOTIO illa paulo sublimius, quam generaliter a pluribus censetur, evecta. 68

27. DE Formæ in omnibus Corporibus Identitate. 69, 70, &c

28. FORMÆ quædam, in Animalibus, Plantis ac Mineralibus, Comparatio. 75

29. DE

29. *DE præstanti illa in Metallis Forma, ac de perpetua ex eisdem effecta Luce; de magna huiusce operis difficultate.* 77, &c
30. *OBJECTIO contra influentias Corporum cœlestium respondetur. Objectioni etiam, quod Terra in se semen habeat, Respon- sio data.* 80, 81 &c.
31. *OBJECTIONIBUS alijs responsum est; & quam exinde Conclusio sequitur.* 86, 87
32. *QUOD Corpora, quando Spiritus ea re- linquit, non penitus annihilantur, neque no- vae substantiæ in Generatione factæ sunt, sed substantiæ præ-existentes in unum coa- lescent, quæ novas inde acquirunt Qua- litates.* 88, 89, &c.
33. *QUA ratione Pythagoræ licuit se Euphor- bium, qui multos ante illum annos vixerat, nominare.* 91
34. *PLATONIS opinio, de illa effæminatorum Degeneratione, respondetur.* 92
35. *PYTHAGORÆ a carne comedenda Ab- stinentia explanata.* 95
36. *TRANSMIGRATIO in Plantis ac Mine- ralibus vel ipsi sensui demonstrabilis.* 96 &c.

Hoc autem concludit nostrum de Transmigratione Discursum.

37. *RES quatuor in hoc Sermone leviter observantur, videlicet. 1° Corporum Duratio. 2° Principia quædam ac Elementa generaliter recepta, examinantur 3° Hypotheses aliquot Aristotelicæ ad examen ductæ cum illis Democriti, &c. comparantur. 4° Quo fit modo ut Terra varietate Corporum tanta Qualitatibus diversis abundantium, impleatur.* 98, &c.

38. *DE Corporum duratione, ac de Terræ in Conflagratione illa finali Calcinatione. ibid.* 99, &c.

39. *DE Principijs ac Elementis ; & primo, de Principijs ; quomodo & quando in Mundum lucemque prodierunt.* 104, &c.

40. *QUOD Duo tantum sunt Principia, non obstante Chymicorum ac Paracelsi Inventionem. Mercurij Descriptio.* 107, &c.

41. *OBJECTIONI cuidam, de Rebus per Ignem in tria Principia reducendis, Responsio data ; Tria itidem Aristotelis Principia etiam refutantur.* 115, &c.

42. *DE*

42. *DE Elementis, quando a Principijs distinguuntur. Brevis inde Aeris, Terræ, Aquæ ac Ignis Descriptio. Quod per illos (Coeli ac Terræ) Terminos, Forma & Materia omnino sunt intelligenda.* 117, &c.

43. *QUOD Elementa & Principia nominentur Æquivoca, & quod tantum Duo habentur.* 122

44. *RESPONSIO ad Dominum S—s, de quatuor Elementis facta; in qua duo tantum dari Elementa, nempe illud Aquæ, materiam passivam: & Influxum solarem esse Formam, ostenditur.* 123

45. *HYPOTHESES aliquot Aristotelicæ hinc discussæ, & cum illis Democriti Dogmatibus comparatæ. Quod Elementa non sunt sibi invicem contraria ac opposita, uti tenuit Aristoteles; sed consentanea, ac simularia, in gradu scilicet remisso, prout Democritus sensit.* 125 &c.

46. *DE primarijs Corporum Qualitatibus (ad mentem Aristotelis); unde eorundem effectus procedunt; & de Atomica Leucippi, Epicuri, ac Democriti Physiologia dilucidatum est. Utrorumque Opiniones discutuntur.* 132, 133

47. *ARGUMENTA Rationis contra Utrum horum*
§ 2 *rum*

*rum maris; & pro Media hujusce Rei
Opinione.* 135, &c.

48. DE Qualitatum Origine, In hac re vel
ipsa Creatio, idque ad mentem Mosis, per-
penditur. 137; &c.

49. QUOD hac ipsa verba (Spiritus Dei su-
per faciem Aquarum movebat, ferebatur,
fluctuabat, aut ullo alio nomine vel Phrasi)
non omnino sunt de SPIRITU SANCTO
intelligenda. 139

50. DE illo primi Diei opere: CREATIO ipsius
Materiæ ac Formæ, & recta Lucis aut
Formæ a crassiori Materia separatio. 141

51. DE secundi Diei opere, ceu Expansione,
ac Aquarum superiorum ab inferioribus Di-
visione. 142

52. DE Negotio tertij Diei: Plantarum Ge-
neratio. 143

53. DE Negotio Diei quarti: Lucis sive For-
mæ in unum Solis Corpus Collectio. ibid.

54. DE Diei quinti Negotio: Piscium ac vo-
lucrum, per unionem Aquæ ac Formæ fac-
tam, Generatio. 144

55. DE Negotio Diei sexti perfecto: Bestia-
rum

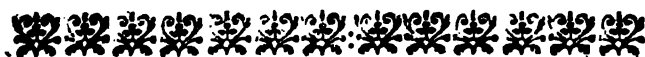
rum ac Reptilium, & denique Hominis ip-
sius CREATIO. ibid. &c.

56. QUO factum est modo, ut Terra corpo-
rum varietate Qualitatibus varijs abundan-
tium repletur. 146, &c.

57. QUOD diversa Corporum Accidentia
& Qualitates a diversa Formæ Intensione
ac Remissione procedunt; non autem a Mag-
nitudine & Figura Principiorum, prout sen-
tit Cartesius: Hoc Instantijs pluribus illus-
tratur. 149, &c.

58. Operis Conclusio, eaque Pia pariter ac Mo-
desta. 154

B O O K S

Written by the same learned AUTHOR.

A Discourse of natural Philosophy : Wherein the *Pythagorean* Doctrine is set in a true Light, and vindicated. Some Doctrines of the Ancients examined and refuted. Of the Mysteries of the Ancients. Of Metals, Plants and Animals. An *Egyptian* Symbol explained according to the *Chaldean* Astrology and *Grecian* Mythology; and the Matter and Manner of the Creation of the World explained. The Fourth Edition.

Note, This Book has been turn'd into *French*, formerly with Applause, and recorded amongst the *Oeuvres des sçavans*, for the learned ; but is now translated into Latin by Mr. O. Dyke, of St. Andrews School, *Holbourn*.

The Essays of Sir *Richard Bultrode*, Knt. with a Preface by his Son *Whitelock Bultrode*, Esq; by way of Supplement to those Essays. The third Edition.

Letters between Dr. *Wood*, a Roman Catholick, and *Whitelock Bultrode*, Esq; touching the true Church, and whether there is Salvation out of the *Roman* Communion. Of the Reformation from the Errors of the Church of *Rome*, Of the Dissenters from the Church of *England*, and the Way to eternal Life. The second Edition.

A short Compendium of the Crown-Law, delivered in three Charges to the grand Juries of *Middlesex*, &c. by the same Author. Printed at the Desire of the Justices of the Peace and grand Juries, &c. for the County of *Middlesex*. First Charge, the sixth Edition.

Essays on the following Subjects. Of generosity. Of the new Man. Government, of the Eye. *De ratione Fidei* &c. Of the Soul of Man. Of Freedom and Liberty of Mind and Body. Of Passions and Affections. Of human Perfections. Of the Origin of Sin, &c. Of Gratitude. Of the blessed Trinity, &c. Of eternal Damnation. Of Dreams. Of the Government of our Thoughts. Of Happiness. Of sinful Ideas. Of Family's leaving great Estates to their Children. A Letter to Sir R. *Southwell*, of equivocal Generation. Of reading the holy Scripture. Of Persons running in Debt and dying without Payment.

Books

DE

Transmigratione, &c.

HECCE *Transmigrationis Animarum* Opinio, quæ *PYTHAGORÆ* ut quasi Parenti ascripta est, ubivis ferè locorum malè intelligitur; crassissimè verò omnium apud *Indos*, in *Pegu*, *Magor*, ac aliis *Asia* partibus, creditur: Quippe qui *Fidem* habentes, quòd *Anima* post discessum ejus ex corpore humano in ali- quod aliud transmigrat *Animal*, à nullo reverentiæ ergà *Creaturas* vilissimas gradu se cohibent; & superstitionosè fati vitant, ne quid isti *Animali* faciant damni, cujus *Corpus* putant *Patris* sui defuncti *Animam* conti-

B

nere

2 *De Transmigratione ; seu,*

nere. Jam verò, quomodò scirent,
 vel quare cogitarent, quòd hæc aut
 illa *Bestia* potius quàm alia, sic esset
 animata, fateor mihi Mirum videri ;
 & quod magis mirandum est, apparet
 ex illorum Fide *Bengalam* ac alias
Indiæ Orientalis partes incolentium,
 (nempe qui opinantur *Animas Bo-*
norum in *Vaccas* aliasq; creaturas uti-
 les & *Malorum Animas* in *Corvos*
 aliasque *Aves Bestiasve* noxias mi-
 grare) quòd Homines isti hoc ita
 sibi, de *Animâ rationali immortalis*,
 potius quàm de *Sensitivâ*, absurdè
 satis persuadent. Facultates enim *Ani-*
mæ rationalis naturaliter in benignis
 beneficentiæ ac humanitatis Officiis,
Sensitivæ verò tantùm in Accretione
 ac Sensu, exeruntur. Videtur perin-
 de ac si *Stultitia* genuisset, & super-
 stiosa quædam *Phantasia* hancce
 propagasset *Opinionem* : Quamvis,
 ut PYTHAGORÆ, qui proculdubio
 Vir erat egregiè præclarus, æquum
 aliquatenus faciam, hujusce *Opinionis*
 ab-

absurditas tam longè ab Illius Sententâ aut Intentione distat, quàm *Hæresis* ista *Manichæa* à Religione *Christianâ* est diversa.

PHILOSOPHIA verò & *Religio*, utraque pariter iniquè apud interpretes ignaros compassa est: quid enim *Imaginatio* insana ac *Judicium* debile, homini suarum ipsius cogitationum studio infixæ, non proferent? Quàm aliena in *Religione* parient *Dogmata*? Quàm barbaris per humana *Sacrificia Diis Ethnicis* facta, crudelitatibus abundavit Orbis? Neque adhuc *Philosophia* ipsa est ab Opinione vel ineptissimis omnino immunis. Ad hunc modum Res optimæ corrumpi solent!

UT autem ad *Authorem* nostrum redeamus, cujus *Opinio* affirmata hæce perhibetur; quòd *Anima*, post discessum ejus à Corpore, in aliquod aliud *Animal* transmigrat. Hoc æque strenuè, ac aliquid de Illo pervulgatum feret, statuitur; nam omnia ex traditione solâ accepimus. Hanc itaque *Sen-*

4 De Transmigratione ; seu,

tentiam defendere, eandémque absurdis hominum commentis liberare, ac genuinæ suæ significationi restituere, hic loci propono. Liceat mihi tamen hic obiter *Lectrem* præmonere, quòd ego hancce *Migrationem* non de *Animâ rationali*, sed de *Spiritu sensitivo* aut *vegetativo* tantum, asserere satago: utpote qui *TERMINI Animæ & Spiritûs*, pro *Synonymis* sæpe falsò adhibiti, ansam præbuere, quò minus rectè *PYTHAGORÆ* mentem intellexerint.

QUICUNQUE verò hujus *Mundi* fabricam, *Homini*s contexturam, & perpetuas rerum vicissitudines simul ac mutationes seriò perpenderit, facile credet: quòd, aut *DEUS Materiam formamque* novam, quæ veterem suppleat pereuntem, quotidie creat; aut, quòd *Res* ipsæ transeunt, & hinc aliæ in alias circulatione continuâ mutantur. Novimus autem omnes, quòd cum *Æternus* ille *Mundum* per suam ipsius sapientiam

am ac Potestatem creaverit, eundem ad huc Providentiâ suâ & Bonitate divinâ conservat : adeò ut nobis necesse est, non *Creationem novam*, sed rerum tantùm mutationem, quæ hancce parit Varietatem, agnoscere.

Homo quidem aliquo munere, magis quàm cætera *Animalia*, præditus est ; ille etenim *Animam* jactat *rationalem*, quæ nimirum in Corpore suo *Præsidis* locum tenere, *Passiones* ipsius gubernare, & *Affectiones* dirigere, saltem deberet. Quantulum autem cunque hoc præstiterit, illud ex voluntatum nostrarum iniquitiâ, potius quàm à *Natura* de-generatione provenit : verùm enim verò nosmet excusatos habere lætaremur. Præter hoc *Donum*, Homo etiam *Spiritum vegetativum* aut *Sensitivum* habet ; qui ab *Animâ rationali* æque ac *Corpore* penitus perfectèque distinguitur : quippe qui *Spiritus* videtur esse veluti *Medium*, quo realiter duo, nempe divini cujusdam

6 *De Transmigratione ; seu,*

jusdam immortalis *Radii & Materiae* crassæ, extrema uniuntur.

NON jam de *Mentis* in Partem *Sensitivam* regimine, aut qualem alia alteri debet obedientiam exhibere, sermonem statuo ; nec, quomodò interse, sicut in statu turbulento *Prærogativa & Libertas* pro dominio contendunt, arguo : sed solummodò veritati Opinionis PYTHAGORÆ, nempe quæ est *Animarum Transmigratio*, aut *Spirituum* (hi etenim Termini æquivocè usurpantur) fundamentum aliquod rationale suppeditaturus sum.

UT verò hanc Quæstionem penitiùs funditùsve indagare liceat, æquum est *Naturam* in variis ipsius, scilicet *Mineralibus, Vegetabilibus ac Animalibus* pro re natà Provinciis, perpendere ; *Entia* enim omnia cis *Coelum* creata, sub aliquo horum Principiorum uno collocari possunt : neque sunt illorum vilissima non *Spiritu*, aut *Principio vitali*, quod unum idémque habetur, prædita ; &
hæc,

hæc, sicut Animalium *Anima sensitiva*, in dissolutione aut *Corporum* suorum destructione, statim evaporant.

ABSURDUM tamen hîc loci foret, quo pacto hujusmodi *Spiritus* habitacula sua relinquunt, ostendere; priusquàm, quo modo eadem introeunt, dicere conatus fuerim: ideoque imprimis de *Hoc*, & deinde de *Illo* differere aggrediar. Neque abs re alienum erit, vel ad PYTHAGORÆ Opinionis vindicationem impertinens; quippe quod hæc *Spiritusum Transanimatio* tam ad *Mineralia* & *Vegetabilia* quàm *Animalia* potest referre: præcipuè cum illa omnia, quod ad *Vegetationem* spectat, similiter animata sint. A *Metallis* ergo Sermonem inchoabo.

TERRÆ globo in aëre locato, corporibúque coelestibus circa eam (a) moventibus, *Terra* influentias cælestes in suum

De Metallorum generatione.

Quomodo *Spiritus* Materiam ingreditur.

(a) Quam ex hisce tribus Hypothesibus mavis accipe, *Copernicanam*, *Ptolomæam* vel *Tychonianam*; hæc ipsissima omnibus iis respondet Positio. ip.

8 *De Transmigratione; seu,*

ipsius gremium recipit: *Hæ*, calorem vitamque; *Illa* (b) Materiam passivam præbet.

AETHER (nuncius ille Deorum alatus) igne imprægnatus cœlesti, *Terram* poris plenam penetrat, ibique suam retinet sedem. Illic adeò detentus mox in *Vaporem* humidum, aut *Aquam* subtilem, coagulatur; ac interno Naturæ *Vulcano* in *Terræ* vase, per ejusdem Poros rimasque, paulatim sublimatus, donec tandem cum *Materia* quâpiam compactâ, quæ ingressum ei denegat, congregiens, vel per instrumenti moventis Defectum, iterum in eundem ex quo provenit Nidum recidit: ex quo medio minus fit subtilis, aliquid semper crassæ per quam transibat *Materia*, secum detrahens. Non-

(b) Hinc *Ougardès* apud *Orpheum*, qui cum *Vestâ* ejus Uxore, Deorum Pater fuit, facile intelligatur; & quid Ille, cum reliquis Philosophorum, per quandam Deitatum à talibus emanantium Parentibus generationem, innuebant.

Naturali Philosophia: 9

dum vero adeptus fixam *Corporis* gravitatem, sed adhuc puræ & subtilis æq; ac vivæ & volatilis

Natura Privilegio fruens, De Metallis imperfectis.

aliam sibi fugam per obscuras *Terra* cameras arripit; adeo ut ita frequenter per illa loca transiens rediensque, fit brevi verum *Natura*, pleraque fere omnes ejusdem diluens Sordes, *Lavacrum*: quæ tamen *Feces* cum illo subsidentes, eundem quasi incarceratum detinent; & cum non potuerit se ab ipsius *Servitio* liberare, Partes impuras una cum puro *Natura* sale, propria sui Habitatione, coagulari patitur. Ad hunc modum efficitur *Metallum* quodvis imperfectum, nempe sola Impuritatum heterogenearum differentia, & caloris loci in quo factum est Remissione aut Intentione, variegatum.

NATURA autem, quæ De Metallis perfectis.

semper ad Perfectionem tendit, ex illa hujusce *Fætus* Abortione meliorem efficit augmentatio-

C

nem;

10 *De Transmigratione ; seu*

nem ; *vapor* enim *novus* per canales hosce detæcatos transiens, *id* quod *præcedens* nequibat, videlicet, *Sal* purum ac sublimatum, *Facibus* heterogeneis privatum, adipiscitur. Hoc porro *Sal*, *Vapore* calido se admiscens & ab eo dissolutum, facile reddit, ut idem *Vapor* Naturam ejus aeriam ac volatilem amittat, fiatque viscosa quædam Substantia ; a quo statu (per suum ipsius internum, æq; ac *Matricis* suæ, ignem, influxu *Solari* continuo repletum, digestus) in Corpus molle, sed lutosum, promoveretur : donec tandem tractu temporis aliquo in *Metallum* magis aut minus maturatum, pro majori aut minori *Matricis* Puritate ac Calore decoctum, evadit.

Quam varia in eodem loco sunt *Metalla*. Ad hunc Modum, in eadem *Terræ* vena, varia diversarum Specierum *Metalla* inveniuntur ; ut ALBERTUS ille *Magnus* in hisce verbis abunde testatur : “ *In Naturæ Operibus didici*
“ *pro-*

“ proprio visu, quod ab una Origine
 “ fluit vena, & in quadam parte fu-
 “ it Aurum, & in alia Argentum,
 “ & sic de cæteris ; quæ tamen ma-
 “ teria prima fuit una, sed diversus
 “ fuit locus in calore ; ideo diversitas
 “ loci, depurationis, Metallī diver-
 “ sitatem, secundum Speciem fuit o-
 “ perata. ” Sed quicumque de hac
 re dubitaverit, tres illos tantum E-
 RENÆI Magni, utpote qui Statu-
 am auream in omnibus Doctrinæ
 Collegiis per totum Orbem sibi eri-
 gendam bene meretur, perlegat Tra-
 ctatus.

LAPIDES sub eadem De Lapidibus ;
 Denominatione cum viz Pretiosis.

Metallis cadunt ; quo-
 rum Optimi, aut Pretiosissimi, per-
 magnam in se caloris ac luminis co-
 piam, Materia refulgentiam præbent,
 nempe quæ est quiddam ex Vapore
 illo, Aquæ puræ salinæ adunato,
 concretum, & ad Superficiem usq;
 ellucet ; quippe quorum Forma a-

12 De Transmigratione ; seu

deo intensa est, ut videntur veluti *Materiam* suam penitus absorbere : Dum *Communes*, e contra, per suam *Materia* Crassitiem, partim a caloris interni Defectu productam, fiunt *Obscuri & Opaci* ; quippe quorum *Generatio* potius est Mixtura *Terræ & Aquæ* in fornace quadam *Natura* segniter concocta, quam ulla *Materia* passivæ, a *Forma* vivida digestæ, Imprægnatio.

Vegetabilium duæ sunt Species; quænam ex seipsis crescunt, & quæ feruntur.

QUOD ad *Vegetabilia* spectat, illa omnia in duas divido Species ; *unam* scilicet eorum, quæ ex seipsis (*sponte*) absq; ulla *Satione* nascuntur ; uti *Herbæ erraticæ & Plantæ sylvestres* : *alteram* vero eorum, quæ *Arte* coluntur & a ferendo Semen Specificum crescunt.

Quæ ex *Seipsis* nascuntur.

UT aggrediar *Pri-
ma* ; Productio illorum hoc modo mihi fieri videtur. *Vapor* ille calidus, qui
Ter-

Terram penetrat permeatque, calore interno sublimatur ; transiensq; per poros quosdam amplos, cursu paulatim appropinquat *Superficiem* : & deinde secum trahens, aut potius ibi quippiam *Salis* puri conveniens, illud in liquidam dissolvit substantiam ; quod *Sal* purum *Vapori* huic subtili *Specificationem* tribuit, evaditq; hinc quasi *Matrix* illi *Formæ* specifica, quæ *generalis* antea & *universalis* fuerat ; nam in omnibus *Terræ* partibus diversarum specierum *Salia* exabundant.

HINCCE varietas illa *Plantarum*, (ut oculis cernimus) juxta se invicem crescentium, exoriatur ; quales tantum a diversis *Salibus*, per quæ *Vapor* iste transierat & quibus se adunaverat, variegantur. Nam si *Aer* calore imprægnatus vitali, ac in *Aquam* coagulatus, est unus idemque ubivis locorum, *liber* & *indeterminatus* ; quomodo fieri potest, ut ullam haberet

14 *De Transmigratione; seu*

beret *Specificationem*, nisi ex aliqua *RE* quam in *Terra* convenit, quæ se illi adjungens, fit *Semen* proprium ac illico in * *Plantam* assurgit?

Hic mihi videtur, pro Hypothesi nostra, esse *Democriti* & *Galeni* Sensus; quod Primum rerum Elementum qualitatibus omnis est expers, scilicet, Indeterminatum. Quare autem Terræ *Salia* quibusdam *Plantis* amarum, ac aliis acidum præbent Saporem; id est, quare *Salia* sic inter se distinguuntur? Malim sane ignorantiam profiteri meam, quam cum *Democrito* & *Galeno* asserere illa omnia eadem esse, sed Opinione tantum Diversa.

* Hoc ex Aquis *Tunbrigiensibus*, aliisque, apparet; quæ fodinas *Ferri*, vel alterius Metallum, percolantes, earum per quas transeunt fodinarum Virtute imprægnantur: Imo, vel Clavi pauci ferrei in aliquantulum *Aque communis* projiciuntur, semi Horæ spatio, & Aqua eundem cum iis Saporem, ne dicam etiam *Virtutem*, habebit; nam *Lapis ferreus* durior est, quam ut multas ejus a molli Aquarum fluxu particulas dilui patiatur; & *Aqua communis Menstruum* est debilius, quam ut possit Corpus *Martiale* ullum dissolvere.

QUÆ-

Naturali Philosophia. 15

QUÆSTIO hæcce, quomodo *Planta* variæ ex seipsis nascuntur, viro docto *Du Hamel* adeo difficilis apparuit, ut quamvis ipse *Quæstionem* moveat, eandem tamen *Responsione* quadam imperfecta evadit. *Quæstio* ab illo in hæc verba statuitur: “Unde prodeant quæ e terra
“ nascuntur injussæ gramina? Nun-
“ quid forte a coelo formantur? Sed
“ Coelum cum sit omni vita priva-
“ tum, què poterit vitam & sensum
“ largiri? ” Denique postquam *Responsa* dederit multa, eademque dein toties refutaverit, tandem ad *Resolutionem* hanc dubiam pervenit;
“ *Influxus coelestes his inferioribus*
“ *fortasse se applicant.* ” Sed hoc nequaquam ad veram rei *Crisin* sufficit. Quis enim dubitat *Influxus coelestes* Plantarum accretionem efficere, ac iis etiam quæ ex seipsis nascuntur *Essentiam formalem* contribuere? Verum autem cur eadem *Influentia universalis* Plantas adeo
diversas

16 *De Trasmigratione; seu*

diversas produceret, quæ est ipsissima *Questio*, in isthoc Argumento altum agit silentium. Quocirca cum hæc Res nondum satis, saltem quoad ipse adhuc legendo cognoverim, disceptata fuerit; & quoniam longe præstat *Naturam* ad originalem usque ac primam ejus causam investigare, quam ex effectibus judicando tantum *Phænomena* solvere, aliquid de hoc subjecto fusius in suo loco disserere conabor.

*De Plantarum
Figura.*

UT autem eo redeam unde digressus fuerim; rebus ergo jam, ut invenimus, acceptis: potestne Mirum videri, quod omnès ejusdem speciei *Plantæ* eandem fere Figuram & Colorem similem accipiunt? Pro certo non a *Modo* suo premendi per Terram oritur, quod eandem fortiuntur Similitudinem; quomodo enim accideret, ut omnis *Herbæ Species* talem obtineret *Modum* premendi per Terram sibi peculiarem, qualis efficiat
ut

ut illa sic erumpens semper eandem Figuram Formamve retineat?

IPSE vero potius revera mente concipio, quod *Particula salina* quæ *Vapori* se adjungunt, aliter atque aliter modificatæ, (oportet enim ut aliquam habeant Figuram) *humorem* huncce generalem, æque ad *Figuram* constantem uniformem & *Colorem*, ac ad *Naturam* particularem internam & * *Qualitatem*, determinant. Haud dissimiliter minutissimis illis, quæ videmus, *Seminibus*; quorum *Sapor* Plantæ suæ quam producit *Naturam* multo melius demonstrat, quam *Microscopus* potest ejus *Figuram* exquirere; & tamen adhuc ejus *Figura Seminis Modificationi* omnino debetur.

Hoc modo *Mineralia* & *Vegetabilia* videntur esse effecta, non per *Creationem*, ut primum, ex Nihilo; sed per illam *Materiæ* ac *Formæ* U-

* EPICURUS hancce Qualitatum differentiam *variarum Atomorum* transpositioni ascribit.

18 *De Transmigratione ; seu,*

nionem, a principio juxta Verbum DEI benedictam, *Crescite & Multiplicamini*. Idcirco hæc pro prima Productionum naturalium *Specie* sufficiant.

Ut jam ad *Vegetabilium Posteriora* pergam, videlicet, quod ad *fectionem Seminum* ac *Arborum* plantationem attinet (quæ cum Maledictione primæva ingruiebant) illorum Productio merito ac proprie appelletur *Artificialis* ; sed neque illa etiam absque benigno *Spiritus universalis* auxilio producuntur : quippe, quibus in *Terra* satis, *Vapor* humidus (in quo *Spiritus universalis* requiescit) *Seminis* Corpus dissolvit ; cujus Principium vitale ita liberatum, fit activum ac vigore præditum, & *Terræ Vaporem* ibi conveniens (ut *Amici chari*) *ambo* se mutuo amplectuntur & in *Unum* coeunt ; & cum *ambo* Naturæ sint homogeneæ, Humore generali prius a particulari determinato, simul statim *increscunt*. Ea-

EADEM est fere *Plantarum* Accretio, radicibus *De Plantis,*
earum porosis *Vaporem* humidum
imbibentibus; qui nimirum virtute
sua specificata in propriam *Arboris*
Naturam assimilatur.

QUOD ad *Animalium* *De Animalium*
quoque generationem
spectat, illa non sunt *Vegetabilium*
semine quodam particulari suscitato-
rum Productioni dissimilia. Quo-
rum tamen Descriptionem, quippe
cum possit aures castas offendere, aut
lasciviam excitare Mentem, propterea
omitto.

CONSTAT autem Doctiores vete-
rum in hanc Sententiam totis pedi-
bus ivisse, cum pronunciarent, Ho-
minem non ex *Coitu solo* propaga-
tum esse; sed quod *Spiritus univer-*
salis etiam, qui a *Sole* principaliter
effluit, huic interest Negotio. Ideo-
que affirmabant strenue, quod *Se-*
ſe Homo generant Hominem; quam

20 *De Transmigratione; seu,*

Opinionem posthac magis particulatim explicabo.

SICUT enim *Homo* in sensitiva sua Capacitate non a *Pane & Cibo* solis, sed a secreto vitæ quod in *Aere* latet Pabulo, sustentatur: ita neque per solam duorum *Spermatum unionem*, absque ullo arcani illius qui cavernas *Materiæ* angustissimas penetrat, *Spiritus* auxilio, generatur; unde vere dictum est, *non datur vacuum.*

DICTO jam quomodo *Spiritus* *Materiam* intrat, intus alit, animatque: restat adhuc, ut rationem, quomodo eandem denuo relinquit & quid de illo tandem fit, exhibeamus.

Quomodo *Forma Materiam* in *Animalibus* derelinquit. *VARIE* dissolvendi *Naturam* *Methodi* in omnibus *Dominii* sui partibus occurrunt. *Animalia* enim vel a longa *Humidi radicalis* (nempe illius quod flammam sustinet *Olei*) consumptione, vel

vel Accidente aliquo, aut Violentia, tandem destruuntur: quo tempore *Spiritus* iste *Sensitivus* (nam de *Rationali* non arguimus) habitaculum ejus terrenum deserit, ac in *Aerem*, commune illud *Spirituum sensitivorum & Vegetativorum* receptaculum, unde olim provenit, revertitur.

MINERALIA etiam ac *Vegetabilia* demum ab *Ignē* destruuntur, itidemque in *Aerem* (partes eorum intelligo volatiles) exhalant. Hic erat locus ubi primum *illas* invenimus, & hic loci etiam exigua temporis Circulatione denuo percipiamus. Jam vero *Hiscē* ab illo Carcere, in quo *Spiritus* aut § *Formæ* fuerant detentæ ac specificatæ, liberatis, exiguum temporis spatium *illas* simplicitati suæ nativæ ac Universalitati restituit; & in Oceano

Quomodo, in
Mineralibus &
Vegetabilibus fit.

§ Quid deinde fit de *Forma*; quod in *Aerem* transpirat, ubi novam accipit virtutem.

quasi

22 *De Transmigratione; seu,*

quasi diffuentes, ubi *Influxus coelestes* continuo descendunt, ascenduntq; *Vapores*, (sicut ANGELI super scalam JACOBI) novos inde virtutis impressus, qui se ad Officium aliquod ulterius reddant aptiores, accipiunt.

IN hunc Modum *Natura* nunquam est † Cessatrix otiosa; ac ita cum PLATONE, omnia in Alteratione continua & Fluctuatione versantur: Nihil enim secundum PYTHAGORAM, simpliciter Novum habetur; & Nihil, secundum TRISMEGISTUM, revera moritur; sed omnia transmigrant, ac in aliquod *Aliud* denique mutantur *Corpus*. “Corpora etenim
“ omnia mixta ex *Elementis* effecta
“ sunt; & quæ brevi post tempore
“ in illa iterum resolvuntur.” Ita etiam PORPHYRIUS nos instituit; “nem-
“ pe, omnem Potentiam irrationalem,

† Mundus nunquam cessat, moritur semper & renascitur; id tantum habet constantiæ, quod divina *Providentia* ab eo nunquam recedit.

“ quamvis

“ quamvis *singularem* aut particu-
“ *larem*, in *Totius* vitam *resolvi*. ”

ADEOQUE, cum § *Spiritus* isti
sint ita parati, materiamque novam
imprægnandi capaces, ac ipsa etiam
Materia sit æque ad hoc appeten-
dum prona, secundum *Axioma* illud
vulgatum, *Materia appetit Formam*,
ut Foemina virum; proculdubio i-
dem, *Spiritus* qui unum animat *Cor-*
pus, potest ex ipsius *Dissolutione*
aliud pariter animare: Quam mihi
persuadeo veram esse PYTHAGORÆ
de sua *Animarum*, sive *Spirituum*
TRANSMIGRATIONE Sententiam,
ac Sensum. Hinc LUCRETIVS ait,

“ *Huic accedit uti quicque in sua Corpo-*

“ *ra rursus*

“ *Dissolvit Natura; neque ad nihilum*

“ *interimit Res.*

§ Quod inde *Spiritus* iterum defluit, ac novum
animat *Corpus*; quæ est verissima TRANSMIGRA-
TIONIS Notio.

SIN

24 *De Transmigratione ; seu,*

SIN hæc Res non ita se habeat, cognoscere gestio, quid de * *Forma* illa, quæ *Mineralia, Vegetabilia, & Animalia* pro certo animat, tandem fiat; ut illorum *Corpora*, quæ mutantur tantum, non annihilantur, silentio prætermittam. Potestne *Spiritus* ille, qui vitam motumque præbet, ac de Natura *Lucis* participat, in Nihilum reduci? Potestne *Spiritus* iste in Brutis *sensitivus*, qui Memoriam e Facultatibus rationalibus unam exercet, emori ac in Nihilum evadere?

SI vero dixeris, e contra, quod *Spiritus* suos in *Aerem* exhalant, ibique evanescunt, id omne, pro quo certo, concedit Argumentum. *Aer* enim equidem est Locus, quippe qui secundum LAERTIUM Animabus repletur, ad *Spiritus* illos recipiendos proprie accommodatus; & juxta EPICURUM, atomis vel corpori-

* Si *Corpora* non annihilentur, multo minus *Formæ*.

bus intelligibilibus, non apparentibus, refertus, omnium rerum habetur Principium. Hic etenim Locus vel in quo expatiamur, avesque volitant, etiamsi proprie sit potius *Aqua* rarefacta, quam *Aer* (ut a magnete illum attrahente satis abhinc sum expertus); nihilominus tamen adeo spiritualis est Naturæ, ut invisibilis habetur; ideoque merito existimetur *Formarum*, quippe cum omnium Corporum *Forma* ita se invisibiliter habeant, Receptaculum. Effectus ejus tantum audire ac videre possumus; Aer enim ipse nimium est Subtilis, & supra ullam oculi aciem aut Capacitatem. Quid igitur est *Æther*, utpote qui in Regione superiori existit? Et quænam sunt Influentiæ aut *Forma* illinc descendentes?

PYTHAGOREI olim tenuerunt, quod *Anima* Creaturarum sunt *Ætheris* Portiunculæ; ac omnes Philosophi *Ætherem* esse incorruptibilem

E fere

26 *De Transmigratione ; seu*

fere consentiunt ; & quicquid ita se habet, tantum abest ut annihiletur, quando ex corpore emerferit, quod iuste sibi quandam vendicat *Immortalitatem*.

THESAURI in mare demersi forte, tantum illis qui non possunt eos expiscari, pereunt ; teste recenti nostrâ apud ANGLOS Expeditione. *Spiritus* non perit ; sed in *Aere*, sphaera ipsius naturali, ubi novas obtinet vires ac Vigorem, perpetuo movet. In *Aerem* ita transit *Spiritus*, veluti Amnes in mare defluunt.

“ *Omnia mutantur, nihil interit :*

“ *errat & illinc,*

“ *Huc venit ; hinc, illuc, & quos-*

“ *libet occupat Artus*

“ *Spiritus, &c.*

Ovid. Metam. Lib. XV.

NON-

NONNE autem Animalia *Spiritum sensitivum* æque ac *Corpus*, in Generatione, conferunt? Quomodo igitur *Forma* descendit?

Objectio.

Quod Animalia *Spiritum sensitivum* in generatione conferunt.

CONCEDO, quod Illa *Spiritus specifici* portiunculam quandam convehunt; hoc tamen non obstat, quin, sicuti *Corpus*

Respondetur.

Quamvis *Spiritus Specifici* Portiunculam convehant, veruntamen *Spiritus Universalis* co-operatur.

pabulo, in quo continetur *Spiritus* Portiuncula, sustentatur; & sicut *Spiritus animales*, perpetuo effluentes, novorum influxu supplentur, ac sublevantur, *Universali*: ita etiam in ipso Generationis Opere, æque ac post factam Generationem, *Spiritus* hic *specificus* usque adhuc amplificetur, & ab illo *Spiritus* generalis si-ve *Universalis* multiplicetur Influxu.

Modus, quo *Spiritus Universalis* cum *Specifico*, in generatione animalium coalescit.

Jam vero hoc minus

30 *De Transmigratione; seu*

permeat, ac adest *Natura* illa semper parata, semper in propinquo, quæ *Materiam* ullatenus *Dispositam* vivificet animetve.

Quod *Spiritus Animalis* adaugetur in *Animalibus*. OMNIUM fere hominum Intellectui manifestum est,

quod *Spiritus Universalis* animalem ab ipso *Partu* multiplicat; nam illa *Spiritus animalis* quæ Infan-
tem animat *Portiuncula*, haud aliter magnitudi-
nini virili *Motionem* præbere sufficeret. Verum autem, mea qui-
dem *Opinione*, nobis liceat, pari
ratione, æque *Corporis* accretionem
& incrementum, ac *Spiritus* il-
lud opus denegare. Necesse est ut
omnes ubivis locorum *Homines*,
qui unquam *Aeris* boni commodum,
ac mali incommodum norunt, hanc
Veritatem fateantur. Quantas enim
infirmi & languescences ex *Aere* sa-
lubri vires recolligunt, & novum
assequuntur *Spiritum* ac *Vigorem*?
Quam languidi vero ex insalubri, ac
valetudinarii evadunt *Homines*? Et

ET hoc ita optima se habeat ratione ; *Spiritus* enim *animales* Principio aereo imbuuntur ; ut abhinc liquido constat : quia, dum *Spiritus* isti, per intimam cum *Aere* Unionem, *Corpus* incolunt, *Corpus* illud sanum ac dulce conservatur ; *Aere* continuo influente, novas Vitæ copias adhibente, ac toti Machinæ recentem indies quasi conferente Motionem : quando autem, e diverso, *Spiritus animalis* semel hinc discesserit, deinde *Corpus* ex illius Communionis Defectu statim putrescit foetetque. Unde ANAXIMENES *Spiritum* ac *Aerem*, ut *Synonyma*, libere pronunciat.

RATIO *Aeris* maligni ex noxia *Humorum* Aqueorum, aut Sulphureorum, qui

Vaporum Sulphureorum in *Aere* Fluctuantium perniciies ; quia *Pestem* producant.

Influentiis cælestibus per adhæSIONEM suam incommodant, *Vaporum* Crassitie oritur. Cum primum *Vapores* enim *Arsenici* multipli-

32 *De I'ransmigratione; seu*
 triplicati fuerint, *Pestem* pariunt;
 utpote quæ magis aut minus est
 Mortalis, prout isti vel increſcunt
 vel in meliores decreſcunt *Vapores*.
 Quam infaustus & funeſtus erat Lo-
 cus iſte, quem VIRGILIUS nobis
 deſcribit;

“ *Quam ſuper, haud ullæ poterant impune*
 “ *volantes*

“ *Tendere iter pennis; talis ſeſe Halitus atris*

“ *Faucibus effundens, Supera ad convexa*
 “ *ferebat.*

“ *Unde locum GRAII dixerunt nomine*
 “ *AVERNUM.*

EXHALATIONES huiusmodi, ni-
 mirum ſulphuræ, plantas fructuſ-
 que tam male quam *Animalia* de-
 ſtrunt; cum *Plantæ* nuper eſſent
 cælitus arefactæ, ac *Pomæ* maculis
 vel ad Cor uſque cæruleis aſperſa, in
 anno illo morbiſico LONDINENSIBUS

Methodus *Pestem* fatali, ubi PESTIS im-
 præſciendi. petuoſa ſævieraſ. No-
 titia quorum *Sympto-*
matum, ex inſpectione Viſcerum *A-*
nimalium,

nimalium, potest facile haberi ac prævideri; pariterque per Remedia penitus removeantur *Symptomata*: Quando etenim *Aeris* Impuritas non potest a sensu Olfactus dignosci, et cum Malignitas in *Cutem* exteriorem nullam facit, saltem in primis ejus accessionibus, Impressionem; partes tamen *Animalium* vitales, quæ conjunctissimam ac intimam cum *Aere* tenent Communionem, statim in Apricum proferent, si ulla in eodem *Aere* lateat Infectio; nempe, quæ semper decolorat Partes et putrefacit: nam illæ primo inficiuntur, dein Sanguis corrumpitur, et exinde tandem oritur Ulcus.

H I N C, ut opinor, factum erat, quod DE- *Famis* cujusdam
Præcognitio.
MOCRITUS, cum ob Paupertatem contemneretur, Calumniatoribus suis facete respondit; quod ipse potuit, quodocunque sibi placeret, ditescere: Nam ex hac Observatione, quippe qui peri-

F tus

34 *De Transmigratione ; seu,*

rus erat Corporum Dissector, *Famem* futuram satis bene præscivit, ideoque *Olivas*, quas potuit, omnes sibi pretio congeffit. *Fame* postea ingruente, *Olearum* Pretium carius effectum est ; qua Occasione data, potuit easdem plurimo revendidisse, sibi inde maxime lucrifactorus : Verum autem, *Venditore* illo Infortunium suum ægre ferente, DEMOCRITUS, sui similis, ac semper sibi constans, *Olivas* eodem, quo emit pretio, ei reddidit.

De *Augurio*. DEMOCRITUS idcirco

utilem illam Veterum, qui inspectionem in Viscera *Animalium* immolatorum instituerant, Sapientiam collaudavit : ex quorum Constitutione ac Colore, Salutis signa, aut *Pestilentia* indicia fere possunt dignosci ; et aliquando etiam quænam *Fames* aut *Copia* inde secutura est. *Augurium* ad hunc modum Observatione prudenti restrictum, & recta ratione debitis
Cir-

Circumstantiis adhibita, fiat homini perquam utile; *Praxis* autem ejus olim inter *Romanos*, uti illa prædicendi Mortalibus Eventus aliquos particulares, et ejusmodi Commenta, satis juste CICERONI ludibrio habita fuit.

OMNES autem utcunque *Artes*, propter stolidas *Im-* *Artium:*
Jactura
postorum quorundam additiones, damnum perpeſſæ sunt; unde fit ut incauti etiam ac inconsiderati Veritatem ipsam, Erroris ergo intermiſti, sæpe rejiciant. Hinc *Artes* ac *Scientia* sibi Mortem aut Interitum, perinde ac Partum, asciscunt. Hinc etiam *Ars* illa *Vitrum tingendi* fere amiſſa periit; & tamen mecum reputo, illos quibus otium est, ac suppetit in *Provincia Minerali* Notitia, posse *Sulphur* quoddam a *Metallis* extrahere, quod æque tinget, ac duriora, quam illud *Vitri*, Corpora penetrabit. Sed ut ad

F 2

noſtrum

36 *De Transmigratione ; seu,*
nostrum *Aeris* Subjectum, unde
digressus sim, nunc redeam.

Aeris boni
Commodum. AER ille bonus, cum
Vita ac *Spiritu*, quæ sci-
licet Beneficia secum af-
fert, a sublimatione *Aqua* cujusdam
levis, *Nitro* volatili acuatae, procedit ;
qui nempe rarefactus, ac influentiis
cœlestibus imprægnatus, vitam et vi-
res novas spiritibus *Animalium* pa-
riter ac *Plantis* & *Mineralibus* do-
nandas devehit.

Homerus
explicatus. Hoc ipsum est, si mo-
do potueris intelligere,
illa apud HOMERUM JU-
NO, quam JUPITER in *Aerem*, cum
pondere ad pedes ejus librato, &
manibus suis ad Jovis Cathedram
catena aurea devinctis, demisit.

ÆNIGMATIS cujus Sensus hic mihi
videtur esse : Nempe quod *Influentia*
spirituales a corporibus cœlestibus ef-
fluentes, Nimis sunt ad Descensum, si-
ne Corpore, subtiles ; & quod *Aer*
ipse est *Corpus*, aut Medium seu Vehi-
culum,

culum, quod Influentias easdem ad terras devēhit. Quamvis autem hæ *Formæ* hoc modo ab *Æthere* continuo effluant, DEUS tamen æternus ille habet earum Regimen ac Dispositionem; & illud minime absque ipsius Providentia, & Directione, effectum est.

Hoc modo, secundum SOCRATIS & PLATONIS sententiam, tria statuuntur rerum Principia; DEUS, *Idea* & *Materia*: DEUS uti Causa efficiens; *Idea* & *Materia*, ut formalis ac Materialis, habentur.

JAM hucusque *Naturam* generaliter, nempe illud inter *Coelum* ac *Terras* commercium, & mutuam quam sibi invicem dant opem, descripsi. Nimirum *Aquæ* subtilem emittunt *Vaporem*, quo *Influentia* torridæ diluantur, & *Coeli* eundem principio Vitali vaporem imbuunt, remittuntque illum in regionem ejus nativam, vitæ Privilegio locuple-

Superiores *Naturas* inferiores gubernant.

38 *De Transmigratione ; seu,*
 pletatum. *Enchiridion* Physicæ re-
 stitutæ, opus illud incomparabile,
 de hisce rebus edisserens, ad hunc
 modum eas ingeniose adeo expressit.
 “ *Hæc est Natura universæ scala,*
 “ *Jacobo Patriarchæ in Visione*
 “ *revelata ; illæ sunt Mercurii*
 “ *Pennæ, quarum ope, Ipse (Deo-*
 “ *rum Nuncius, antiquis mystice*
 “ *Dictus) Superum, Inferorumque*
 “ *Limina frequenter adire credebatur.* ”

Hoc modo *Naturæ*
Planetæ Septem
 vocantur, *DEI* ;
 & quare ? nem-
 pe in latiori, non
 strictiori, Signi-
 ficatione.
Superiores gubernant,
 ac *Inferiores* suis Influ-
 entiis afficiunt ; Qua-
 rum priores, scilicet
Planetas septem, *Veteres Philosophi,*
 propter suam ipsorum Excellentiam
 ac Munificentiam Mundo huic in-
 feriori concessam, nomine [*θεοί*] vo-
 carunt : quos etiam nos reddimus
 latine *Deos* ; ab *αἱ θεοί*, ob perpetu-
 um illorum Motum. Ideoque,
 cum *Æternus* ille dignetur Provi-
 dentia

dentia sua semper operi instare pro-
gredienti, putaverunt Nomen [*ὄνομα*]
Omnipotentis maxime convenire. Non
ita tamen quod DEUS ullo proprie
gaudet Nomine (quamvis KIRCHER-
US septuaginta duo, in diversis
omnia linguis, Nomina nobis exhi-
beat;) utcunque vero liceat nobis
Majestatem divinam, per ulla ip-
sius *Attributa*, invocare.

Ac proinde nec ipsi
Philosophi (nempe illos
volo, qui titulo illo
revera erant digni) cre-
diderunt, nec tantam
Deorem turbam adorarunt neque un-
quam statuerunt ut colerentur; sed
tantum, propter excellentiam, tum
Res tum *Personas* ita nominarunt.
Sic HOMERUS somnum vocat DEUM,
quando JOVEM impedit, ne *Tro-
janis* auxilium ferat; ac HESIODUS
ipse, in *Theogonia*, infinita fere jac-
tat *Numina*. Quicquid enim est
rei alterius *Productivum* apud illum
habe-

Philosophi vete-
res non omnes,
quos vocarunt
Deos, adora-
bant.

40 *De Transmigratione; seu,*

habetur DEUS : sic *Contentio* facta est DEa fertilis, propterea quod Anxietates, Dolores, Lites, Pugnas, & cætera mala, parit profertque. Ita etiam forte Nomen [$\Theta\epsilon\acute{o}\varsigma$] Nonnullis Heroum ac virorum inter se nobiliorum a Græcis concederetur ; ut ANTIOCHO, qui nomine [$\Theta\epsilon\acute{o}\varsigma$] appellatus est ; nec tamen, ut exinde adorarentur : Uti nunc Dierum Titulus ille *Majestatis*, Regibus pro more conceditur ; quæ cum sit in Abstracto Magna, non habetur Attributum vel *Omnipotentis* nimis humile : & tamen adhuc, cum illos ita Honoris nomine insignimus, non simul inde adoramus.

AD hunc Modum DEO ipsi placuit in scripturis sacris Magnates nomine *Deorum* insignire ; & ita etiam vox Appellativa *Boni*, Anglice [*Good*], unde nomen DEI apud Anglos [*GOD*] deducitur, a nobis tam bene ad Res omnes præstantiores, quam Personas, applicatur.

A-

ARISTOTELES enim potuit; argumento ex Motu deducto, unius DEI infiniti Existentiam probare; nimirum idemonstrando, quod oportet *primum* dari *Motorem*, qui est omnis Motus Causa & Origgo; qui est etiam *Immobilis*, *Unicus*, *Æternus*, ac *Indivisibilis*: quæ Attributa diversa Argumentis irrefragabilibus comprobavit. Subjectum autem hocce particularem meretur Dissertationem.

PROINDE tantum hic loci addam; quod, *Philosophia* originaliter a Poetis descendente, illi res Stylo quodam sublimi ac elato tractarent; apud quos nimirum *Collis* omnis erat *Olympus*, & hic *Olympus*, *Cælum*; *Vallis* omnis, erat *Erebus*, & omnis Princeps, *Deus*. Quandocunque etiam de Natura tractarent, eam veluti *Dianam* pulcherrimam, nec minorem

Aristoteles ex motu probat, quod unicus tantum potest esse DEUS.

Quomodo fiebat, ut Philosophi Res multas vocarent Deos.

quam *Deam* representarunt ; utpote quam si quis oculis impuris aspiceret, Mortem obiret ; & si quis eam indecore nudam revelaret, *Tantali* pœnam pateretur. Admirabilia quæ de *Illa* scriptis dictisque feruntur (nempe quæ Vulgus ignarum semper male intelligit) *Asiam* ad eam adorandam induxerunt.

PHILOSOPHI idcirco, cum de primis *Naturæ Principiis* aut operationibus ejus præstantibus differerent, non potuerunt *illa*, secundum Leges Poeseos, minora quam Deos vocare. Atque hæc erat, ut comperio, universalis apud omnes Gentes consuetudo ; nominibus tantum, pro Lingua cujusque regionis varia, differentibus : sed Res ipsa semper eadem remansit. Hinc ortæ sunt *Deitates* illæ ; scilicet HOMERI, *Oceanus*, & *Tethys* ; ORPHEI, *Ouranos* & *Vesta* ; ROMANORUM, *Coelus* & *Terra* ; Pater ac Mater *Deorum*, id est, Rerum omnium Formale ac Materiale *Principium*.

cipium. Quod ad operationes etiam Naturæ spectat, de *Rhea* nobis narrant, a qua *Neptunus*, *Pluto*, ac etiam vel *Jupiter* ipse Originem traxit. Nam *Spiritum* Universalem in Aquam defluentem vocabant *Neptunum* (a *Nando*, ut ait *CICERO*) Terram intime penetrantem; Ubi Thesauri inveniuntur, *Plutonem*, a voce [*πλῆθος*] significante Divitias; ac dum in Aere molli fluctuat, *Junonem*, a juvando; Omnia enim ex Aere vivunt: & quoniam in se *Spiritum* igneum continebat, qui Materiam aptam digerens, fiebat *Metallum*; ideo Naturam metallicam vocabant: porro denique per *Jovem* (si non acceperis ut *Hyperbolen*, quippe quod non est hic *Jupiter* ter optimus maximus, non omnino *Persona*, sed *Locus* ipse) *Coelum* Empyræum intelligitur; illud enim, cum esset prope *Majestatis* divinæ Solium, haud improprie, per *Metonymiam*, ipsius nomine, qui

44 *De Transmigratione, seu*

illic sedet, vocabatur. Jam vero hæc de *Personis* ad literam Poetarum intelligere, est longe infra vel ipsam Hominis vulgariter docti Cogitationem; crassam adeo refutare *Opinionem*, Nihil aliud esset quam ad Turbam frustra scriptitare: Non enim digna est ut contra hanc stultitiam quis attollat Pennam.

OMNIA hæc a *Rhea* effluere dicuntur, HESIODI *Chaos* solum in-nuente, ac *Abyssum* illam tenebrosam, quam *Genesis* sacro-sancta dicit *esse inanem ac Vacuam*; quoniam omnia ex hac Materia imprimis facta erant, quæ postea ab informante quodam *Spiritu* lucis * creato divisa fuerunt statim ac distincta; nempe qui Partem maxime subtilem in Regionem altissimam, quo *Materia* Corruptibilis ascendere non potest, elevavit.

* Creatum dico, quia hic *Spiritus Lucis* quarto die in *Corpus Solis* contrahebatur.

REGIONEM hancce Philosophi *Empyream*, *Jovem*, aut *Coelum* supercoeleste vocarunt. Atque ad ulteriorem Operationum Naturæ * Descriptionem, narrant nobis Fabulam *Thetidis* domum *Vulcani* ex *Ære* fulgenti factam adeuntis ; quo pacto *Vulcanus* cum e *Cœlo* detruderetur, in gremium ejus dilapsus est ; & quomodo illa obscura veste induta conscendit *Ætherem*, ut *Jovem* visceret ; qui benigne adeo eam excepit, ut prope seipsum *Thetidi* locum daret. Hinc est illud *Assyriorum* Symbolum *Adad* & *Atargates* ; primo *Solem*, cum radiis deorsum inclinantibus, ac altero *Terram* ad eosdem accipiendos paratam, representante.

TUM etiam denuo, quod ad Principia illorum de Natura attinet ; hæc est *Mens* illa & *Aqua* ANAXAGORÆ & THALETIS ; *Anima* Mundi,

* *Naturæ*, in *Ascensu* suo ac *Descensu*, Descriptio.

46 De Transmigratione; seu

quæ Partes ejus omnes animat, a ZOROASTRE, PYTHAGORA, HERACLITO, PLATONE & ZENONE toties memorata. Ita etiam se habet *Vesta* Illa & *Jupiter Scytharum*, ut ab *Herodoto* referuntur; ita *Ur*, id est, *Lux* aut *Ignis Chaldaeorum*; ita *Aqua* illa *Persarum*, quam *Vulgi* præ crasso *Errore*, coluerunt; ita *Ignis* & *Aqua* HIPPOCRATIS, quæ potuerunt *Omnia* præstare; ita etiam *Aetes* HESIODI, qui filiam *Oceani* duxit *Uxorem*; ita quoque *Ignis* ille, quem aliqui cum *Sole* synonymum faciebant; ita iterum *Aer*, quem *Venerem* vocabant, *Virginem*, quia non specificatum; & denique ut verbo dicam, *Mysterium* illud, quod *Veteres* industria maxima & *Arte* oculos vulgares celare conati sunt; nominibus variis idem vocantes, *Hieroglyphicis*, *Ænigmatibus*, ac *Fabulis* obscuris adumbrantes, adeo ut ne fieret unquam *Vulgo Commune*; ita tamen utcunque, ut *Industrii* studio ac labore

bore investigari possent, et notitiam ejus consequi.

UT enim ESDRAS Libros suos Sapientiae habuit, quos nemini licuit nisi peritis solis inspicere; ita etiam *Magi* Philosophiam suam habuerunt occultam, quam propriis Doctrinae Filiis, vel *Cabalistice*, vel Stylo quem Vulgus minime intellexit, tradiderunt. Ad hunc Modum PYTHAGORAS et ARISTOTELES secretam sibi vendicarunt Philosophiam, quam particulares quosdam Discipulos tantum docuerunt, nempe quorum Ingenium ac Mores satis bene comperta habuerunt. Quamvis autem ARISTOTELES *Acroatica* sua in lucem edidit, attamen tali usus est Stylo, ut ALEXANDRO narrat, quod nulli nisi qui audirent eos de illis differentes, possent intelligere: scilicet *illa* modo adeo difficili Intellectu erant expressa, ut hinc procul arceretur *Vulgus*. Nihilominus tamen cum *Vulgares* isti

48 *De Transmigratione; seu*

isti nacti essent occasionem *Fabulas* veterum inspiciendi, postquam illicite ab *Hippaso, Hipparcho, & Empedocle*, ac huiusmodi hominibus ederentur, hæ *Fabulæ* cito fiebant ipsis offendiculo (Scandalum autem erat acceptum, non datum) & exinde in *Idololatriam* inciderunt.

ORIGO cuius *Idololatriæ* (unius * speciei saltem) potuit, ut *RABBI MAIMONIDES* ait, a Stellarum Cultu descendere; sed pro certo non, ob hanc rationem quam ipse tradit, nimirum, a sursum tollendo oculos ad Cœlum, et earum splendorem aspiciendo, illas ut *DEI Ministros* adorarunt. Per *Stellas*

* Unius Speciei, dico, nam varix fuerunt *Idololatriæ* Partes; ac earum diversæ, unde profluxerunt, *Origines*: quippe cum Stellarum Cultus omni *Idololatriæ* Originem non præbuerit; pleræque enim fere omnes Nationes diversas adorarunt *Deitates*. *Scythæ* Ventum, ut *Deum*, coluerunt; quippe qui (ut fertur) illum Vitæ causam asserunt. *Chaldæi* Ignem coluerunt; *Persæ*, Aquam; *Romani*, Terram, sub nomine *Vestæ*; *Ægyptii*, Animalia & Insecta; ac omnibus fere Nationibus erant *Heroes* sui, in numerum *Deorum* relati.

non

non potuit *Fixas* innuere ; pari etenim Ratione licuisset iis æque *Gregem Ovium* coluisse ; neque Splendor earum extat considerabilis : fin *Planetas* voluit, quomodo fit, ut *Saturnus*, qui est Planeta tenebrosus & obscurus, ac vix etiam visibilis, & qui segniter adeo movet, habeat tam præclara de se, supra cæteros *Planetarum*, & vel *Solem* ipsum, enunciata ; quippe cujus Vita *Ætas aurea* existimabatur ? Hoc non potuit ab externa rei Apparentia, quæ omnimodo Populum captat, evenire. Hoc itaque apud istos nullum valuit esse *Adorationis* Argumentum ; sed hoc de alia re aliqua sub Homonymia *Saturni* dictum erat ; nempe quæ plurimi æstimanda est, a *Magis* bene intellecta, idoque non adorata ; etiamsi Populus eam penitus ignoret : in quorum beneficium *Res* hujusmodi pretiosæ nunquam statuebantur, neque etiam

50 *De Transmigratione ; seu,*

Stoicorum, qui in hac *Re* nugas egerunt egregias.

De Veterum
Mysteriis.

VERITAS in hoc solo sita est : *Metaphoræ* & *Allegoria*, ac abstrusa quam acceperunt Veteres *Methodus* obtegni suam in *Philosophia* naturali Notitiam, ostendunt, quod mentibus maxime elevatis calculatæ erant ; nempe quarum *Conditio* felix, otium ac *Opportunitatem* suam ipsarum *Contemplationem* in *Certitudinis* *experimentalis* *satisfactionem* promovendi, concessit. Unde Homines illi periti sensum de *Jove Saturnum* expellente, de *Martis* & *Veneris* *Unione*, de *Saturno* Liberos suos devorante, aut de [κρόνον] *Filium* suum *Sadidum* absorbente, vel *Atalanta* fugiente, &c. quam optime cognoverunt. Cognorunt quod hæc omnia non de *Personis*, sed *Rebus*, efferebantur, nec sunt omnino *Immoralia* : quantumvis barbaram *Peditanei* nonnulli eorum dederint

dederint Rationem; qui cum scripta sua adeo Literis *Græcis* ac *Hebraeis* obleverint, Hominem aliquem, præ farragine quam tradunt, ad *Linguarum* illorum usque ad nauseam pene provocarent.

JAMBLICUS nobis de PYTHAGORÆ Symbolis narrat; quod absque recta eorum Interpretatione, sicut *Fabulæ* stolidæ ac fuitiles, apparent; sed rectius explicata, sensum nobis admirandum, nec minorem quam divinum *Apollinis Pythici* Oraculum, detegunt. Verum autem, *Hæc erant Arcana Sapientum, Nam quæ Sacerdotes condita in Arcanis habent; nolunt, ut Veritas ignota sit, ad multos emanare; Poena iis adjecta, qui ea in Vulgus proderent,* ut inquit DIODORUS.

JAM vero quod omnium gentium Philosophi Quod omnes Philosophi veteres, qui de Natura mystice tractarunt, Rem unam eandemque sub Enigmatibus diversis intellexerunt.

52 *De Transmigratione ; seu,*

qui veram habuerunt de *Natura Mysteriorum* notitiam, rem eandem sub larvis diversis aut figuris intellexerunt ; hoc evidentius a *Symbolo* quodam *Ægyptiaco* secundum *Astrologiam Chaldaam* & *Mythologiam Græcam*, explicando apparebit. Etiam si a me non sit interea expectandum, dum satago tantum honorem *PYTHAGORÆ* latentem resuscitare, ut ipse Legem ejus de *Taciturnitate* sacram secretamque ullatenus violarem ; aut ut in Lucem publicam *Arcanum*, quod communicationi privatæ Amici vere intimi solummodo est idoneum, prostituerem. At at satis abunde, quod ad meam ipsius Assertionem vindicandam sufficiat, proferam.

Symboli cujusdam *Ægyptiaci* *Explicatio ;*
Secundum—— *ÆGYPTII* proinde, in Symbolis suis, *Mercurium* solebant juvenilem depingere, *Alis* ad Pedes ejus & caput affixis indutum, cum *Caduceo* in manu sua fer-

pentibus duobus complicato ; nempe quæ omnia Numerum illum Magicum, *Septenarium* scilicet, de notant, &c.

CHALDÆI, in Astro- Astrologiam
Chaldæam.
logia sua nos certiores faciunt ; quod *Mercurius* est ejusdem Naturæ cum *Planeta* illo, cujus gaudet conjunctione ; quod si cocat cum Malevolo, est Malevolus ; si cum Benevolo, Benevolus ; & quod semper *Solem* sequitur.

GRÆCI, in Mytho- Mythologiam
Chaldæam.
logia sua, nobis indicant *Mercurium* fuisse Deorum Nuncium, solitum pro re nata ab uno ad alium transire, ac se etiam *Furem* præstitisse Egregium, &c. Jam vero hæc tria ejus *Officia* nihil aliud nisi diversi Rem eandem exprimendi habentur Modi ; idque prout vario Nationis singulæ Genio ac Dispositioni placuerit.

ÆGYPTII Artem pin- Ægyptiacam.
gendi affectantes, voluerunt suam
Natura

54 *De Transmigratione ; seu,*

Natura notitiam per illud *Pigmenti* ac *Figura* studium communicare ; uti cogitantes hanc Methodum esse Prudentem & Discretam celandi *Vulgus*, quod non eis idoneum aut necessarium cognoscere existimabant ; sed quod tamen sapientes & Docti labore ac Industria, sine quibus *Arcano* tali omnino indigni forent, consequi possent. Cujusmodi *Praxin* nonnulli ad hunc usque diem sequuntur ; uti, in *Libro Philosophiae* muto, in *Gallia* olim edito, nuper vidi, ac etiam ut in illis *MAIERI Emblematis* videre licet.

Chaldaeam. CHALDÆI ; nempe qui omnium obnixissime *Stellarum* motum, æque diurnum ac annum ; imo illarum *Retrogradationem* pariter ac *Progressionem* ; & ut verbo dicam, omnem Corporum cælestium *Oeconomiam* observarunt, hinc sibi amplam vendicarunt *Materiam*, ut sub *Allegoriis* omnem suam *Naturalis Philosophiae* Notitiam
mystico

myſtico quodam, de Motione, conjunctione, Oppoſitione, & *Planetarum*, modo, celarent; ut nonnulli nunc dierum propoſita ſua ſecreta, ſub *Negotii* cantu ac larva fraudulentè obumbrant.

GRÆCI autem, quando hæc *Græcam* doctrina ad illos a PYTHAGORA, & aliorum paucis, qui in *Ægyptum* apud Sacerdotes, ingenioſi nempe illi ac inventionè luxurianti abundantes, Itinera ſua fecerunt, adduceretur; non ita crāſſam & ſilentem *Symbolorum*, quæ vocabant *Hieroglyphica*, Methodum approbarunt: Quapropter omnem ſuam de hiſce Rebus Notitiā more *Poetico* ac fictitio, eaſdem *Hiſtoriis* miris, ac fabuloſis *Deorum* & *Deorum*, Virorum ac Fœminarum, Cœli & Inferni commentis adumbrantes, aliis communicare ſtuduerunt; in quibus peragendis vix ullam ingenio ſuo fertili reſtriſtionem poſuerunt, aut ullam vel etiam Virtutis ceu Decorì regulis præbuerunt Limitatio-

56 *De Transmigratione; seu,*

mitationem : tantus est Furoris Poetici *Enthusiasmus* ! Aliquando autem Mores Bonos *Mythologia* admiscuerunt ; sed aliis pro re nata vicibus, ipsi neque *Coelo* nec *Inferno*, neque Virtuti nec Vitio unquam percerunt, ut suam ipsorum Notitiam ac nova in *Philosophia* Naturali experimenta occultius representarent.

Ad hunc Modum, cum in animo illis esset intimam duorum *Corporum* Naturalium exprimere *Unionem* ; quippe quia *Nuptiarum* fructio *Ingenium* aut *Phantasiam* nimis restringeret, ac, veluti sibi visum est, *Desiderium* penitus diminueret ; nihil apud eos potuit invalescere, nisi ut, ad hancce *Unionem* extollendam, *Martis* ac *Veneris* Adulterium in apricum proferrent : Verum enim vero cum essent fabulose hinc a *Vulcani* potestate capti, ac uterque retri ferro impliciti, hoc sufficebat *Philosopho* cuivis satis notum facere, quod ex hac fictione nihil aliud, nisi quam
arctam

arctam inter se hæc duo *Corpora* per ignem efficerent *Unionem* ostendere, institutum erat. *Rete* vero hoc non videtur fortuito aut accidentaliter memorari ; quippe cum nonnulli adhuc inter Vivos sint, qui hanc ipsam oculis suis (*reticulatim*) viderunt Operationem. Quanquam, hisce non omnino obstantibus, ut veterum *Memoriæ* *Æqui* aliquid ac *Juris* faciam ; *OVIDIUS*, & *Poetarum* alii, qui *Mythologiam Græcam* ex illorum *Philosophis* ac *Poetis* collegerunt, suas ipsorum (*Poetica* nescio quadam licentia) addiderunt *Inventiones* ; quæ nimirum adeo apparenter ab illis, ut audaces *Apellis* stricturnæ a *Tyronis* cujusdam tremulis, facile distinguere possunt.

His itaque præmissis ; *primo*, quid sit *Mercurius*, paucis ostendam : *secundo*, *Qualitates* ejus notabo : *Tertio*, quomodo *Nationes* hæc tres diversæ in sua illius descriptione, omnibus

58 *De Transmigratione ; seu*

nibus rem eandem sub Velis diversis plane innuentibus, consentiunt.

ANTEQUAM vero *Mercurium* illum descripsero, æquum est ut hoc obiter præmittam ; nempe quod Veteres, qui *Philosophia* naturalis Studio operam navabant, majorem in *Provincia Minerali*, quam in omnibus *Natura* partibus præterea, invenerunt Excellentiam ; ac proinde ad hanc *Provinciam* præcipue intelligendam sese applicuerunt : & per *Mythologiam* suam, magna in hac Scientia innotescere fecerunt Experimenta.

Mercurii
Description. MERCURIUS ideo est quod *Chymici* Argentum vivum vocant, & Vulgus *Anglicanus*, *Quick-Silver* ; scilicet *Mundi Miraculum*, aridum & tamen currens ; fluidum, ac tamen non humectans Manum ; imperfectum quoddam & crudum Metallum. Quod ad *Qualitates* ejus spectat, est maxime omnium septem

tem *Planetarum* volatilis, (ideoque bene cæterorum, quippe qui omnes sunt *Dei*, Nuncius cognominetur) *Forma* cujuscunque fufceptibilis, ac tamen cum nihilo, nifi quod eft fuæ ipsius naturæ, admiscebit.

A P U D *Ægyptios* fecundus existi-
mabatur *Dynasta*, ad Mentem *Kir-
cheri*, aureumque *Deum* vocabant,
(ex eo enim *Sol* oritur): & qua-
tenus *Planeta* fic etiam fe habuit;
ac fecundum *Voffium* super R. MAI-
MONIDEM id *Ægyptiorum* Hiero-
glyphicis, *Stella Deus exprimebatur*.
Nuncius erat *Deorum* apud *Græcos*;
Planeta, apud *Chaldaeos*: quorum
utrique *Planetas DEORUM* nomine
donarunt; & apud *Magos*, qui be-
ne illum intellexerunt, unum ex
Metallis feptem numerabatur.

ÆGYPTII, ut denota- Explanatio
Ægyptiaca.
rent Naturam ipsius indi-
gestam, *Mercurium* depingunt juve-
nilem; nempe quem ut *volatilem*,
cum Alis Pedibus & Capiti alligatis;

60 *De Transmigratione ; seu*

ut *Caduceum* ejus qui miranda operatur, *Serpentibus* duobus illum circum-circa complicatis, representant : Immensam ejus, quam obtinet Potestatem, quando septies acuatur, plane innuentes ; quippe quia, sicut Serpentes *Ægyptiaci* pro More suo voraci destruere solebant, ita etiam *Mercurius* tunc temporis fit potens in Dissolutione ac naturali *Metallo- rum* Destructione Triumphator. Hic est *Serpens* ille qui Comites *Cadmi* fabulosos devoravit ; & quoniam illi sint, qui non adhuc bene novit, semper ignoret *ille*.

CHALDÆI, ut volatilem
 Explanatio
Chaldæa. ejus naturam ostenderent, *Mercurium* reddunt perpetuum *Solis* Comitem ; ac ut indicarent illius Mutabilitatem ac Qualitatum diversarum Susceptionem, asserunt *Mercurium* esse de eadem ipsius *Planeta* natura, quocum conjungitur ; scilicet Benevolum cum *Benevolis*, & cum *malevolis* malevolum :

Naturali Philosophia. 65

volum : id est, cum *Metallo Sulphure* quodam *Arsenico* abundante junctus, assumit sibi eandem *Metalli* illius, quocumq; conjungitur, naturam, atque ideo fit *Arsenicus* ; cujus Substantia, cum sit venenosa, satis bene *malevola* cognominetur : sed cum *Metallo Sulphure* quodam puro metallino junctus, mutat exuitque sibi Qualitates istas *Arsenicas* olim assumptas, ac deinde fit *Sulphure* vero & puro *metallino* imprægnatus ; quod nempe propter Excellentiam suam jure optimo cognominetur *Benevolum*.

VERITATIS hujusce solius ad Sublimitatem sibi debitam *Elatio*, vires longe majores ad vanam istam *Astrologia Judicialis* Artem refutandum, quam vel CORNELIUS AGRIPPA, vel ullus quem adhuc unquam vidi *Auctor* edidit, conferret ; ac porro maximam præberet rationem, quare aliqui *Planetarum* vocentur *masculini*, quidam
vero

42 De Transmigratione ; seu

vero *Foeminini* ; nonnulli etiam *Cholerici*, alii vero *Phlegmatici* audiunt ; & quare *Saturnus* ipse sit frigidus, *Mars* autem calidus, &c.

Explicatio
Græca.

GRÆCI, ut juvenilem ac volatilem ejus naturam exprimerent, *Mercurium* exhibent quasi *celerem Deorum Nuncium* & *Furem* vocant, quia Furto doloso *Apollinis* Sagittas surripuit : quo facto Qualitatum suam representant Susceptibilitatem ; quippe qui cum *Sole* junctus, ac aliis acuat *Metallis*, assumit sibi suas, ac illorum Virtutes & Qualitates, etiamq; *ipsis Naturam* suam simul ac *Essentiam* furto surripienti. *Mercurius* etenim Opus idem *Metallis*, quod *Aqua* communis *Animalibus* ac *Plantis*, præstat : Et ut *Hæc Animalis* aut *Planta*, in se decoctorum, *Naturam* imbibit ; ita etiam *Ille* statim induit ex Imbibitione ipsam *Metalli* secum digesti naturam.

UNDE

Naturali Philosophia. 63

UNDE facile intelligatur, quid PYTHAGORAS sibi voluit ; quando ait, se a *Mercurio* Donum accepisse, ut penitius *Anima Migrationem*, ab uno Corpore ad aliud transeuntis, cognosceret. Hic est *Proteus* ille, qui pro re nata *Formas* omnigenas sibi assumit ; sed de hac *Re* sufficit.

NON adeo sum Sensus expers, qui ignorem me contra Torrentem KIRCHERI docti, VOSSII profundi, GALTRUCHII diligentis, BOCHARTI ac NATALIS COMITIS, æque literatorum, & cæterorum de *Collegio* Doctrinæ politioris, Brachia intendisse ; quorum tametsi Memorias revereor, quorum Opera in Honore habeo, quorum *Bibliothecarium* agnosco memet indignum ; Nihilominus vero nulla *Doctorum Authoritas* humana debet magis prævalere, quam *Rationes*, quas præbent, naturaliter permittent. Adeo ut mihi videtur, quod plerique fere omnes horum *Doctorum*, alii alios, in eisdem doctis *Erroris antiqui*

64 *De Transmigratione ; seu*

antiqui vestigiis secuti sunt ; Cujus *Authoritas* sola iis sufficit, qui sunt Notionis hujusce veteris nimis temere tenaces ; *Quo antiquius, eo verius*. Quæ tamen *Hypothesis* non semper vera evadet ; quis enim ignorat, quod *Tenebræ* in hoc Mundo *Luci* præ-existebant ? Quod *Angeli*, antequam *Adamus* crearetur, peccando ceciderunt ? Quod *Adamus* ipse vel in *Paradiso* ab *Impostore* illo grandi ac astuto decipiebatur ; & ex illo tempore *Cainus*, Homo natus proximus, & *Homicidam* & *Mendacem* se gessit ? Qui secum serio perpendit, quam cito *Peccatum* in Mundum prodijt, & quod semper inde Genus humanum Peccato, Errore ac Stultitia obsessum fuerit, (quorum nempe *Vitiorum* vel a Principio se feracissimum adhuc præstitit) ; quod etiam *Diabolus* Regnum suum ad tantum *Sceleris* fastigium evexit ; & quod Error denique *Adamo* longe antiquior sit : Ille, inquam, non facile

facile persuadebitur, ut credat quod quicquid est *Antiquissimum*, ideo debet *Verissimum* haberi, quantumvis pulchrâ Doctrinæ Specie deauratum. Nonne *Dogmata* quædam in *Christianismo* erronea, vel *Apostolis* ipsis coæva, Extitere? Quis igitur potest Ratione sana asserere, quod nuda Opinioni *Antiquitas* probum Veritatis Argumentum... habeatur? Quod ad Captum meum attinet; nullatenus cogito æquum esse aut idoneum, ut *Antiquitas* existimetur solum unicumque Factorum *Criterion*; nam oportet nos, non tantum dijudicare quam *Antiquus* sit *Historia* Author, sed etiam quam rectâ Rationi *Res* ab illo tradita sit consentanea.

Jam vero Viri illi vere docti, de quibus Sermonem meum supra instituebam, diligentissime quæsierunt; ut, ad quam

Veterum Fabule
ad *Res* ipsas, non
Personas, refer-
runtur.

nam *Personas* illæ *Poetarum Fabulæ*

66 *De Transmigratione ; seu,*

referrent, excogitarent: Quando re vera non sunt omnino *Relationes Personarum* historicæ, sed *Realia* penitus ac vera in *Philosophia* naturali Experimenta ; quantumvis Relationibus quibusdam fabulosis adumbrata, ut omnimodo *Vulgus* laterent : cujus rei unicum *Experimentum* majorem præbebit lucem, quam Loquacitas totius Generis humani *λογιστικήα*. Cujus etiam Veritatis Explanatio, ut mihi videtur, maximum *Veteribus* Jus faciat, eosdem a Calumnia penitus eripiat, ac Mundo literato majorem paulo (quam antehac factum est) *Lucem* suppeditet : Idq, ita tamen, ut Legem illam *Pythagoræ* sacram non inde transgrediamur, neq; notam *Theopompi* aut *Theodestis* poenam subeamus.

VERULAMIUS ille nostras insignissimus hanc *unam* ex Columnis fortissimis in suscitanda sua *Instauracione magna* sibi constituit ; in qua scilicet Vir ille magnus perspicue

cue vidit, quod *Sapientia Veterum* sub hisce Mysteriis obvelata fuit: Cujus Opinionis itidem KENELMUM DIGBEIUM, omni honore dignum, invenio Fautorem. Hoc autem *Opus* erat doctæ BOYLÆI honorabilis, æque ac Gentis nostræ Ornamenti, *Penna* magis aptum ac idoneum.

UT autem ad PYTHAGORAM redeamus; *Objeſtio.* potestne ulla hujus *Doctrina* Fides haberi, quæ nimirum docet, quod *Spiritus* dissolutione *Corporis* ad pristinam ejus Libertatem redactus, valeat postea *Corpus* aliud animare: potestne, inquam, ulli homini Argumentum præbere, ut ideo *Creatura* isti, quam putat *Patris* sui *Spiritus* animare, *Reverentiam* præstet.

TANTA & pari licet *Ratione Agrum* illum qui *Responsio,* *Patri* suo Victum produxit quotidianum (nempe in Naturam ipsius assimilatum) honorare; aut *Ventum* (qui

68 *De Transmigratione, seu,*

(qui Vitæ *Pabulum* illi suppeditavit) æque ac hoc *Animal*, adorare. *Spiritus* enim sensitivus, post Dissolutionem ejus a *Corpore*, non magis est *Patris*, quam *Aer*, quem modo expiravit, unquam erat sui ipsius *Pars*: Nihil aliud ab initio erat, nisi *Anima* rationalis & *Corporis* Ligatura; quæ quandocunque dissolvuntur, quod ad illa spectat, *Vinculi* Finis statim evadit.

NEMO certe credat hanc Opinionem *Resurrectionis* Doctrinam invadere; quippe cum illic nullo omnino opus sit *Medio*, ubi nulla dantur *Extrema*. *Spiritus* beati post hanc Vitam proculdubio *Lucis* veste insigniori amicientur; quoniam illorum est Officium coram PATRE omnium Luminum immenso apparere. *Servatoris* nostri *Transfiguratio* dat nobis aliquem hujusce rei Perspicacitatem; ubi vero *Caro* & *Sanguis* non possunt intrare, quid om-

omnino *Spiritu Sensitivo* fiat opus.

PUTO autem, quod De *Forma* in
Res hæcce potest ad omnibus Corpo-
ribus *Indentitate*.
altiore, quam Opi-
nio a PYTHAGORA jam tradita pertin-
git, Gradum elevari; nam hæc ipsa
Lucis ac *Caloris* Particula, quando a
Corpore suo cujuscunque sit *Speciei*
liberetur, *Materiam* penetrare po-
test; quæ in *Lapidem* inde aut
Metallum forte concreseat, *Vegetabile*
aliquod producat, vel in Matricem
aliquam *Animalem* se insinuet, ac
in illa *Fœtus* Generatione co-opere-
tur: *Calori* etenim vitali in omni-
bus, illorum *Specificatione* sola ex-
cepta, est penitus *Homogenea*. Ve-
rum est equidem quod EIRENÆUS
ille magnus dixit; Nihil unquam
occurrit, quod *Virtutem seminalem*
in se continet, duabus rebus diver-
sis applicabilem. Hoc autem de
Virtute Seminali in Corpore aliquo
latente, non libera & soluta, sed
Spe-

70 *De Transmigratione; seu,*

Specificata iam & determinata, pronunciatum est.

Quod hic de quo loquor est *Spiritus Universalis*, non opus est mihi ad *Abyssum* primam & *Formam* regredi, ut *Materia* ac *Forma* Identitatem in generali ostendam; (quæ nempe *Abyssus* postea erat divisa & secundum *Materia* ac *Forma* Proportionem distincta) ad probandam *Spiritus* in omnibus hisce *Tribus* Identitatem.

SUFFICIT hic loci indicare, quod cum *Mineralia* & *Plantæ* (ne memorem *Animalia*) sint Hominis Medicina & Alimentum, in Naturam ipsius Applicatione propria facile assimilantur, idque tantum per solam sui ipsius *Spiritus Specifici* Potestatem: quod *Illa* de sua ipsius *Materia* & *Forma* esse demonstrat, vel *Spiritus* ille alias non potis esset attrahere, ac in suam ipsius Naturam, quod est ei adeo

* re-

* repugnans, convertere. Quod autem est certa *Spiritus* in tribus omnibus *Natura* Provinciis *Homogenitas*, hinc liquido apparebit; (si vera saltem hæc fuerint) quod a *Metallorum* in Cineres reductorum *Scoria* generantur *Scarabæi*; a *Plantis*, *Volvores*; a *Fructibus*, *Lendices*; & ab *Animalibus* putrefactis, *Apes* & *Musca*: adeo ut *Vita Animalis* ab omnibus hisce continuo effluit. Porro etiam, ab ulla omnium & cujusque horum trium *Generum Specie* *LUX* ardens ac *Spiritus* igneus potest extrahi; quod fieri non omnino posset, nisi essent *Homogenea*.

MAGNA tamen *Differentia*, quæ inter varias *Creationis* Partes extare videtur, inducit quidem homines nonnullos ut illas *Naturæ* etiam *contrariæ* esse credant. Hoc modo

* Alimentum (ut ait *Aristoteles*) oportet idem esse *potentia*, quod *Res* ipsa augmentata, vel enutrita, est *Actu*.

Vulgus

72 *De Transmigratione ; seu,*

Vulgus vix fidem habeat, quod *Aqua fontanalis* unquam fiet *Lignum, Frondes, Fructus, Ossa, Nervi, Sanguis*, ac omnes Corporis animalis *Partes*. *Philosophus* autem naturalis facile potest discernere *Aquam*, aut *Vaporem humidum*, quæ *Semen* dissolvit, in suam ipsius *Naturam* a *Spiritu Seminis* specifico conversam esse, & mox in *Ramos, Frondes* ac *Fructus* ferentes, germinare; cujus tamen *Aqua* Pars crassior inde *Arboris* Magnitudinem aut *Corpus* adauget. Ac ita etiam *Aqua*, quam *Animalia* bibunt, in *Alimentum* convertitur, ac omnibus *Corporum* Partibus communicatur; utpote qua omnia crescunt & ad *Tempus* usq; determinatum adaugentur. Ad hunc modum omnes totius *Universi* Partes ad se invicem Cognatione quadam per commune *Spiritus* ejusdem universalis Vinculum referuntur; quem nempe *Spiritum* *PARMENIDES* in *Ideis* suis celebratis vocat

cat *Unam illam Ideam*, quæ singularium omnium habetur Fundamentum; ex qua nempe, tanquam ex *Glomo* quodam, tota *Individuorum* Cohors, quasi *Tela*, contextitur.

SPIRITUS ergo hic *Universalis* in Particularibus quam plurimis residens, est eorum omnium Adminiculum & Fundamentum: & qui etiam est integre ac omnimodo simul *Unus*; quanquam Distinctionis ergo, ac ut melius nos invicem intelligamus, eundem in tria quasi *Capita*, quæ dicuntur *Genera*, & in *Species* fere infinitas, quæ *Particularia* habentur, dividimus.

Ad hunc modum videmus *Naturam*, quamvis illa sit *una*, *pura*, & *simplex*, CREATIONI tamen toti beneficam esse, & continuo *Vetera* pereuntia, *Novorum* quasi *Dono*, supplere. Hoc etiam modo videre licet, quod absque DEO, *Natura* ipsius Gubernatore, nihil possumus vel in hoc Mundo efficere.

74 *De Transmigratione ; seu*

“ O *Sapientia* illa æterna ! Quam
 “ præstantissimæ sunt *Operationes*
 “ divinæ ! Quam multiplex habe-
 “ tur divina illa *Bonitas* ! Cujus
 “ *Sapientia*, *Potentia* & *Amor*, non
 “ minus in *Conservatione* quam
 “ CREATIONE Mundi, manifestan-
 “ tur. Si modo *Mens* divina *Nat-*
 “ *turam* paucis adhuc Momentis
 “ reprimeret, *Machina* hæc delicatula
 “ *Spiritu* omni foret privāta ; to-
 “ tus Terrarum Orbis *Frigore* quo-
 “ dam æterno & *Tenebris* spissis,
 “ ac *Morte* perpetua obtorpeſceret ;
 “ *Res* omnes retro statim in primam
 “ earum *Massam*, *Chaos* & *Abys-*
 “ *sum* quandam obscuram ruerent :
 “ nunquam iterum renovandæ, nisi
 “ *Spiritu* illo, qui primus *Tenebras*
 “ exulantes, *Aquas* nimirum sepa-
 “ rando, & in Partibus suis maxime
 “ depuratis (ad *Regionem* supernam
 “ evectis) *Spiritum Lucis* accenden-
 “ do, dissipavit. ”

Quo-

QUOCIRCA *Æterno* illi sint infinitæ, per *Spiritus* Hominum puros ac *Angelorum*, Laudes.

QUI vero forte putet me *Animalia* Dedecore ullo affecturum esse; supponendo, quod *Spiritus* ille, qui modo vile aliquod *Vegetabile* aut *Metallum* ignavum animavit, posset, *Corporibus* istis relictis, *Vitam* ac *Motionem* inde *Animali* præbere; Errorem ejus facile percipiet, cum secum perpendat, quod *Res* illæ, quæ *Durationis* longissimæ sunt, omnium præstantissimæ ac nobilissimæ æstimantur. Jam vero videmus quod *Vegetabilia* multa, & *Res* omnes *metallica* Compositionis, *Animalia* temporis *Duratione* longe superant. Præterea etiam omnia *Valorem* sibi maximum ac *Dignitatem* ab *Utilitate* accipiunt: jam vero tametsi *Bestiæ* diversæ ac *Volucres*, tum ad *Alimentum*, tum ad *Voluptatem*, perquam *Utiles* habentur;

Formæ in Animalibus, Plantis, ac Mineralibus Comparatio.

76 *De Transmigratione ; seu*

antur ; nulla tamen harum absque *Vegetabilibus* omnino sustentantur ; neque ullum penes est *Hominem*, absque *Metallorum* ope, vel *Ter-ram* arando colere, vel *Mare* navigando prorsus scindere. At at hoc est Sermonem instituere potius *Mercatori* similem, quam *Physiologo* ; ideoque prætermittam.

SPIRITUS ille videtur mihi nobilissimus, qui *Materiam* passivam, quæ continet eum, ita digessit, ut valeat ipsam contra omnes *Elementorum* impetus defendere : Ac, e contrario, *Spiritus* ille videtur mihi omnium maxime imbecillis & ignavus, qui *Corpus* ejus quam citissime dissolvi pro Intentione sua permittit. Jam vero & *Vegetabilia* & *Animalia*, utraque in Flammis pereunt ; sed non ita etiam *Metalla* : ac proinde *Vires Virtusque*, ~~quæ~~ quibus fruuntur cuivis Oculo visibilibus, *Præcedentiam* sibi merito concedunt. Verum si modo *Metallorum*

rum Corpora dissolvi possent, ac eorum *Spiritus* liberari, uti in *Seminibus Vegetabilibus* a nobis cernitur, tum demum *Excellentia* eorum foret manifestissima. Qui unquam vide-

rit * *Lumen* illud perpetuum, ad quod per *Dissolutionem* sublimate fuerunt, *Ille* novit

De *Luce perpetua*
ex eisdem effecta,
& de magna illius
Difficultate.

bene quem in hac vita *Locum* merentur; in qua præstanda, si *Operatio* esset æque facilis ac *Ratio* est evidens, *Ingeniosorum* Nemo hac *Arte* indigeret. Quod ad me attinet, ingenue fateor memet esse solummodo *Un Croyant*, scilicet unum qui credo; & tamen qui non valet *Arcum* tendere, fortasse adhuc queat *Alteri* Intentionem ad *Scopum* dirigere. Quocirca, ad hoc præstandum, ut opinor, opus est *Agente Homogeneo*; eoque ab omni Impuritate defæcato, & *metallico Sulphure* imprægnato: quorum *prius* in Domo *Geminorum**,

78 *De Transmigratione ; seu*

*minorum**, & *posterius* in illa *Arietis* per benignas *Libra* & *Aquarii* Influ-
entias, inveniuntur.

INTEREA tamen nemini liceat,
præterquam felici, hoc opus susci-
pere. Illi nimirum, cui vacat a
Turba & Tumultu clam recedere,
ac ea *Ruricola* apud HORATIUM
Tranquillitate frui, videlicet

“ *Beatus ille, qui procul Negotiis,*

“ *Ut prisca Gens mortalium,*

“ *Paterna Rura bobus exercet suis,*

“ *Solutus omni sænore ; &c.*

HUIC Mentis Immunitati neces-
saria est *Natura* fere omnis Notitia ;
copiosa *Rerum* Fortuna ; sapiens
ac bene doctus, instar omnium, *A-*
micus. “ *Qui publicis Honoribus*
“ *& Muneribus funguntur, aut*
“ *etiam privatis & necessariis Oc-*
“ *cupationibus jugiter incumbunt, ad*

* Hic Sermo tantum illis, qui non intelligunt,
videtur *Barbarus*.

“ *summum*

Naturali Philosophia. 79

“ *summum hujus Philosophia culmen*
“ *ne contendant: Totum enim Ho-*
“ *minem illa desiderat, Inventum*
“ *possidet, Possessum ab omni serio*
“ *Et longo Negotio vindicat, cetera*
“ *omnia aliena reputans Et flocci*
“ *faciens.*

Hoc idem est *Impedimento* mihi
Sempiterno, aliisque omnibus, qua-
lem me profiteor; qui ad quoddam
Operæ Quotidianæ *Negotium* totus
fere incurvatus sum; *Me miserum!*—

QUALIFICATIONES ergo
supra dictæ quam optimo Jure cen-
seantur perquam necessariae; quippe
cum, præter Animi boni *Elegan-*
tiam & acutum Mentis *Ingenium*,
Labor etiam in hac Re *Herculeus*
requiritur:

—*Non viribus ullis*

Vincere, nec duro poteris convellere ferro.

Opus enim adeo difficile habetur, ut
nobis refert HOMERUS; quod *Mars*
a Filio *Neptuni* per Mentes tredecim
in

80 *De Transmigratione; seu*

in *Loco subterraneo* & caliginoso
in carceratus, vix potuit tandem Aux-
ilio *Junonis*, quamvis ab *Hermete*
ipso adjunctæ, in *Libertatem* emitti.
Cujus nimirum *Sensus*, cum tibi
dixero *Martem* esse *Junonis* Filium,
ipsamque *Naturam* esse *Metallicam*,
magis obvius apparet, quam ut
ulla egeat *Explanatione*: nimia enim
Verborum Oppressio *Menti* Homi-
nis ingeniosi nauscam creat.

JAM eo deventum est, ut omnes
contra hujusce Opinioni PYTHAGO-
RÆ Fundamentum, & quod est Su-
peradditum, *Objectiones*

Obiectio
prima.

removeamus: *Imprimis*
autem forte quærat; ;

Quomodo igitur apparet, quod
Corpora Coelestia Influentiam aut
Spiritum Universalem *Terra* imper-
tiunt? Cur etiam secundo

Obiectio
secunda.

Terra ipsa ab *Initio* non
Semine sufficienti, quod
omnes perpetuet *Species* ad Mundi
Finem usque, imprægnetur?

Quod

QUOD Corpora Coelestia *Responſio*
emoveant transmittuntque prima.

Calorem, & videmus pariter ac ſentimus: Imo hic *Calor* ultra *Tropicos*, adeo est intensus ac potens, ut apud nos *Vitro* concavo collectus, *Argentum* eliquabit, idque more magis extraordinario quam *Ignis* ullus *Culinaris* præſtare valet. Unde MECHUNGUS affirmat; quod nullus est *Ignis Artificialis*, qui tantum poteſt *Calorem* præbere, quantum Ille qui a *Coelo* deſcendit *Ignis*. Cernimus *Inſecta*, quaſdam *Species* Animalium, paucis diebus in locis *Aqueis* ab illo generata. Atque etiam iſta quæ pro *Animalibus* habentur; uti *Rana*, *Buſones*, & vel *Mures* ipſi, quorum Generatio eſt *Æquivoca*, eodem More producuntur; quo pacto, *Vegetabilia* etiam creſcere ac adaugeri exinde percipimus.

TIMÆUS ille *Locrenſis* ait, quod DEUS *Animas* longe lateque diffundit. M pergit

82 *De Transmigratione ; seu,*

pergit, id est, *Formas* ; quarum aliquæ per *Lunam*, & nonnullæ per alios *Planetas* ac *Sydera* diffusæ, creaturis infunduntur. Cui nimirum *Sententia* ARISTOTELES etiam plane assentit, quando ait, asseritque; *Solem* ac *Stellas* alias esse *Causam universalem* omnium Rerum efficientem, statuitque *Accessum* eorum & *Recessum* Generationis ac Corruptionis *Causas* haberi. Si vero Res ita sit, quid opus est * Elemento quodam *Ignis*, supra *Aeris* Regionem? Sed opinor scilicet illic *Ordinis* Gratia solummodo locatum esse.

JAM vero necesse est, ut
De Spiritu
 Universali. hæcce *Virtus* quæ tantæ Rerum Varietati ministrat, sit etiam in sua ipsius Natura *Generalis* & *Catholica*, aut aliter tot variis ac diversis *Individuis* subservire non valeret. *Specificatio* tamen ejus, a *Particularibus*, naturaliter procedit.

* *Aristoteles* tenuit, quod *Ignis Elementum* supra *Aeris* Regionem daretur.

Videmus

Videmus enim paululum *Salis* magnam *Materia* Molem condire, ac *Insitum* aliquod totum *Arboris* Succum in suam ipsius *Naturam* transmutare. Qua in Re facta duplicem observamus *Mutationem*; *Primo*, de *Humore* generali, in *Identitatem* quandam cum illo *Arboris*, mutato; *secundo*, de nova ejusdem *Specificatione*, quæ infertur per suam in *Insitum* illud *Transmigrationem*. Imo tanta est *Fermentationis* Virtus, ut facile possis *Insitum* super *Insitum*, post aliquod ejus Incrementum, inoculare: & quicquid de *Transmutatione* in *Mineralibus* fiat, quotidie tamen in Provincia *Vegetabili* videmus perfectam, vel ad illum Veritatis gradum, ut in multis liceat *Arboribus* extra *Speciem* suam inferere ac inoculare; ut *Cerasa* super *Laurum*, *Pyra* super *Spinam albam*, *Arborem*, &c: Neque aliter in *Animalibus* se Res habet, cujus aliqua

84 *De Transmigratione ; seu,*

Documenta & Instantiæ nullius Hominis latent *Experientiam*.

FERMENTATIO, inquit incomparabilis ille EIRENÆUS magnus, est *Mundi Mirum* ; hujus enim Virtute, ex *Aqua* fiunt *Herba, Arbores, Planta, Fructus, Caro, Sanguis, Lapides, Mineralia*, & ad Unum omnia. Hanc EPICURUS vocat illam *Atomorum* adoptabilium, ab *Atomis* suis socialibus, Attractionem ac Implicationem ; qua nimirum recte facta, in eandem *Naturam* simul increscunt : & de qua in Posterum Sententia fusius tractabimus.

QUOD ad posteriorem *Objectionis* hujusce Partem spectat, scilicet de *Terra* satis *Seminis* in se continente, ideoque non opus est illi ut a *Cælis* aliquid mutuetur ; *illud*, quod jam ad Primam *Questionis* Partem Argumentis protuli, pro *Responsione* sufficiat. Sed ut ulterius pergam.

QUOD *Terra*, ex seipsa, est sterilis & ignava, segnis ac passiva, exinde

inde facilius videre licet ; si modo, quam infrugifera sint omnia, quæ *Ædificiis* frequentibus circundantur, *Loca*, recte perpenderimus. Nam si *Terra* in se satis *Seminis* haberet, ipsa æque fertilis in *Horto Urbano*, ac *Rustico*, foret fruticesceretque. Sed manifestum est, quod *Defectus Aeris liberi* Accessus, quo nempe solo *Spiritus* quidam *Universalis*, aut *Calor* ille animans, convehitur, *Unica Sterilitatis* ibidem *Causa* habetur.

OB quam, quæso, *Rationem Agricola* vestri, post *Annorum* aliquot *Arationem*, *Solum* derelinquunt incultum? Nonne satis inest *TERRE* *Seminis* aut *Virtutis*, quæ ad *Productionem* faciendam constanter permaneat? Si non sufficiat *Semen* innatum, unde *Idem* de novo accipit? Oportet, ut vel interne a *Centro*, vel externe a *Coelo*, proveniat: Si a suo ipsius *Centro*, quare *Solis* Accessionem, nempe qui *Vegetabilia* ejus evocet, expectat? Et quare denuo
Ter-

86 *De Transmigratione ; seu,*

Terra, ubi *Solis* Influentiæ interrumpuntur, *sterilescit* ?

VERUM enim vero nonne *TERRA* foemineum aliquod *Sperma* in se habeat, ac nonne *Calor* hicce vitalis sit, quasi *Masculum* ejus Principium ; quod solum excitet, *Semenque* hoc dormiens a *Potentia* in *Actum* reducat ; ad quam Opinione *XENOCRATES* ipse videtur inclinari ? Si *TERRA* hinc, e contra, *Semine* hujusmodi imaginario referta esset, quandocunque *Sol* Radiis suis animantibus onustus appropinquaret, pro certo *Semina* hæc omnia oculis nostris cito apparerent producta ; & quid deinde *Terra* in futurum faceret, ut *Anni* proxime in-euntis *Vegetabilia* suppleret ? *Propagatio* illorum ex sola *Seminis* humi *Projectione* aut *Casu* aliquo, atque eo pacto *Semen* aliud in ejus locum succedit, debilis est & omnino nugatoria : Etsi etenim *Hoc* in *Locis* pluribus sæpe contingat, tamen

men *Experientia* nos docet, quod licet *Herba mala*, antequam ad *Semen* excreverint, eradicentur; vel prorsus *eadem* nihilominus, vel *Alia* pariter noxiæ, cito incrementum, Locum suum denuo supplent: Et unde *Hoc*, quæso, accidat? Quinam etiam sunt *Seminum* ex *Herbis erraticis* ac *Plantis noxiis* natorum Conservatores? *Noxias* voco tantum, quoniam rectus illarum *Ufus* nondum satis cognoscitur. Quis enim *Inimicus* clam noctu venit easdemque ferit? Atque ubi *Terrarum* sunt earum *Granaria*?

ATQUI nonne *Volucres* *Obiectio.*
Coeli forte *Semen* projiciant, & exinde crescant germinetve?
Obiectio ista nullam nisi hanc potest
Resolutionem admittere:
 Nimirum, *Terram* accipe, camque quo tibi placuerit modo defendas, ita ut aliquem habeat saltem *Aeris* Accessum, & statim invenies *Herbum* nonnullam
Responsio.
 huius

88 De Transmigratione; seu,

hujus vel illius Speciei pullulantem.

“ Idcirco luce clarius est ac eviden-
 “ tiffimum; quod a Corporibus coe-
 “ lestibus, aut ex illorum Causa,
 “ virtus quadam germinatrix emit-
 “ titur; quod etiam hac Virtus est
 “ Universalis, per Medium Aeris
 “ devectus, omnia replens Loca, &
 “ diversos, secundum Spiritus illius
 “ Copiam ac Locorum Differentiam,
 “ Effectus produciens: Quod deinq;
 “ hic Spiritus Corpore dissoluto, non
 “ annihilatur; sed Libertatem sibi
 “ nactus, fit agilis, vegetus ac potens,
 “ novamque impregnat Materiam:
 “ Cujus tamen Natura, ad Loco-
 “ rum Diversitatem, variegatur;
 “ quemadmodum Aqua Rebus salinis
 “ mista, fit salina; & Acidis, A-
 “ cida seu Acris evadit.

Quod Corpora
 mutantur tan-
 tum, non an-
 nihilantur.

JAM Hoc interea tati-
 tum abest ne mihi Mi-
 rum videatur; ut mi-
 rarer inde magis, si Res
 aliter se haberet: quip-

pe quod *Corpora* ipsa, quæ solummodo sunt *Spiritus* *Theca* vel *Integumenta*, neutiquam *annihilentur*, cum *Spiritus* illa deseruerint; sed *Figuram* tantummodo externam *Formamque* amittunt. Si enim *Corpora*, ex *Resolutione* sua, penitus *annihilarentur*, omnis aliquo *Tempore* in *Nihilum* redigeretur *Mundus Ipse*.

NAM cum totus *Terrarum Orbis* ex *Partibus* consistat, ac *Partes* illæ denuo ex *Corporibus* conflentur, inde ut *Corpora* annihilentur, ita etiam & *Partes*, necesse est; atque *Partibus* quotidie hoc *Modo* subductis, *Machina* hæc tota tandem aliquando in *Frusta* & *Fragmenta*, vel potius in *Nihilum*, resoluta concideret. “ *Verum autem sicut in*
 “ *Generatione, ut inquit EPICURUS,*
 “ *nulla nova facta est substantia;*
 “ *sed substantie præ-existentes mul-*
 “ *te, quæ novas acquirunt Quali-*
 “ *tates, in Unum componiuntur :*

90 *De Transmigratione ; seu,*

“ *Ita etiam in Corruptione, substan-*
“ *tia nulla absolute cessat existere,*
“ *sed in plures solum dissipatur sub-*
“ *stantias; nempe quæ adhuc, post*
“ *prioris illius Destructionem, re-*
“ *manent.*

QUAMVIS itaque Corpora in Pulverem resolvantur, semper tamen remanet ille *Pulvis*, & *Calore* quodam *Solari* animatus, in *Plantam* aliquam denuo egerminat ; ac deinde hæc *Planta*, Homini aut *Bestiæ* *Pabulum* facta, & *Bestia* ipsa iterum *Homini* *Cibus* aut *Alimentum*, in comedentis *Naturam* assimilatur, ac sui ipsius *Pars* magna tandem evadit. Abhinc ergo HERMES & reliqui *Philosophorum* affirmant, quod nihil proprie *Moritur* peritve ; sed omnia *transmigrant*, ac in aliquod aliud *Corpus* semper * *Existens* mutantur. Adeo ut, si quis hoc *Argumentum* urgere vellet, hoc

* *In Nihilum, nil posse reverti.*

modo posset tam bene *Corporum*, quam *Spirituum* probare TRANS-
MIGRATIONEM : Quippe quia
Mortuorum Corpora, post paululam
Temporis Circulationem, per pau-
cula *Media* transmigrantia, *Viven-*
tibus Alimentum facta sint, ac inde
Alimentum idem Comedentis *Pars*
constituens ipso facto demum e-
vadit.

HUJUSCE Rei Veritatem ÆGYP-
TII, per illud *Serpentis* in circulari
Forma depicti *Hieroglyphicon*, nem-
pe cum *Capite* suo *Caudam* absorben-
te, innuebant : De quo CLAUDIA-
NUS canit ;

—“ *Serpens*

“ *Perpetuumque viret squamis, caudamque*

“ *reducto*

“ *Ore vorat, tacito relegens exordia lapsu.*”

HOC MODO PYTAAGORÆ licuit
se *Euphorbum* esse, qui multos an-
te *Illum* vixerat Annos, pronunciare ;

92 *De Transmigratione; seu,*

propter Possibilitatem, tum in Respectu ad *Identitatem* aliquo modo *Corporis* sui (nam aliquando fuimus omnes super *Quadras*) tum ad ejus ex eodem *Spiritu sensitivo* Animationem: Quippe qui Indole ac Ingenio, EUPHORBI simillimis, præditus fuerit. Hoc More, propter illam *Spiritus* similitudinem, *Sanctus Johannes* BAPTISTA etiam nominatur ELIAS.

Transmigrationis morale.

NUNC vero ad PLATONIS, ac reliquorum inter PYTHAGOREOS Philosophorum, *Opinionem* pergamus; nempe qui tenuerunt, vel potius tenere visi sunt, quod *Sensui* nimis indulgendo *Virorum ANIMÆ* primo in *Foeminas*; postea, si vitiosæ permanerent, in *Bruta*, &c. *transmigrabant*. Jam Hæcce *Degeneratio*, si eam ad *Corpus idem* restrinxisset, tantum *Rationis* ac *Veritatis* præ se tulisset, quantum *Alia* habet *Ingenii* elegantis ac bellæ
Ima-

Imaginationis Argumentum : Nam *Experientia* nobis indicat, quod Homines plerique ex *Habitibus* teneris mollibusque, Imbecilles ac Effœminati evadunt ; ac paulatim in istam *Affectuum* omnium belluinarum *Indulgentiam* dilabuntur ; Hinc ergo Verisimili verius est, quod *Nihil* aliud per hujusmodi *Expressionem* magis intelligebatur, quam ut Generi humano bene innotesceret, quomodo ad *Dejectionem* quam infimam *Natura humana* posset descendere ; ad *Immunditiam* quam belluinam *Homo*, qui in voluptatibus *Sensuum* corporeis volutat, pessum iret ac subsideret.

QUÆNAM autem est hujus *Sententia* Consequentia naturalis ? Quod nimirum exinde *Homines* debent, ut hoc Malum evitent, *Mentes* suas *Artibus* colere melioribus ac *Notitia* utiliori exornare, totam dehinc in *Virtutibus* practicis vitam exercentes. *Hoc* ipsissimum erat Philo-
sophia

94 *De Transmigratione ; seu,*

sophiæ, tum *Moralis* tum *Naturalis*, Institutum : Atque *Hoc* idem *Æsopus*, qui circiter Annos centum ante *PLATONEM* floruit, *Fabulis* suis ingeniosis familiariter inculcavit ; *quas* inter, si modo *Hæc* *PLATONIS* inserta esset, ejusdem *Morale* Intellectui cuivis obvium apparuisset.

Hæc autem non omnino nova est *Interpetatio* ; *TIMÆUS* enim diu abhinc Poetam *Ionicum*, quippe qui *Homines* per fabulosas veterum *Historias* reddidit religiosos, summo opere laudavit. “ *Nam veluti,*
 “ ait Ille, *Corpora insalubribus,*
 “ *quandocunq; salubria iis non con-*
 “ *veniant, sanamus ; ita sane A-*
 “ *nimas Relationibus fabulosis,*
 “ *quando a veris non adducentur,*
 “ *coercemus. Ideoque liceat eis (uti*
 “ *pergit) cum Necessitas ad hoc co-*
 “ *gat, de miris hisce POENIS, quasi*
 “ *Animæ transmigrarent, fabulari :*
 “ *Scilicet Effoeminatas in ista Foemi-*
narum,

narum, Dedecori penitus deditarum, Corpora ; Homicidarum Animas, in ista Bestiarum, propter Poenam, Corpora ; Lascivorum, in Porcorum Formas ; Levium ac Temerariorum, in Volucres ; Segnium ac Ignavorum, Indoctorum ac Ignorantium, in varios speciei diversa Pisces.

ITA demum ex hisce patet Argumentis, PYTHAGORAM falso admodum esse representatum ; & quod ab Illo, tanquam ultimum *Homines* a Vitio restringendi *Remedium*, solummodo adhibebatur, eratque quod vocamus *Argumentum ad Hominem* : Nunc Temporis præ crasso Intelligentiæ, apud *Censores* ejus *Sententia*, Defectu, illi vitio magno cum Dedecore revertitur.

ATQUI nonne PYTHAGORAS a *Gibis Carnosis* comedendis, præ Timore *Parentes* suos devorandi, secundum crassam illam TRANSMIGRATIONIS Notionem, penitus abstinuit? *Minime*, pro certissimo ;

I A M.

96 *De Transmigratione ; seu,*

IAMBLICUS enim in vita PYTHAGORÆ, nobis notum facit ; quod cum esset Unus ex THALETIS Discipulis, THALES illum hujusce Rei *Unius* præcipue & præ alijs admonuit, ut bene Temporis sui Parsimoniam cogeret : Quam ob rationem PYTHAGORAS a *Vino & Carne* omnino abstinuit, *talia*, tantum quæ *Digestionis* erant levissimæ, comedens ; quo Pacto *Somni Brevitatem*, *Oculorum vigilantiam*, *Mentis Puritatem*, ac *Salutem Corporis* constantem, sibi ex Industria comparavit.

Transmigratio in Plantis ac Mineralibus Sensui demonstrabilis.

QUID si autem TRANSMIGRATIO hæcce in *Plantis ac Mineralibus* sensui reddatur Evidens ? Quod in *Plantis* fiat, CHYMICUS unusquisque ordinarius aut Vulgaris bene callet : Nam *Illi, Vegetabilis* alicujus *Spiritum*, aut *Animam*, in Forma Olei extrahendo, & per *Cohobationem* super *Sal Plantæ diversæ calcinatum factam*,
Sal

Sal illud *Vita* nova ac *Spiritu* statim imprægnabunt, novam illi *Virtutem*, *Odorem*, *Saporemque* concilians. Hoc more *Spiritum* ab una extrahunt *Planta*, & in alterius *Corpus* infundunt. Ad hunc quoque modum doctus ille VAN SUCHTEN, & quidam *Chymicorum* peritiores nobis indicant, *Idem* posse cum *Metallis* in Opere obeundo fieri.

QUID tamen opus est nobis ad *Artem* aliquam laboriosam, ut hanc præbemus *Veritatem*, confugere? Nonne *Natura* ipsa sagax *Instantias* hujusmodi in diversis locis plurimas præbet; testor enim *Balneas* illas apud BUDAM, GLASHITTEN & EISENBACH in *Hungaria* petrificantes; nempe quæ *Lignum* ac *Ferrum* in *Lapidem* transmutant: Testor etiam *Fodinam* illam apud Locum a nobis vulgo dictum HERNGRUNAT, juxta *Neusol*, venercam; ubi *Ferrum* in *Aqua* ista vitriolata, per Dies quatuordecim relictum, in

O

Cuprum

98 *De Transmigratione ; seu*

Cuprum elegans, *naturali* melius ac magis ductile, penitus *transmutatur*.

Sed de hac *Re* satis haecenus.

H U C usque Negotium cum PY-THAGORA peregi ; & jam dehinc in futurum de *Quatuor* Rebus leviter edisseram.

1. ALIQUANTULUM de Corporum *Duratione* breviter discurram.

2. PRINCIPIA nonnulla ac *Elementa*, generaliter recepta, ad examen revocabo.

3. HYPOTHESES quasdam *Aristotelicas* cum illis DEMOCRITI comparabo.

4. QUIPPE cum jam ostenderim, quomodo *Planta* variae ac *Metalla* diversa, ab illa *Salium* Diversitate, &c. generantur : Jam conabor, quo fit Modo, ut *Terra* tanta *Corporum*, Qualitaribus diversis abundantium, Varietate impleatur, demonstrare.

De *Corporum*
Duratione. PRIM O ; quod ad
Corporum Durationem at-
tinet

rinet. *Corpora*, postquam *Spiritus sensitivus* ea reliquerit, ac antequam fuerint in *Pulverem* resoluta, *Vitam* quandam *vegetabilem* in se remanentem possident; ut, ex *Capillorum* & *Unguium* Incremento, quod in *Corporibus demortuis* facile percipiatut, liquet; Ac etiam *Vitam* adhuc habent in se *Animalem* quandam imbecillem, quæ nimirum in *Humiditate* latet; unde in Putrefactione, *Vermes* ac diversæ *Insectorum* Species forte generantur, quibus morientibus, *Alia* Speciei alterius assurgunt.

IDCIRCO, si *Corpora* hujusmodi *Immortalitatem* quandam obtineant (ne aliquid de illa *Corporis humani* RESURRECTIONE in Discursu Philosophico dicam;) quare *Immortalitas* eadem *Spiritui*, nempe qui eam Jure multo majori per puram, incorruptam ac perennem *Essentia* suæ Naturam sibi vindicat, denegaretur?

100 *De Transmigratiōe ; seu*

UTCUNQUE vero *Corporum* Naturam ad *Immortalitatem* multo magis incommixtam ac puram Argumentis quibusdam efferam: Nam *Humor* ille *Corporum radicalis*, qui nempe in *Ossibus* latet, Jure optimo (ut Res nunc se habent) *Duratiōem* sibi perpetuam vendicet. Quippe enim quia (ne de *Ossibus* illis quæ post *Sepulturam* mille Annorum inveniuntur integra, neque de *Cadaveribus* illis *ÆGYPTIACIS* *Pis-salphalto* conditis, quæ per multos Mille Annorum integra conservantur, Mentionem faciam); continetur in *Ossibus* *Humor* ille *Radicalis*: Utpote qui est semper *fixus* ac *permanens*, & qui adeo non omnino dat *Locum*, aut *Damnum* patitur ab *Elemento* illo quod omnia *Corpora* destruit *mixta*, ut exinde factura est *Vas* ipsum *Metallis* fixis in *Igne* depurgandis adhibitum; ac *ILLÆSUM*, *Metallis volatilibus* in Fugam versis, remanet; ita quod nullum
ex

ex *Elementis* potest hoc destruere, ne quidem *Vulcanus* ipse etiam maxime *Torridus*.

JAM enim quod ad *Corpora mixta* spectat; IG N IS equidem potest *Corporis mixti Partes* separare, *Figuram* immutare, ac ita *Speciem* ejus variare; ut peritissimum pene Artificem aut *Mechanicum*, Difficultate *Corpus* hoc ad *Statum* ejus primitivum reducendi, confunderet: Hæc tamen *Annihilatio* nulla est, sed tantum *Partium* DIVISIO. Combustio quidem *Ligni* aut *Fomitis* ullius, est ejusdem, fa-
teor, respectu *Proprietoris*, Destru-
ctio; non vero itidem respectu *Uni-*
versi: Non magis sane, quam
quod *Minus Pecunia* in Orbe, prop-
ter alicujus luxuriantis *Prodigalita-*
tem, numeratur; sicut enim hæc tan-
tum *Manus* commutat, ita etiam
Illa *Partium situationem* solummodo
variat.

PARS etenim *Ligni Aquea* seu
Mercurialis in Fumo abit, *Oleagina*
seu

102 *De Transmigratione ; seu*

seu Sulphurea transit in Flamma, & *Salis* Corpus in Cineribus requiescit. *Aer* hinc *priora* duo conservat, ac *Terra* in se *posterius* continet: Nam quæque *Pars* in Patriam suam & *Provinciam nativam* redit. Quid ergo potest hoc *Corpus* destruere, *Causa* prima excepta, prorsus adhuc discere cupio. Quamvis enim *Ossum* Cineres, præ *Humiditate* sua, fluidi fiant, ac *Vitrum* inde evadant Finem suum ultimum ac Usus adepti: Veruntamen *Corpus* adeo gloriose lucidum, ut *Vitrum* apparet, est potius *Essentia* illius Exaltatio, quam ulla *Excellentia* Diminutio; neque hæc *Operatio* aliquam dat *Existentia* ejus Terminationem, sed tantum *Figura* Mutationem. Porro autem hoc esset *Creatoris* Sapientia maxime incongruum, ut *Principia* ulla sibi invicem, alia aliis, exitialia crearet.

De Conflagratione generali.

LUX Naturæ, pariter ac Experientia PLATO-

NEM

NEM docuit, *Mundum* non esse, per ullam aliam *Causam*, nisi ab eodem DEO, qui composuit, destruendum; quod tamen *Æternus* ille facile potest, si libet, prout Res nunc Temporis apparent, absque ullo *Scripturarum* Lumine Sacrarum, efficere: Unde mihi mirum videtur, quod ARISTOTELES, ZENOPHANES, ac alii quam optime *Docti*, hanc *Veritatem* non præviderint, sed *Mundum* ex Necessitate pariter *Æternum* esse, ac DEUM ipsum putarunt. Quamvis enim *Solis* Calor jam inter *Tropicos* habeatur tolerabilis; tamen ille adhuc qui *Calorem* ejus, a *Vitro* concavo, paulo magis multiplicatum, vel etiam in nostro ipsorum *Meridiano* perpendat; (licet *Radii* per immensam *Aquæ* rarefactæ Regionem huc transeunt) statim compertiet: Quod, si *Calor* iste in *Hominem* pro aliquo tempore reflectatur, eundem excoquet penitus destruetque. Quandocunque autem *Aquæ*

ve-

104 De Transmigratione; seu

volatiles, quæ *Calorem* ejus mitigant exæstuantem, hinc factæ fuerint *Fixæ* (quas *Vulgus* jam censet esse *Fixas*, & *Philosophus* bene novit facile fieri posse:) tum demum *Sol* ipse nulli, quæ *Lumen* ejus impediat, *Nubi* occurrens; nec ullam, quæ *Calorem* *Radiatorum* torridum refrigeret, *Aquam* inveniens, necessario *Terram* exuret, ac in *Calcem* penitus reducet.

AD hunc Modum *Elementa* ipsa nos etiam cito destruerent, nisi *Æternus* ille Providentia sua divina nosmet a *Calore*, per Interpositionem *Aquarum*, defendéret; ac a *Frigore*, per illarum Imprægnationem *Calore Solari* refertam: Cujus nempe *Spiritus congelatus invisibilis* (ut quidem ex *Magis doctis* inquit) multo *Majoris Pretii quam totus Terrarum Orbis æstimandus est*. *Clementissimo itaq; sint Laudes*.

2. De Principiis
ac Elementis.

SECUNDO; quod ad
Principia & Elementa
perti-

pertinet: Cum ideo de hisce dicturus sim, non abs Re alienum erit, quomodo & quando *Hæc* in Lucem prodierunt, explorare. *Naturalis Philosophiæ* studium æque maturum erat *tempori*. Inceptum, ac *Homines* DEUM invocare aggrediebantur: Quæcunque etenim *Signa*, aut *Umbras*, DEUS *Patriarchis* illis Antediluvianis præbuerit, & eo Pacto *voluntatem* ejus divinam ac *Naturam* illis communicaverit: juste tamen nobis non est supponendum, quod *Mundus*, in *Genere*, ullum aliud *Gloriæ* divinæ ac *Majestatis Lumen* habuit, quam quod ad illos ex *Traditione* ac illa variarum *Universi* Partium *Contemplatione*, accessit eluxitque: DEUS enim ex *Operibus* suis cognoscitur; Illa nempe sola *sapientiam* ejus, *Potentiam* ac *Bonitatem* abunde testantur. Atque horum *Operum* Notitia non *Generi* humano, (saltem *generaliter* loquendo) ex *Inspiratione*, sed a *Facultatibus*

P

bus

106 *De Transmigratione; seu,*
bus nostris se debito exerentibus,
contingit.

PORRO etiam, quod ad *Traditionem* attinet; illa solet debilem solummodo, nisi etiam *Ratione* sana fulciatur, *Impressionem* *Mentibus* hominum, probe *Contemplantium*, infixam relinquere.

SED præterea, etsi *Creatio* *Mundi* quidem esset *Veterum Traditio*, & *Modus* ejus a *Chao* extiterit; tamen de *Rerum Phenomenis* ac de *Modo* *Productionum* *Naturæ* rationem reddere, non potuit ullatenus *Traditio* nominari. Hoc enim *Opus* *Homini* *Contemplationi* relictum erat, ac veluti proprium *Facultatum rationalium* exercitium sibi concessum; adeo ut inde *Cogitationes* suas amplificando easdeinque elevando sublimius, posset demum indepisci clariorem de *Deo* *Lucem* ac *Notitiam*, & ex consequenti *Illum* gradu *Amoris* intensiori diligere: quippe cum fere sit *Impossibile*, ut quis
ve-

veram de DEO Notitiam habeat, ac non simul Amore *Illius* maximo accendatur ; Tanta est Naturæ divinæ *Puritas* & omnimoda *Perfectio* !

QUAM primum igitur *Homines* DEI opera contemplari inciperent, omnes *Naturæ Partes* ad Capita duo aut *Principia* reducendas ; unum scilicet, *Activum, Vitale* aut *Formale* quoddam ; Alterum vero, *Passivum* aut *Materiale*, tandem invenerunt.

Hoc ipsum quoque mihi videtur MOSES instituisse, cum nobis dicat ; quod *In Principio* DEUS *Coelum ac Terram creavit* : nempe quæ *Res* eisdem fere Verbis a *Chaldeis, Assyriis, Græcisque*, ut antehac modo innui, exprimuntur.

THALES, ille nimirum, qui Unus ex Primis inter *Græcos*, uti LAERTIUS, STRABO, CICERO & PLUTARCHUS affirmant, *Causas Naturales* penitissime scrutatus esset, ex animo sibi statuit ; AQUAM esse Omnium *Animantium Materiale Principium* ; Quippe quia

108 *De Transmigratione ; seu,*
omne Semen est Humidum, & ab
eadem Planta ac Animalia omni-
modo nutriuntur. Hanc vero Ille
sententiam a Gente vetustiori longe,
nimirum a Phœnicibus, accepit ; a
quibus olim ORPHEUS itidem in-
stitutus fuerat.

PRINCIPIO huic Materiali, A-
NAXAGORAS præterea fertur esse Pri-
mus, qui [N8v] Græce Mentem, ad-
jecit ; per quam, ut mihi videtur,
Principium illud Formale intellexit.
Hinc fit, ut VIRGILIUS Formam U-
niversalem vocet Mentem ;

— “ totamque infusa per Artus
“ Mens agitat Molem, & magno se Corpore
“ miscet.

At at cum HOMERUS tum HESIODUS,
Principiorum horum duorum, in
Scriptis suis, Rationem diu antea
exhibuerunt.

VARIE postea ortæ fuerunt Philo-
sophorum de Principiis Opiniones.
PHE-

PHERECYDES ille *Affyræus* TERRAM esse omnium Rerum *Principium* asseruit; ANAXIMENES, *Aerem*; HIPPASUS, *Ignem*; XENOPHANES, *Terram & Aquam*; PARMENIDES, *Ignem* simul ac *Terram*; DEMOCRITUS & EPICURUS, *Atomos*; EMPEDOCLES, PLATO ac ARISTOTELLES, cæterique hisce *Principiis* ELEMENTA Quatuor adjecerunt: nempe quæ putarunt esse *Visibilem* illam, ex qua omnia *Corpora* substiterunt, *Materiam*: & exinde hanc *Scholastici* recentiores, *veteres* illos sequentes, *Sententiam* hucusque vindicarunt; ac quæ nunc temporis totius fere *Mundi Doctrina* statuitur.

CHYMICI nunc Dierum tria tenent *Principia*: ut-
 pote quæ *Principia & Ele-*
menta figillatim mihi jam in animo
 est ad *Examen* aliquod redigere:
 Ac primo, quod ad tria *Principia*
 spectat.

De Tribus
 Chymicorum
 Principiis.

COM-

III De Transmigratione ; seu,

Principia. COMPERTUM satis est mihi, quod non minus quam *Hæresios* Crimen, in Societate *Chymicorum*, audit; si quis ulli ex *Principijs* sibi dilectis, scilicet *Salis*, *Sulphuris* ac *Mercurij*, oppugnaturus, inficias eat: Sed cum non sim ex illorum quasi *Ecclesia*, neutiquam opus est *Censuram* suam extimescere. *Sal* ipsum, in aliquo Respectu, unum ex eorum Principiis esse concedo; sed denego *Sulphur* ac *Mercurium* revera esse diversa: Optimi enim apud Illos Authores, *Mercurium* esse tantum *Sulphur* crudum, ac *Sulphur* denuo maturum esse *Mercurium*, affirmant; quæ ideo non *Specie*, sed solo Digestionis *Gradus* differunt. “ *Antiqui* (ut ait EIRFNÆUS ille Mag-
“ nus) illa omnia unum esse existi-
“ mabant; ac etiamsi PARACELsus
“ Liquorem quendam excogitaverit,
“ cujus ope Methodum *Sulphur*, in
“ Forma *Olei Metallici* tingentis,
“ lepa-

Naturali Philosophia. III

“ separandi novam edocuit : Tamen
“ *hoc* mihi persuadeo nihil aliud
“ esse, quam maturioris cujusdam,
“ ac *Partis* magis digestæ *Mercurij*,
“ *Extractionem.* ”

HÆC autem *Conjectura* evidentior, ex *Metallorum Materiam* perpendendo, apparebit ; utpote quam ad Mentem aut Sensum EIRENÆI illius magni libenter tradam, quippe qui proprio Marte *Verba* sua olim transtulerim, quamvis *Opus* ejus originale *Latinum* non mihi jam succurrat. “ MERCURIUS ille, uti ait, “ qui in *Terra Venis* generatur (atque omnia *Metalla* ex eadem *Materia* oriuntur) est Mater universalis illa *Rerum omnium* materialis, *Specie* metallica obvelata : Nempe quod facillime potest probari, quoniam MERCURIUS *Metallorum* omnibus accommodatur, & cum eisdem potest *Arte* conjungi ; quod autem *Impossibile* foret, nisi de eadem ejus illa etiam “ par-

112 De Transmigratione; seu,

“ participarent Natura. MERCU-
 “ RIUS enim, inquit ille, est Aqua;
 “ qualis vero cum nihilo, quod non
 “ est de sua ipsius Identitate, ad-
 “ miscebit: Quocirca, cum Mer-
 “ curius Metalla omnia Humiditate
 “ sua absorbeat, exinde sequitur,
 “ quod omnia cum Illo habent Mate-
 “ ria Conformitatem.

“ MERCURIUS, denuo pergit, Ar-
 “ tis Ope Naturam adjuvantis po-
 “ test cum omnibus Metallis suc-
 “ cessive digeri. Atque hic idem
 “ Mercurius eundem Fluxus colorem
 “ ac Formam semper retinens, ve-
 “ ram illorum Naturam sibi assu-
 “ met, ac per Successionem debitam
 “ ea coget veras suas exerere Pro-
 “ prietates; quod foret per Artem
 “ factu Impossibile, si Natura nobis
 “ Possibilitatem ex sua ipsorum mu-
 “ tua Materia Conformitate, non
 “ ostenderet. Præterea etiam omnia
 “ Metalla & quoque Mineralia,
 “ utpote quæ ex Principijs consistunt
 Metal-

‘ *Metallicis, in Mercurium quendam pulchre fluentem reduci possunt.*

HINC mihi videtur manifestum esse, quod *Mercurius* ille fluidus est *proxima* (quamvis non *prima*) Metallorum *Materia*; qui nimirum *Mercurius* SAL quoddam in se occlusum continet, ac *Metallum* magis aut minus *Maturum*, secundum *Matricis* suæ Puritatem aut Impuritatem, evadit. Quid ergo *Sulphure*, Principio veluti distincto, opus esse queat? Isti vero qui li-tem agunt, hæcce tria *Sal*, *Sulphur* ac *Mercurium* esse *Principia* Corporis alicujus *Metallici* constituenta; debent ostendere, quod *Natura* tres hæcce simplices producit *Substantias*, ac dehinc easdem in quavis *Metalli* Compositione adunat. Sed Quisnam adhuc unquam *Sal metallicum* aliquod specificum, *Mercurij* ac *Sulphuris* inane, oculis vidit? seu *Mercurium* simplicem *Salis*

Q

expertem

114 De Transmigratione; seu,
expertem, five *metallinum* per se-
ipsum *Sulphur*?

VERITAS in hoc solo vertitur,
quod in Sensu stricte loquendo nul-
la alia dantur *Principia*, nisi *Vapor*
humidus Calore quodam vitali im-
pregnatus; nam hæc duo sola &
per se omnia *Corpora* constituunt.
Quod autem ad *Salia* ista, in Gene-
ratione *Plantarum* ac *Metallorum*,
prius memorata spectat; videntur
mihi solum esse *Vaporis* quædam
Prioris Congelatio, per longam ab
Alembico Terra Circulationem, in
Metallis diversificata; ac in *Plantis*
per præproperam, prope Superficiem;
Salis Resolutionem. Jam hæcce *Sal-*
ium Homogeneitas in Corporibus
duobus hujusmodi diversis, non vi-
debitur *Illis* mira; qui scilicet, quan-
tam *Calor* in *Corporibus*, Serie Tem-
poris, per Vasa diversa, efficiat Im-
mutationem, recte perpendit. Hoc
More *Aqua* communis crassa, in a-
perto Vase, per *Calorem* moderatum

cito

Naturali Philosophia. III

cito evaporatur, & in *Aerem* evadit rarefacta; dum *Ros* interim, Substantia purior multo, per eundem *Calorem*, in Vase *aperto* ac clauso circulatus, tempore debito, tandem in *Terram* condensatur.

NONNE vero Corporum *Principia* ex eorum Resolutione cognoscuntur; & nonne *Metalla* possunt in *tria Principia* reduci? *Obiectio.*

SI autem, e contra, necesse est, ut *Figura* illæ *Responsio.* variæ, in quas *Ignis* potest Corpora diversa reducere, vocentur *Principia*, tum Dominus *L' Emery* non pauciora quam *Quinque* assignat; sed honeste tamen satis fatetur, quod *Hoc* ex Alteratione, quam *Ignis* in Corporibus dissolvendis absolvit, non ex *Naturali* ulla eorum in prima sua *Principia* ANALYSI, effectum est.

SED nonne *STAGYRITA* ille magnus *Tria* tenet Re- *Obiectio.*

118 *De Transmigratione ; seu,*

ruit *Olympiade*, perduravit ; *Principiis* aliis ac *Elementis* ab illo nondum discriminatis : Quare, *Hoc* PLUTARCHUS ei vitio aut Negligentiæ vertit. Atque Idem *Author* refert EMPEDOCLEM Quatuor *Elementa* tenuisse ; nempe quem dicunt PYTHAGORÆ, qui THALETI ipsi vixit *co-ætaneus*, Discipulum fuisse. Hoc tempore ergo suspicari licet *Elementa* primam traxisse Originem ; & *hac* quoque Ratio erat : Illi nimirum qui *Elementa Quatuor* tenuerunt, facile percipiebant, quod præter *Vaporem humidum* ac *Influentiam cœlestem*, aut in *Lingua* recentiori, *Aquam* ac *Ignem*, darentur etiam *Terra* & *Aer* ; quod *Aer* esset Pabulum & *Ignis* quasi Comes, ac *Aqua* etiam denuo *Terra* Pabulum merito diceretur ; & quod denique Res illæ in *Terra* generatæ, non possent quin de *Natura* ejusdem, sicut *Fœtus* in *Utero*, participarent. Unde statuerunt, quod cum horum

Duo

Naturali Philosophia. 119

Duo essent *activa*, & *passiva* Duo ;
Duo iterum *gravia*, & *levia* etiam
Duo ; necessario hinc inferitur, ut
Materia Partes illæ existimentur,
quæ *Entis* singuli aut *Existentia* cu-
jusvis *Harmoniam* constituunt.

UT clarius autem ad hanc *Rem*
eloquar, jam *Elementum* quodvis
seorsim susceptrus tractabo ; & ex-
inde facile percipies, utrum *hac Qua-*
tuor, an illorum *Duo* tantum sint
Existentia per se subsistentes ; *Puræ*,
Simplices, *Primitivæ* ac *Incommix-*
tæ : quæ nimirum est *NOTIO Ele-*
menti verissima. Ab *Aere* jam aus-
picabor.

AEREM vero, quem De *Aere*
ambulando haurimus,
Purum & Incommixtum esse, Nemo
Scholasticorum certe contendet ; nam
Sulphurea, quæ in *Aerem* subliman-
tur, *Effluvia*, & *Humor* ille super-
fluus in hac Regione fluctuans, of-
tendunt *contrarium*.

VER-

120 *De Transmigratione; seu,*

VERITAS hujusce Rei hæc est; Quicquid vulgo vocamus *Aerem*, nihil est nisi *Aqua* quædam rarefacta, a *Calore Solis* attracta, vel per certum *Terræ* ARCHÆUM sublimata: & hoc Argumentum per multa variaque Rei *Experimenta* potest reddi manifestum; ut ex illo AQUAM in *Fumum* (quippe qui est *Aer* crassus) evaporandi, vel alio TARTARI calcinati *Experimento*; nempe quod eundem *Aerem* attrahet statim ac in *Aquam* dissolveret, fusius apparebit.

De Terra. TERRA quoque nunquam potest dici *Pura*, *Simplex* aut *Incommixta*; communis enim est *Naturæ* Officina, in qua nimirum cujusque Sortis aut *Speciei* Corpora & Qualitates resident. Re etenim vera nihil aliud est præterquam Partes *Aquarum* crassiores, quæ inde in *Corpus* condensatæ, *Aquarum* in Statu fixo tandem fiebant *Habitaculum*: Quam tamen *Terram*

DE-

DEUS postea, per *Aquarum* ab illa *Separationem*, ac *Spiritum Lucis* super eam fortius emicantem, exsiccat.

ETIAMSI dictum sit, *In Principio DEUS creavit Coelum & Terram*; hoc tamen fere dici solet, per *Figuram* (ὡς ἐστὶν πρότερον, five *Hysterologiam*) inter *Hebraeos* usitatam, ut *Doctores* aliqui asserunt; nam *Tenebrae erant super Faciem Abyssi*; & *Spiritus DEI movebat super Faciem Aquarum*. *CHAOS* igitur, five *Materia Prima*, manifesto fuit quædam *Aquarum Abyssus*; ac ita *Interpretes* nostri *Latini & Scholiastæ* hanc *Sententiam* tradunt, *Aquarum Terra supernatantium*; ut loquuntur *JUNIUS & TREMELLIUS*.

AQUA, ut mihi videtur, De Aqua.
in sua ipsius *Natura* est
Pura, Simplex ac *Incommixta*, sine
ulla *Qualitate*, quamvis omnium
suscipiendarum *Capax*. *Primitivum* in *Natura* quiddam, *Substantia*
R tia

122 *De Transmigratione ; seu*

tia Media ; cuius Unum, *Terram* constituebat, Extremum ; ac Aliud, *Aerem* aut *Coelum*. Hæc igitur *Aqua* ratione quam optima *Principium* vocetur ; nam Illa est *Prima* omnium Rerum *Materia*, in quam scilicet Omnia reduci possunt.

De Igne. IGNIS etiam, in Origine sua, est quædam *Spiritus solaris* Emanatio ; cuius nempe *Radii* deorsum jaculantes *Materiam passivam* imprægnant, eamque demum in *Motionem* ac *Vegetationem* accendunt. Hic etiam est *Vita* ipsa aut *Mundi SPIRITUS* ; sicut *Aqua* est itidem, ejus *Materia*. Si quis ergo dubitaverit *Ignem* esse *Principium* aut *Elementum*, (nullus enim mihi videtur *Error* præceps hæc Duo, Pace PLUTARCHI, *Synonyma*, pronunciare ;) pro certo *mortalis* foret, in *Philosophia*, quasi dicam, *Peccati Reus*.

HISCE dictis, facile licet inferre, quod *Aqua*, *passivum* habetur *Principium* ;

Naturali Philosophia. 123

cipium; ac *Influentia Solaris*, illud omnium *Entium* creatorum *Formale*: Simulac quod proprie loquendo, *Hæc Duo* sunt sola & *Primaria*, secundum Veteres, Principia, ac *alia Duo* tantum habentur *Derivativa*.

SED nonne Dominus ille prælarus S — s, *Magus* quidem doctus, nobis nunciat; Quod *Quatuor illa*
“ *Elementa, ex Motione sua nun-*
“ *quam cessante, SPERMA quoddam,*
“ *aut Portionem Materia subtilem,*
“ *in Terram emittunt; ubi conveni-*
“ *ens illi ac adunans, cito digeritur,*
“ *& ad Perfectionem; prout Locī*
“ *Puritas aut Impuritas patitur,*
“ *tandem adducitur?*” *Authoritas*
huiusce *VIRI*, pariter ac *Reverentia*
& *Admiratio*, quibus *Ipsum* veneror, sicut *Me Nomen* ejus celare cogunt; ita etiam faciunt me, *Pennam* contra *Opinionem Illius* districturum, erubescere. — *Sed magis*
Amici Veritas.

124 *De Transmigratione ; seu*

SI ergo *Quatuor Elementa* ad ENTIS cujusque Constitutionem requirantur, Oportet ut hæc *Elementa* inter se intime uniantur : Jam vero *Illud* fieri non potest ; nisi *Pars* Elementi unius *Purissima*, *Partem* alterius etiam *Purissimam*, per MINIMA, introeat penetretque. Verum autem *Terra* non potest *Aquam* per *Minima* penetrare, nisi ad *Formam* ac Tenuitatem *Aqua* reducatur : & deinde quid *Terra* opus est, si oporteat *Terram* prius in *Aquam* resolvi, quam cum *illa* adunare possit ? Ac rursus oportet *Aquam* ad *Aeris* Dignitatem rarefieri ; aut aliter non potest intime cum *Aere* adunare : Quod si ita sit, quid *Aqua* opus est, cum oporteat *Aquam* prius *Aerem* fieri, quam possit in *Corpore* constituendo ullum adferre Auxilium ?

IDCIRCO mihi videtur Evidentissimum, quod omnia *Entia creata* hic infra sunt Quiddam ex *Aqua*
Con-

Concretum ; cujus nempe *Pars Purissima* jam rarefacta, & *Calore* imprægnata *coelesti* (quantum de *Ignis Elemento* adhuc unquam mihi compertum est) in varia *Natura* Opera digeritur ; nunc vero diversificata, secundum quod *Natura* ipsa, priusquam *Forma* introeat, in *Matrice* aliqua operata est : *Forma* enim habetur æque diversorum *Effectuum* capax, ac *Aqua* est *Qualitatum* inde variarum susceptibilis. Haftenus de *secundo* ; videlicet, *Principiorum* ac *Elementorum* TOPICO.

TERTIO ; jam *Hypotheses* quasdam *Aristotelicas*, cum illis *Democriti*, comparare satagam.

De quibusdam
Hypothesibus.

ARISTOTELES ipse ac etiam HERACLITUS *Elementa* sibi invicem *contraria* esse tenuerunt ; nempe ut, *Ignem*, *Aqua* ; *Terram*, *Aeri* ; duo *activa*, & *passiva* duo *Principia* : DEMOCRITUS autem hanc *Contrarietatem* denegat ; allegando scilicet,
quod

126 *De Transmigratione; seu*

quod oportet, ut *agens* ac *patiens* sint aliquo modo sibi *similia*: aut aliter in se mutuo nequeunt agere. De qua Re pro certo DEMOCRITUS recte judicat; *Ignis* enim ac *Aqua* non in remisso, sed gradu solum *intenso* differunt: uti testor in hujusce Rei Veritatem, quietam illam *Ferri* in *Aqua* Commorationem; in quo tamen *Ferro* IGNIS NATURÆ copiose habitat: & testor denuo *Animalium* in *Aqua* Generationem; utpote quæ non potest absque *Calore* unquam reddi effecta: & obtestor denique omnium ENTIUM *Semina*, (quorum nempe *Virtus germinans* est *Ignis Naturæ*) prolifico quodam *Humore* involuta.

NULLA est revera Major inter *hec duo*, quam inter *Aquam* ac *Plantas* *Differentia*; utpote quarum *Una* adeo non est omnino *alteri* repugnans, ut *Planta* potius ab *Aqua* omnimodo fere nutriatur: Cum tamen *Aqua* ad *Acidum* usque exci-
tetur,

tetur, ac *Planta* reducatur ad *Alkali*,
tum ex utriusque horum *Duorum*
UNIONE, *Ebullitio* violenta fit, &
Controversia quædam vel usque ad
MORTEM exoritur.

QUOD autem ad *Causam Varietatis* Corporum attinet; nihilo minor
agitatur inter ARISTOTELEM ac ejus
Comites; LEUCIPPUM, DEMOCRITUM
& EPICURUM, eorumque *Comites*,
Differentia; nec mirandum est, quod
Illi, qui de NATURA *Principiorum*
suorum dissentiant, etiam de *Effectibus*
quos producant *Principia* dis-
crepantes, litem agerent.

ARISTOTELICI vero, *Effectus* Cor-
porum primarijs quibusdam *Quali-
tatibus occultis*, per *Elementorum*
Conjunctionem, in se residentibus
ascribunt; atque ita sub illa *Quali-
tatum*, de quibus non noverunt
quid statuerent, *Larva*, omnem
Corporum, & *Causarum* quoque, si
non etiam *Effectuum* Ignorantiam
obvelarunt.

I 28 *De Transmigratione ; seu*

DEMOCRITUS, ac ejus *Discipuli*, nihil omnino *Qualitatibus secretis* aut ullis *aliis*, ascribunt ; sed omnia *Figura* ac *Motioni*, quæ *Physiologia Atomica* vocatur, attribuunt.

QUOD ad meum attinet *Judicium*, *Ipse* neutram *Opinionem* esse rectam opinor ; Nihilominus tamen, *MEDIA* inter utramque potest haberi *Vera*. Utcunque hæc *Philosophorum* amborum *Sententias* perpendam, ac deinde *Argumenta* mea contra *Utramque*, & pro *media*, exhibebo. Quod ad *Pyrrhoniæ* spectat *Qualitatum Doctrinam* ; nimis *Nugatoria* & *futilis* est, quam ut *Responsum* mereatur.

POSSEM quidem, & liceret, hanc *Questionem* maxima cum *Pompa* introducere , ac statim ostendere, quod per duos *Mille annorum* antehac in *Orbe controversa* fuit, quod *Scientia* summæ *Viros* exercuit perplexitve ; & quod nondum adhuc ullatenus *determinata* est. Utcunque

cunque satis me felicem existimabo, si *Litem* hanc dirimere, aut saltem componere, absque ulla alia Consideratione, me penes fuerit. *Methodus* quam in hac Re adhibere propono, mihi videtur ab *Illis* qui me diu præiverunt longe differre: nam hic loci de *Materia prima* *Creatione* ac *Forma Universalis* paululum differere statuo, pariter ac ostendere quonam modo ex variis horum *Duorum* UNIONE, *Qualitates* etiam variæ oriuntur. At at *Opiniones* penitus rejicere, nisi prius earum *Errores* in lucem proferrem; nimis magisteriale ac imperiosum foret: Ideoque imprimis pro mea virili conabor utrumque duarum Partium *Errorem* explicare; ac deinde *Sententiam*, quæ mihi videtur esse multo verior, substituam.

QUOD ad *Sententiam* igitur *Aristotelicam* attinet; Illam nempe de *Qualitatibus occultis* volo: *Ignotum est per ignotius* explicare; *Res sci-*

130 *De Transmigratione ; seu,*

licet est *calida* vel *frigida*, *dulcis* vel *amara*, propter *qualitatem* aliquam in se latentem ; & quænam est, precor, illa *Qualitas* ? Nimirum est *occulta* ; hoc est, quod apud omnes fere vulgo dicitur (*Propositio Identica*, seu *Logica Muliebris*) *Rem ita esse, quoniam ita est.*

VERUNTAMEN, omne quod ab hac *Qualitatum* Notione potest deduci, huc tantum redit ; quod datur *Forma*, seu *Principium vitale* latens, sive in omnibus Corporibus *occultum*, quod non modo *Partes* (quodcunque *Genus* aut *Species* earum fuerit) simul servat retinetque ; ac dein adeo se omnibus *Membris*, *Vitæ Officio* fungentibus distribuit ; Sed quæ tamen est *Causa formalis* omnium illarum *Qualitatum*, quibus *Corpora* abundant, *specificæ* ; sive sint ILLÆ *Corporum dulcium*, *amarorum*, *acrium*, &c. seu *calidorum*, & *frigidorum*, in variis suis quæque *Qualitatum* Gradibus, fuerint.

rint. Quæ tamen *Forma*, cum *Principium vitale* quoddam habeatur, est etiam *Invisibilis* (ac ideo consequenter *Occulta*) uti tenet LUCRETIUS :

“ *Ex Insensilibus ne credas Sensile gigni,*

“ *Nimirum Lapides & Ligna, &c.*

SED *Hoc*, ut mente mea concipio, non potest esse aut concedi; quamvis enim GALTRUCHIUS in hujus *Doctrina* Vindicationem, nobis referat; quod datur *Modificatio actualis*, & *Forma* ad *Materiam* Determinatio: Tamen perlubenter scire gestio, quamnam particularem in se *Qualitatem Formæ* contineat; nempe quæ *Materiam passivam* ingreditur penetratque? Undenam aut ubinam loci *talem* potest, antequam ingrediatur *Materiam*, accipere *Specificationem*? Nam, non obstante quod PLINIUS de *Planeta* VENERE loquitur; nempe

S 2

quod

132 *De Transmigratione, seu,*

quod illa ROREM quendam prolificum circa se dispergit, quæ tantum est *Expressio* generalis, & quam *Astrologi* omnes de particularibus cujusque *Planeta* Influentiis proferunt: scire cupio quis potest *Saturni* influentias, a *Jove*; aut *Martis*, a *Venere*; & sic de cæteris, excepta *SOLIS* Influentia sola, distinguere? *Sol* equidem *Ceram* liquefacit, sed indurat lutum; hæcce autem *Effectus Diversitas* ex *Objecti*, non *Agentis* Differentia procedit. *Agens* enim semper *Unum Idemque* existit; quantumvis licet, secundum *Materiam* passivam, quæ idem recipit, *variegatum*.

QUOCIRCA non est *Forma* sola, quæ vel dat *Qualitatem*, vel est ipsa in Corpore *Qualitas*; Ut enim *Corpus*, ab initio, erat tantum *Atomi* hinc inde *dispersi*, *soluti*, ac *insipidi*, usque dum *Partes* ejus simul collectæ, *Corpus* quoddam mixtum virtute *Formæ* constituerent; ita etiam

am

am ejus *Forma* erat *Simplex* & *Indeterminata*, usque dum ad *Corpus* restringeretur, & eidem alligaretur jam constituto *Forma*.

JAM vero ut ad *Physiologiam* LEUCIPPI, DEMOCRITI ac EPICURI *Atomicam*, quæ nunc temporis vocatur *Nova*, sed per quam nescio *Figuram*, progrediar. Quomodo autem mera potest *Materia*; quæ in se, nimirum *soluta* & passim *diffusa*, est omnino *Insipida*, id est, in partibus suis nullum habet *Gustum*: (quem enim *Gustum* incomposita ATOMORUM *Corpora*, *Qualitatum* omnino inania, haberent?) Quomodo, inquam, potest *Illa Materia*, per arctam ejus *Atomorum Adhesionem*, per laxam *Particularum* ejus *Emanationem* (vel per quamcunque aliam imaginariam placuerit *Methodum*) *Gustum* aliquem *sibi* particularem acquirere, aut particularem ullum *alteri* præbere *ODOREM*? Nil dat quod non habet,
hic

136 *De Transmigratione; seu,*

existit? Idcirco prædictæ illæ ODO-
RIS ac GUSTUS *Qualitates* ab *Atto-*
morum Configuratione nequeunt om-
nino procedere.

JAM si neque *Forma* ex se dat
Qualitatem; *Forma* enim, ut prius
indicavi, est *simplex*, ac *Aer vita-*
lis quidam indeterminatus; nec *Ma-*
teria passiva, quamvis *Atomica*, ul-
lam suppleat, prout hic loci paucis
ostendi; & tamen omnia Corpora
Qualitates habent: Necessè est,
ut ex sola utriusque *Unione*, & non
ab ullâ hujus vel illius *Causa* dis-
tincta procedant. Hoc More *Spi-*
ritus Nitri vel *Sal Armoniacum*,
seorsim *sumpta*, nullas habent *Qua-*
litates aut *dissolvendi Potestatem*, vel
potius *Aurum* solummodo corro-
dunt; sed *conjunctim* & *unita* effec-
tualiter Opus præstant

Hoc me regulariter
Corporum in
Orbe *Varietas*. ad *quartam* & Rem ul-
timam, de qua tractare
jam statuo, adducit; nimirum, quo-
modo

modo fit, ut *Terra* Varietate tanta *Corporum, qualitibus* abundantium *differentibus*, adimpleretur.

CUM ergo mihi statutum sit, hic loci de *Qualitatum Origine* paucis differtare, Necessitas me cogit, ut de *Materia Prima*, ac ejusdem *Formatione*, aliquid prius dicam: Atque hoc me, naturaliter adductum, ad *Creationem* in primis considerandam commovet; quod Opus æque breviter ac potero (Deo juvante) peragam.

ITAQUE non hic varias *Philosophorum*, inter *Sectas* quam plurimas, qui de *Principio Mundi* tractarunt (quamvis aliqui crediderunt NUL- LUM habuisse) *Opiniones* recitabo. Hoc *Cæptum* enimvero *Ostentationem* magis quam *Usum* aliquem præ se ferret; quod nullæ mihi incumbunt *Illecebræ*, ut suscipiam; quippe qui *Voluptatis* ergo, non *Panis* aut *Victus*, scripturio. Præterea etiam *Philosophia* ipsius Gratia, hoc facere

138 *De Transmigratione ; seu*

omittam ; nihil enim est adeo *futile*, quod aliqui *Philosophorum* non aliquando enunciauerunt. Neque *Partes* aliorum naturales aut *Ingenium* ex *Multis*, prout *Graci* sæpius fecerunt, mutuabor ; ut *Opinionem* aliquam *mei ipsius* novam inde refarciam. Nec denique aliquid ulterius de C R E A T I O N E, quam quod ad *Rem* meam ac *Institutum præsens* apprime refert, pronuntiabo. In hoc autem *Opere* peragendo, MOYSE *Philosopho* (instar omnium) mihi *Duce* ac *Auspice*, progrediar ; nempe *Qui* solus, etiam a divina ejus *Authoritate* abstractus, sapientio rem *Creationis Mundi* Actionem, quam *Philosophi* ad unum omnes adhuc simul congregati, nobis tradiderit : MOSES, inquam, cujus *Scripta* doctissimus ille Doctor STILLINGFLEET in Libro suo cui *Titulus* est, *ORIGINES SACRÆ*, contra totum *Terrarum*, æque ac *Authorum*, Orbem vindicavit.

POST-

POSTQUAM DEUS De Creatione.
Materiam Primam cre-
 asset; quæ videtur esse Substan-
 tia tenuis & fluida, *Fumi* cujus-
 dam vel *Vaporis* potius quam *Aquæ*
ABYSSUS; & quæ ob hanc rationem
 erat magis passiva ac subtilis, apta
 quæ ad *Coeli* Compositionem exten-
 deretur, & *Forma* ullius capax: IL-
 LE dehinc etiam *Formam*, scilicet
 aptam quæ hanc *Materiam* actua-
 ret ac *Virtute* imprægnaret *Coelesti*,
 et quæ futura erat *Vitale* Corporis,
 hujusc *Principium*, suppeditavit. Hæc
Forma generalis erat, ab Initio, *Spi-*
ritus Luminis et *Caloris*, ac ita et-
 tiam omnes *Forma particulares* nunc
Dierum existunt; ideoque *Spiri-*
tus Capax ut fieret *Instrumentum*
 Dei (non autem *Tertia illa in Sa-*
cra-Sancta Trinitate Deitatis * per-

* *Hebraismus* est usitatus, *Causas secundas Pri-*
mæ imputare. Hæc *Primarum* et *Causarum secun-*
darum Distinctio, à Græcis primò inventa est; qui
 Mundum *Scholasticè* loqui docuerunt: sed *Judei* Cau-
 sas omnes, *Unam* fecerunt; quæ equidem in sensu la-
 tiori ita se habent: Nam *Mundus est Domini*, ag-

140 *De Transmigratione ; seu*
sona, quæ nempe rarefaceret & Super-
ficiem hujus ABYSSI subtilem red-
deret, ac eandem denique ad sum-
mam Corpora Coelestia et Æthera
constituendi Dignitatem exaltaret.

omnia quæ in eo continentur. Atque igitur ESAI-
AS c. 40. v. 8. dicit, Gramen arescit, Flos marcescit,
quoniam Spiritus Dei super eum afflat. Sicut Mun-
us est DEI et omnes qui in eo continentur Spi-
ritus, ac ejusdem Partes ; ita equidem Hic etiam
Spiritus Domini, respectu Proprietatis, sed non I-
dentitatis, dicatur. Potestne aliquis cogitare, quòd
hic Spiritus, qui Gramini afflat (aut Metaphoricè
pro homine accipias) est Spiritus ille Sanctus ?
Junius, ac Tremellius hæc Verba Spiritum Jeho-
væ ita falso transferunt, quod est Nomen Æterno
illi appropriatum ; tamen in Commentario suo di-
cunt, non est Regenitus ille Spiritus Sanctificationis
in Christo ; quod, si recordati essent, nollent ita
reddidisse Spiritum Dei, Gen. 1. Spiritus Sanctus
Tertia illa persona Deitatis, à Deo Patre & Filio
procedens. Attamen illi habent, ut oportet fateri,
Interpretes non paucos sibi faventes ; quanquam,
ut mihi videtur, Judæi de tali Interpretatione
nunquam somniarunt : possent quidem credere il-
lum esse Viri aliquam, Potentiam, aut Emanationem
DEI, sed non ipsam Naturam Divinam, quam in ho-
nestum est cogitatu fuisse incubantem superficiei
Aquarum, uti Gallina Ovis suis incubat. Dictio
hæc Mechanica fortè sit Homini, aut Potentie ali-
cui create congrua ; sed Fiat illud omnipotens
DEO solo Dignum est. At præter hanc con-
jecturam, Lingua etiam Originalis eam melius fe-
ret ; nam Dacti aiunt, quòd RUACH, non modo

SPI-

SPIRITUS ille *Lu-* Dies Primus.
minis ac *Caloris*, cujus
 nempe proprietas est *Motio*, su-
 per hanc *Superficiem* agitans, can-
 dem ex omni Latere fursum ele-
 vavit; et inde secum admiscens ac
 gradu copioso permanens, eam ad
 supremum usque *Coelum* promovit,
 omnemque *Partem* illam, quam
 vocamus *ÆTHERA*, suâ ipsius Dif-
 fusione, illuminavit: Quamvis *Pars*
 hujusce *Spatij immensi* inferior, sci-
 licet *Atmosphærium*, tantum erat
Lux dubia, *ÆTHERIS* respectu, aut
sublustris; et *Globus* hic *Terraqueus*,
 ob *Rationem Distantiæ*, ac substan-
 tiam ejus *obscuram*, erat valde *O-*
pacus. Hanc ergo *Lucis* ipsam à
Tenebris Divisionem *Sacro-sanctæ*
Scripturæ *Opus Primi Diei* vocant.

Spiritum, sed *Ventum*, *Voluntatem*, *Angulum*, *Par-*
tem & *Plagam* Significat. Atque ideo *Rabbi A-*
brahamus in hunc Locum, ita eum reddit; *Spi-*
ritus (aut *ventus*) *DEI sufflabat* (aut *cubabat*)
super faciem aquarum, id est, inquit ille, *Ventus*
missus a DEO ad desiccandum Aquas.

Hoc

142 De Transmigratione; seu

Hoc autem multo
 Manifestius, *Secundi Di-* Dies Secundus.
ci Opus perpendendo, apparebit;
 ac illud erat *Firmamenti* aut *Ex-*
pansionis Productio, cujus Officium
 fuit statutum, ut *Aquas* ab *Aquis*
 divideret; id est, *Aquas* quæ *infra*
cum Globo residebant; non tantum
 à *Corporibus coelestibus*, quæ *supra*
 evehebantur, quorum *Aqua* Princi-
 pium *Materiale* extitit; sed vel eti-
 am à parte Regionis hujusce *Aerea*
 inferiori, quæ est ipsa *Nubium a-*
quearum Residentia. Cujus *Opera-*
tionis modum, prout mihi videtur,
 per voluntatem DEI Altissimi, hunc
 esse judico.

NIMIRUM hicce *Spiritus lucis ac-*
tivus, *Vaporem humidum* ab omni
 Latere circundans, eundem per *Re-*
gionem aeream inferius citò depreffit;
 ac proinde *Materiam* hanc tenu-
 em in angustiore arctioremque
 compressit *Circumferentiam*, unde
 tandem in substantiam *Aqueam* con-
 densata

densata fuit. Hinc *Vapor* ille hoc modo in *Aquam* condensatus, ac ita ab omni Latere compressus, *Spiritus* hunc *Ignem*, velut hostem, aut Inimicum sibi, fugiens, semper adhuc fiebat magis magisque congelatus; cujus nempe *Centrum* cum esset *Aquarum*, Sedimentum, *Limus* aut *Terra* tandem effectum erat. Atque hoc *Diei secundi* Opus exitit,

SPIRITUS hic *Ignis*, Dies Tertius.
per voluntatem DEI,
super *Aquas* deinde agitans, easdem illicò separavit divisitque; adeo ut *Aquis* ex utroque Latere devolutis, *Limus* aut Substantia *terrea* statim apparuit; quæ per illud *Formæ medium* exsiccata erat, ac *Virtute* ad productionem *Plantarum* sufficienti imprægnata evasit. Atque hæc erat *Tertii Diei* Operatio.

QUARTO autem *Die*, Dies Quartus.
DEUS Omnipotens hanc
Formam universalem, hinc inde dispersam

144 *De Transmigratione; seu*

perfam undique collegit ac in Unum
Solis Corpus coercuit; cujus nimirum *Formæ Virtus* hoc modo oc-
 clusa, et in *Circumferentiam* angust-
 am coarctata, *Emanationis* eò magis
 intense capax erat, unde *Productio*
 longè nobilior insequabatur.

ADEO ut exinde Dies Quintus.
Quinto Die DEUS *Pisces*
 ac *Volucres*, ex illâ majori *Materiæ*
 passivæ *Aquæ*, ac *Formæ* ipsius UNI-
 ONE creavit.

POSTHAC etiam *Die* Dies Sextus.
Sexto, DEUS ex *Terrâ*
Bestias & Reptilia (nimirum enim,
 cum *Materia* esset crassior, *Gene-*
ratio etiam multo Ignavior fiebat)
 creavit: Ac denique, ut *Producti-*
 onum omnium COLOPHON, DEUS
Animal illud *Rationale* potentissi-
 mum creavit; scilicet

[HOMINEM] mente *Virtutis* plenâ
 et *Pietatis* fecundissimâ præditum,
 ad *Naturæ* divinæ *Imaginem* aut
Similitudinem, ne aliquid de illius
Notitia

titia & Sapiencia superaddam;) ac
Ipsum **UNIVERSI Dominum** post-
 remó constituit. Quocirca, si non
 hic loci in luce publicâ versarer,
 non potui me á quadam laudis &
 Gratiarum *Ecstasi*, ad omnipoten-
 tentem Mundi **CREATOREM** immit-
 tendá, pro benignitate ac Munifi-
 centiâ erga *Hominem* suâ, quippe
 cui maxima adeo *Privilegia* & na-
 turæ *Beneficia*, mentisve *Dotes* lar-
 giter concesserit, cohibere. *Sed quod*
palam non decet, clam fiat.

Cum vero hucusque breve quod-
 dam **CREATIONIS Compendium** quasi
 exhibuerim, jam progrediar, ut hinc
 ostendam; quomodo fit, quod *Ter-
 ra* varietate *Corporum*, *Qualitati-
 bus* adeo differentibus abundantium
 adimpletur. Consideratio autem hu-
 jusce *Topici*, ex Ordine, tam *Plan-
 tas*, quam *Mineralia*, & *Fossilia* om-
 nia comprehendet.

*Q*UOD ad *Plantas* attinet, eas-
 dem in illa *Tertij Dei* Operatione

146 *De Transmigratione; seu,*

mémotatas invenimus; & quod sua
 ipsarum *semina*, secundum *Species*
 suas respectivas, incluserunt: Ita ut
 exinde verum videtur, quod omnes
Plantæ, a Principio scilicet creatæ,
semen ad suam ipsarum Continu-
 ationem infutum habuerunt; quod
 nempe foret sibi *Principium PLAN-*
TAM sui similem suscitandi *futurum*:
Foretque, inquam; quippe enim quia
 cogito, me satis jam ostendisse, quod
Plantæ omnium *Specierum*, absque
 ulla *Seminis specifici Satione*, gene-
 rari possint; nempe per *Formæ Po-*
testatem, ac *Præ-Dispositionem*, quam
Influxus solaris in *Materiam passi-*
vam modo prævio operata est.

Nunc autem temporis restat,
 aut rationem exhibeamus, quomo-
 do *Terra* per *Influxum* solarem im-
 mutata fiat; aut, in verbis fere su-
 pradiētis, quomodo fit, ut *Terra*
varietate Corporum Qualitatibus ita
differentibus abundantium repleatur.

Sup-

SUPPONO igitur Terram & A-
 quas, in primâ Creatione, nullas ha-
 buisse nisi primarias *Frigiditatis* ac *Hu-
 midi Qualitates*; & quod post
 quam *Aqua* hinc devoluta essent,
*Terra*que arida visibiliter appareret,
Qualitates illæ quæ tunc existebant
 in *Plantis* quas DEUS creavit, &
 quibus tantum in *Superficie* Locus
 erat, latuerunt. Quippe quia *Lu-
 men* debile & *Forma* languida satis
 illarum *Productioni* sufficerent: adeo
 ut interiores *Terræ Partes*, usque
 adhuc *Simplices*, ac *indeterminatæ*
 remanerent.

QUANDO autem DEUS *Lumen*
 hoc Errans & hinc inde dispersum,
 Die quarto, in unum *Solis* Corpus
 collectum occidisset, exinde *Forma*
 potens ac *Uniuersalis*, aut SPIRITUS,
Materia huic simplici vel generali
 accomodatus, fiebat; qui nimirum
 continuo hunc *Terræ* ac *Aquæ Glo-
 bum* circumagens, pariet ac in eun-
 dem ab omni latere *Lucis* & *Ca-*

148 *De Transmigratione; seu,*
loris Radios, tanquam Facula, e-
mittens, non potest non Terram
hinc Calore ac Spiritu necessario re-
plere.

CALOR hic *Vitalis* majoris ad-
huc semper *Influxu* multiplicatus
& adauctus, & hæc *Forma* semper
in suâ ipsius *Sphoerâ* movens, cum
Aquis admiscens ac secum per *Sub-*
limationem assurgens, tam *Radijs*
continuo influentibus, quam *Vapo-*
ribus ad *Terræ superficiem* subli-
mando expirantibus; necesse est ut
hæc duo in *Materiam passivam*, sci-
licet *Terram*, per quam transeunt,
intime operentur, ac secundum ali-
quam *Formæ Copiam* aut *inopiam*
diversas in eâdem efficiant *Quali-*
tates: *Vapor* enim ille tepidus, *Lo-*
cum per quem transit, semper *Pu-*
rum reddit; sed ubicumque, ante
Purificationem Loci factam, impe-
diatur, *Res aliqua Abortiva*, vel *Im-*
perfecta producitur.

Ad-

A D hunc modum *Mercurius* ad speciem ullam *Metallicam* determinatus, præ defectu *Caloris* in *Matrice* sufficientis, fit tandem *Abortivus*. et hoc modo etiam *Terra* varie, *Superficiem* versus, per *Intensionem Vaporis* tepidi aut *Remissionem*, in gradu licet minutissimo, actuatâ ; non potest quin *SAL* aliquod diversum, & diversam exinde *Plantam*, sicut minima *Penicilli structura* diversam efficit *Faciem*, producat.

VERITAS hæcce multo clarius patebit, quando perpenderit ; quod variae *Mundi partes*, *Plantarum* & *Metallorum* differentium, ac appropriatorum, habeantur *Productivæ* fertilesque ; quæ *Res* nihilo, nisi *Materia Informationi* variae, attribui potest : nempe quæ *Informationis varietas* a proximiori aut remotiori *SOLIS*, *Formarum* omnium quæ sub eodem *Meridiano* diversificentur *Parentis*, *Accessu* procedit.

FACILE

150 *De Transmigratione; seu,*

FACILE est observatu, quomodo *Ignis Materiam*, quamvis determinatam, tam quoad *Figuram* quam quoad *Qualitatem*, immutat: Hoc modo, *Exempli* Gratiâ, *IGNIS CULINARIS Fructibus, Carnibus*, aut *Plantis*, moderate applicatus, præbet *Saporem* omnino diversum ab *illo*, quem *Calor* magis *Intensus* ex nimium coquendo, pin-
sendo, vel assando efficit.

AD hunc quoque modum, *Metallorum* studiosi optime docti de *Metallorum Generatione* affirmant; quod *Saturnus* ex *Vapore humido* locis impuris ac frigidis adhærente producitur; *Venus*, a *Vapore* illo in *Matrice* quadam impurâ & calida, &c. generatur; *SOL*, in loco puro & calido, &c. De *Rebus* autem hisce cogito *CARTESIUM* non ita scienter disseruisse; nam Ipse *Metallorum Diversitatem* a diversa *Trium Principorum Magnitudine ac Figurâ* oriri ignoranter statuit; quam
FACILE nempe

sempe ab EPICURO Notionem mutatus est. Sed utcunque in hac Re suum *Experientia* Defectum ingenue confitetur; dicit enim nobis: *Quæ fortasse singula descripsissem hoc in Loco, si varia Experimenta, quæ ad certam eorum Cognitionem requiruntur, facere hæcenus licuisset.* Credo autem equidem, quod ipse æque Philosophi *Fortuna* laboravit, ac *Ingenio* claruit: adeo ut verum est illud *Horatianum.*

Haud facile emergunt, quorum virtutibus obstat,
Res augusta Domi.

NULLATENUS autem oritur a *Principiorum Metallicorum Configuratione*, quod *Metalla* adeo varientur; sed quanto magis *Locus* depuratur, tanto præstantius evadit *Metallum*: ut antehac luculentius ostendi.

Ac etiam præterea, hæc *Tria Principia imaginaria*, nunquam adhuc

152 *De Transmigratione ; seu,*
huc a *Natura* distincte producta visa
fuerunt ; ideoque nulla hujusmodi
Configuratio Metallorum variorum
est *Productiva*.

RATIO eadem quoque pro *Fossi-*
libus cujusque *Speciei* singulis tenet ;
ita ut *Calor terrestris* a partibus
Terræ centralibus effluens, quem
nonnulli *Philosophorum* SOLEM TER-
RESTREM, ac alij *Naturæ* ARCHÆ-
UM vocant ; & *Calor* ille *Cælestis*
(quorum ambo sunt sui *Similes*) a
Sole, in *Terram* continuo emanans ;
illic *Ambo* conveniunt simul ac ad-
unantur. Unde ex *Vaporum hu-*
midorum, a *Locis* quibusdam pa-
lustribus assurgentium *Interpositione*,
quæ *Influxum solarem* impedit ; ex *In-*
undatione Aquarum per viscera *Ter-*
ræ, in alijs *Locis*, facta ; ex compactâ
Terræ iterum soliditate, quæ *Vapores* *

* In hac Opinione magis firmatus sum ex *Fo-*
dinâ Ferreâ, quam aliquando *Tunbrigijs* vidi ; nem-
pe cujus vena circiter tres mille *Passus* excur-
rens, apud *Rupem* quandam duram obstructa
erat : Substantia enim hæcce petrosâ *Vapores* impe-
diebat ascendentes.

reprimat

reprimat ascendentes, in alijs; & ex benigna iterum, in alijs, *Relaxatione*, quæ liberum. *Influxui Solari* concedit Transítum: *Hinc*, inquam, exortur omnis illa *Corporum Qualitatum diversis abundantium varietas immensa*; utpote quam in *Terra fodienda* plane cernimus, & in *Plantis juxta Superficiem* crescentibus abunde videmus. Atque hæc *Alteratio*, id est, *Caloris* in vapore *Remissio* aut *Intensio*, illam *Formam varietatem*. Frondibus *Plantarum*, cum vix *Una* in eadem *Plantâ Frondis* sit in omnibus Partibus alteri similis, contribuit.

VERITAS etiam hæcce manifestior adhuc apparebit, perpendendo; scilicet quod *Materia* omnium *Corporum* est *SAL*; & *Forma*, quædam *Lucis portio* existit. Quod vero ad *SAL* pertinet, *Unum idemque*, quando *Qualitatibus* suis *Specificatis* denudatum fuerit, habetur: Ac *Forma*, in omnibus *Corporibus*,

154 *De Transmigratione ; seu*

ribus , *Gradu* potius quam *Specie* differt ; ut *Illis* nempe, qui ullam cum *Analyfi* Corporum habent Familiaritatem, liquido patet.

Operis Conclusio. UT summatim vero loquar, *Vanitas* non ita me urget ut putarem, quod omnia quæ adhuc dixi, apud *Lectorem*, Fidem aut Assensum habebunt. *Mentes*, enim hominum plerorumque, uti *Arcus*, rigide inflectuntur ; & ad pedaneam *Professionis* suæ ac *Educationis* Affectationem tenaciter inclinant : Adeo ut vix *Unus* est ex multis Hominum millibus, qui *Alium* se profitetur quam a *Tutore* suo aut *Magistro* fuit edoctus ; nam etsi DEUS nobis Facultates amplas liberaſque impertiverit, tamen sæpe patimur nosmet ad *Principia* quædam ac *Notiones* varias, neutiquam eas *Arbitrio libero* aut *Judicio recto* examinantes, quasi implicite incurvari. Hæc *Res* evidenter liquet a quam plurimis hominum *Societatibus*, qui
semper

semper, præ cæco et Zelo ignorant, *Authores* suos ac *Benefactores* sequuntur.

CONTRA hunc errorem, non possum non satis laudare ARISTOTELEM, qui se Platoni, vel etiam dum seipsum docuit, frequenter opposuit: Quo dicto, nihil aliud mihi velim, nisi quod ILLE *Alimentum*, priusquam comedens exhauriret, bene examinavit. Sed *Palata* nostra nunc *Dierum* adeo vitiantur, ut nihil possumus, nisi ad quod diu assueti fuimus, degustare.

ID CIRCO nulla me urget expectatio; ut homunciones isti, qui *Philosophiam naturalem* vix aut ne vix quidem unquam inspexerunt, aut saltem modo fecerunt *Ingressum*, HÆC quæ deprompsi statim imbiberent: Non enim in huiusmodi TYRONUM *Usus* scripsi, quippe cum hic loci *Suggestiones* aliquas solum, non *Philosophie Systema* exhibuerim.

PRINCIPIA & *Elementa* in omnibus *Scientijs* dantur, quæ imprimis sunt Ediscenda. Tantæ vero, tam in *Doctrinâ*, quam in *Notitiâ* acquirendâ, Difficultates occurrunt ; ut, quod postea tandem aliquando *Planum*, *Evidens* ac *Obvium* apparebit, *Idem* forte primo *Aspectu*, *VERITATI* repugnans & *Contrarium* mentibus insulsis, crudis incoctisque Videatur. Quocirca non mirandum est *Pythagoram* docuisse ; quod primum hominis *Negotium* *Officiumque* esse debet, *Mentem* ab omni *Pollutione* ac *Prajudicio* liberare ; sine quâ nimirum *Libertate*, nemo *Res* recte omnino percipere potest. Ideoque sana *Notitiæ* ac *Virtutis* SEMINA imprimis *Animo* inferenda sunt ; tum enim *Mens* fit nova, novos habet *Appetitus*, *Passiones* novas acquirit, *Vita* priori (fere ultra *Metaphoram*) emortua est, & ad *Virtutis* ac *Philosophiæ* studium *viva*. In hoc So-
lo

lo *Zizania* et *Triticum* non una
concreſcent: ‘ Nam *Philosophia* (ut
‘ inquit *HIEROCLES*) eſt *humana*
‘ *vita Perfectio*, *Imagini divina il-*
‘ *lam reſtituens. Virtus ac Veri-*
‘ *tas hoc Effectum reddunt; quarum*
‘ *prior Paſſionum exceſſus corrigit ſu-*
‘ *bigitque, ac poſterior Formam di-*
‘ *vinam triumphanter introducit.*

OPORTET mentem *Hominis* Re
âliqua ſemper adimpleri; hic loci
Natura à *VACUO* abhorret; et quo
Calidior hominis cujuſque *Conſti-*
tutio eſt, eo *Spiritus* ejus erit ma-
gis *Activus*. Adeo ut quicumque
nullam adhibet *Curam* aut *Cogita-*
tionem, ut *Mentem* modicâ ſaltem
DEI ac operum ſuorum *Notitiâ* re-
pleat excolatque, ac exinde valeat
ſe *IDEIS Boni* jucundiſſimis delec-
tare; *Is* facilem *Hoſti* illi *Noſtrum*
omnium maximo, *Opportunitatem*
ſe turpiter otiantem ex *Inſidijs* ado-
riendi, præbebit: *Quocum* nempe
vcl

158 De Transmigratione; seu

vel tantillum agere, aut colloqui,
est fere funditus perire!

QUOTIES autem novi Homi-
nes quosdam pereuntes, *Ludum* a-
liquem *extra* se quærendo; ac tan-
tum præ Inopia bonæ *Mentis* & *Fa-
cultatum* honestarum *intra*, penitus
Perditos! Quocirca *Thesaurus* nul-
lus ad *Mentis* Divitias est compa-
randus.

VERUM autem objicies forsan;
nonne Hominis *Negotium* ac *Res*
mundana possint illum satis bene
occupatum delectare? Natura qui-
dem a Labore ac Tædio *Relaxatio-*
nem aliquam exigit; sed ista *Vaca-*
tionis momenta sæpenumero Genus
humanum fere deperdunt. *Igno-*
rantia enim nostra, quo modo sa-
pienter *Spatia* illa *Supervacanea* ad
impleamus, nos sæpe in *Miserias*
vix unquam postea revocandas
præcipitat adurgetque. *Mens*
autem e contra, Notitia & *Vir-*
tute repleta, Lucis æternæ Fons est;
cum

Naturali Philosophia. 159

*cum Coelo nocte dieque Communi-
cationem habet; ac denique illa
voluptatem Ecstasi, de quibus hic
Orbis inferior nihil sentit, fruitur.*

HIC loci *Politicus* astutus *Felicitatem* amittit; hic *Mercator* avidus nullum habet commercium; hic *Cassista* subtilis in Pice dubius hæret. *Voluptuarij, Ambitiosi, Lascivi, Crassi, Morosi, ac Inhonești* omnes nullum harum Rerum habent *Gustum* aut *Saporem*. HISCE dicam, ut *Foecialis* ille olim, apud *Sacrificia Paganorum*, proclamare solebat: *Procul este Prophani!* Nam *Sapientes* ac *Humiles, Verecundi ac Virtuosi* in *Sphæra* hac elevatâ soli movent. *Moralia* vero sunt hic loci *superflua*; cum eximius ille *Domini Doctor* LUCAS, jamdudum in *Operibus* suis celebrandis, quibus ingratum devinxerat *Ætatem*, tam admirabiliter olim *scripserit*.

INTEREA, si quod huc usque verbis inculcavi, apud *Sapientes* paucos

160 *De Transmigratione; seu*

cos ac *Virtute* præditos invaluerit,
voti compos ero: Quod ad *Virum*
quemvis *Mente* aut *Corpore*, *Moribusve* Dissolutum, utinam mutet
Mores; sed ut *vitijs* ad huc deditum,
nec *Suffragium* ejus ambio,
neque magni facio *Judicium*.—

Quid mali feci? &c.—

“ S E M P I T E R N A Lux! Nec
“ Honores nec divitias peto, me
“ modo divinæ Lucis Radio illu-
“ mines, & Sapiencia, Rerumque
“ naturalium Cognitione instruas,
“ ut hisce a me probe perspectis,
“ Majestatem tuam, earum meique
“ Creatricem intensiore Amore &
“ Ardore animi prosequar & ado-
“ rem, ut cum mei transierint Dies
“ (Cœlesti Regno tuo illatus) com-
“ paratior sim, ad Divina contem-
“ planda, sapientiamque tuam Amo-
“ re Seraphico amplexandam.

F I N I S

